

RAPORT DE MEDIU
pentru
PLANUL URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI
TĂUȚII MĂGHERĂUȘ

Colectiv de autori:

SÎRBE Gheorghe Stănică

MARE – ROȘCA Oana

MARIAN Monica

2016

CUPRINS

I.	INTRODUCERE	4
II.	EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI A OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE PLANULUI SAU PROGRAMULUI, PRECUM ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE	5
	II.1. Denumirea proiectului	5
	II.2. Proiectant	5
	II.3. Descrierea și obiectivele planului	5
	II.3.1. <i>Obiectivele Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș</i>	5
	II.3.2. <i>Descrierea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș</i>	7
	II.4. Selecția variantei finale a Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș.....	38
	II.5. Obiective de protecția mediului propuse	38
	II.6. Alte planuri în posibilă relație cu planul propus	43
III.	ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE ALE MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI PROPUȘ	45
	III.1 Calitatea actuală a factorilor de mediu și evoluția acestora în condițiile actuale	45
	III.1.1. <i>Aerul</i>	45
	III.1.2. <i>Apele de suprafață și apele subterane</i>	46
	III.1.3. <i>Solul și subsolul</i>	48
	III.1.4. <i>Vegetația și fauna</i>	52
	III.1.5. <i>Peisajul</i>	53
	III.2. Evoluția probabilă a factorilor de mediu în cazul neimplementării Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș.....	54
IV.	CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATĂ SEMNIFICATIV	60
	IV.1. Caracterizarea zonei potențial afectate de implementarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș.....	60
	IV.1.1. Identificarea zonei posibil afectate de implementarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș.....	60
	IV.1.2. <i>Calitatea factorilor de mediu în zona posibil afectată</i>	60
	IV.1.3. <i>Arii sau specii de interes conservativ existente</i>	61
	IV.2. Arii și obiective protejate în zona de implementare al Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș.....	61
	IV.2.1. <i>Arii și specii de inters conservativ existente în zona de implementare al Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș</i>	61
	IV.2.2. <i>Obiective de patrimoniu existente în zona de implementare al Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș</i>	62

IV.2.3. *Utilizarea terenului în zona de implementare al P. U. G-lui orașului Tăuții Măgherăuș* 63

V. ORICE PROBLEMA DE MEDIU EXISTENTĂ RELEVANTĂ PENTRU PLAN SAU PROGRAM, INCLUSIV CELE LEGATE DE ORICE ZONĂ CARE PREZINTĂ O IMPORTANȚĂ SPECIALĂ PENTRU MEDIU	64
V.1. Factorii naturali.....	64
V.2. Resurse turistice.....	69
V.2.1. <i>Potențial natural și recreativ</i>	69
V.2.2. <i>Potențial cultural-istoric</i>	69
V.3. Identificarea zonelor și a formelor de presiune antropică asupra mediului	69
VI. OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI, STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU PLAN SAU PROGRAM ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ACESTE OBIECTIVE ȘI DE ORICE ALTE CONSIDERAȚII DE MEDIU ÎN TIMPUL PREGĂTIRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI	72
VII. POTENȚIALELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI	74
VII.1. Potențiale efecte ale Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș asupra mediului și a obiectivelor de patrimoniu	74
VII.2. Evaluarea impactului în urma implementării Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș	79
VIII. POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIER	81
IX. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI	81
IX.1. Măsurile pentru reducerea presiunilor asupra mediului în cazul implementării Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș	81
IX.2. Restricții sau obiective de mediu existente în zona propusă pentru implementarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș și evaluarea efectelor	83
X. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE ȘI O DESCRIERE A MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA, INCLUSIV ORICE DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE	84
X.1. Motive care au dus la selectarea variantelor alese	84
X.2. Dificultăți.....	86
XI. DESCRIEREA MĂSURILOR AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI	86
XII. CONSULTAREA	98
XIII. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC AL INFORMAȚIILOR FURNIZATE.....	100
XIV. ANEXA I – Planșe	103
Bibliografie selectivă	104

I. INTRODUCERE

Activitatea de elaborare a studiilor de evaluare a impactului de mediu, pentru planurile de amenajare a teritoriului și de urbanism la nivel de localități urbane, are ca scop principal evaluarea problemelor de mediu, ameliorarea și conservarea mediului înconjurător precum și analiza modului în care în prezent s-a reușit planul de amenajare a teritoriului, implementarea strategiilor europene și naționale de protecția mediului acestea fiind prioritare și condiționând prevederile de dezvoltare economică și socială.

- Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș a fost elaborat în conformitate cu prevederile legale:
- Lege nr. 350 din 06/07/2001 - privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Lege nr. 351 din 06/07/2001 - privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități;
- Ordin nr. 13 din 10/03/1999 - pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al planului urbanistic general", indicativ GP038/99;
- Lege nr. 50 din 29/07/1991 - privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor;
- Ordin nr. 91 din 25/10/1991 - pentru aprobarea formularelor, a procedurii de autorizare și a conținutului documentațiilor prevăzute de Legea nr. 50/199;
- Hotărâre nr.525 din 27/06/1996 - pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism;
- La elaborarea Raportului de mediu s-au luat în considerare actele normative în vigoare cu referire la protecția mediului: legi, hotărâri de guvern, ordine ministeriale.
- În conformitate cu Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului la întocmirea Raportului de Mediu s-au ținut cont de următoarele prevederi:
- Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, modificată și aprobată prin Legea nr. 265/29.06.2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului;
- HG nr. 1076/08.07.2004 (M.Of. nr. 707/05.08.2004) privind stabilirea procedurii evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Ordinul M.M.G.A. nr. 117/02.02.2006 (M.Of. nr. 186/27.02.2006) pentru aprobarea manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.
- Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje.
- ORDIN Nr. 794 din 6 februarie 2012 privind procedura de raportare a datelor referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje.
- OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu.

Conform Hotărârii nr. 1076/2004 a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor se supun obligatoriu procedurii de realizare a evaluării impactului asupra mediului planurile de urbanism general, prin realizarea unui Raport de Mediu.

Potrivit art. 2, pct. e, raportul de mediu descrie și evaluează efectele posibile semnificative asupra mediului obiectivele și aria geografică aferentă, de asemenea analizează problemele

semnificative de mediu, starea mediului și evoluția acestuia în absența implementării planului și determină obiectivele de mediu relevante în raport cu obiectivele specifice ale planului.

Evaluarea strategică de mediu (SEA) este un instrument utilizat pentru minimizarea riscului și pentru maximizarea efectelor pozitive, ale planurilor și programelor de mediu propuse, asupra mediului.

Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (în continuare numită Directiva SEA) cere ca SEA să fie efectuată în faza de elaborare a unui plan sau program, precum și elaborarea unui raport de mediu, efectuarea de consultări și luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor consultărilor, în procesul de luare a deciziilor.

România a transpus Directiva SEA prin Hotărârea de Guvern nr. 1076 din 8 iulie 2004. HG 1076/2004 stabilește procedura de evaluare de mediu pentru anumite Planuri/Programe (P/P).

În România, amenajarea teritoriului se referă la elaborarea politicilor și programelor în vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare economico-socială. Amenajarea teritoriului/urbanismul reprezintă traducerea acestor obiective și programe în planuri de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru toate tipurile de dezvoltări. Aceste planuri trebuie să includă, de regulă, în cadrul procesului lor de elaborare și considerentele de protecție a mediului. Planurile și programele care se supun unei SEA vor include măsuri pentru siguranța mediului încă de la începerea elaborării planului. Monitorizarea și raportarea implementării planului și programului este un mijloc pentru a asigura atât implementarea măsurilor destinate protecției mediului cât și observarea și controlul impactului și efectelor negative neprevăzute.

II. EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI A OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE PLANULUI SAU PROGRAMULUI, PRECUM ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

II.1. Denumirea proiectului

PLAN URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI TĂUȚII MĂGHERĂUȘ, JUDEȚUL MARAMUREȘ

II.2. Proiectant

S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.

II.3. Descrierea și obiectivele planului

II.3.1. Obiectivele Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș

Planul urbanistic general are atât caracter director și strategic, cât și caracter de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare. Fiecare unitate administrativ-teritorială are obligația să își întocmească și să își aprobe Planul Urbanistic General, care se actualizează periodic la cel mult 10 ani.

- **Cuprinde prevederi pe termen scurt cu privire la :**

- ✓ Restabilirea și delimitarea teritoriului intravilan, în relație cu teritoriul administrativ al localității;
- ✓ Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- ✓ Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- ✓ Delimitarea zonelor afectate de servituți publice, afectate de interdicții temporare și permanente de construire și a zonelor expuse la riscuri naturale;
- ✓ Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- ✓ Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice, a siturilor arheologice reperate și a zonelor care au instituit un regim special de protecție, prevăzut în legislația în vigoare;
- ✓ Formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;
- ✓ Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite și amenajate și plantate;
- ✓ Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone.

- **Cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la :**

- ✓ Evoluția în perspectivă a localității;
- ✓ Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;
- ✓ Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean.

- **Elemente legislative**

- ✓ Legea 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Elemente legislative conexe:
- ✓ Codul Civil.
- ✓ Legea nr.50/1991 cu modificările și completările ulterioare privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor și completări.
- ✓ Legea nr. 18/1991 a fondului funciar cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 195/2005, aprobată prin Legea nr.265/2006, privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 7/1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 46/2008 Codul silvic republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 611 din 12 august 2015;
- ✓ Legea nr. 107/1996 a apelor, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 33/1996 exproprierea pentru cauză de utilitate publică.
- ✓ Legea nr. 82/1998 pentru aprobarea O.G. nr. 43-1997 privind regimul juridic al drumurilor.
- ✓ Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.
- ✓ Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a- zone protejate,
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 49 din 31 august 2016 pentru modificarea Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate;

- ✓ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordin Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice nr. 338 din 04/03/2013 privind aprobarea unor regulamente pentru situri de importanță comunitară și/sau arii naturale protejate de interes național (regulamentul Arboretului de castan comestibil, atât pentru sit cât și pentru rezervație);
- ✓ Ordinul nr.463 din 18 martie 2015 al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0003 Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare și al ariei naturale protejate de interes național 2.581. Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare;
- ✓ Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a IV-a: Rețeaua de localități
- ✓ Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.
- ✓ HGR nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism, cu completările și modificările ulterioare.
- ✓ Ordinul Ministerului Sănătății nr. 119/2013 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației.
- ✓ Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale.
- ✓ Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor.
- ✓ Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice.
- ✓ Legea 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural .

II.3.2. Descrierea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș

Orașul Tăuții Măgherauș este situat în partea de nord-vest a județului Maramureș, la 10 km de municipiul reședință de județ Baia Mare, la poalele de sud ale masivului Gutâi și Oaș și este străbătută de drumul european 58 (DN 1C) .

Tăuții-Măgherauș are în componența sa orașul Tăuții-Măgherauș, cartierele aferente Băița, Nistru, Bușag și satele aparținătoare Merișor, Bozânta Mare și Ulmoasa.

Vecinii orașului sunt:

V- comuna Cicârlău;

E- municipiul Baia Mare;

S-Raul Someș; Lăpuș; Comuna Recea;

N- Munții Gutâi

Figura 1. Localizarea orașului Tăuții Măgherăuș (google map)

Localitatea s-a dezvoltat de-a lungul drumului Baia Mare - Satu Mare, la confluența văilor Băița și Nistru și se caracterizează printr-o structură de tip neregulat.

Satul Băița s-a dezvoltat de-a lungul văii cu același nume. Datorită bogățiilor subsolului din vechime zona a avut o intensă activitate extractivă.

Ca localitate, Nistru se dezvoltă începând cu secolul al XVII – lea atunci când Krauft (Administrația Minieră de Stat austriacă) deschide mina situată în amonte de mina Nistru.

Nistru s-a dezvoltat de-a lungul Văii Nistru o dată cu mineritul. Începând cu finele anului 2004, activitatea de extracție s-a diminuat în mod considerabil.

Satul Bozânta Mare s-a dezvoltat de-a lungul malului drept al râului Săsar.

Satul Ulmoasa, dezvoltat pe valea cu același nume, este deosebit de pitoresc, are un potențial turistic insuficient exploatat.

Elementele cadrului natural

Orașul este străjuit în partea de nord de versanții sud-estici și sud-vestici ai masivului Gutâi. Munții Pietroasa Mică străjuiesc în partea de nord, satul Băița. Din acesti munți izvorăște valea Băița și valea Nistru care se varsă în râul Someș.

Relieful zonei Nistru se compune din produse ale erupțiilor vulcanice neogene, încadrate în Muntii Gutâi ridicându-se brusc deasupra depresiunii Baia Mare, pe care o domină cu peste 1000 m. Ei se întind pe o suprafață mare de peste 40 km, între Someș și Tisa. Aceasta zonă este traversată de pasul Huta care face legătura cu Munții Oaș.

Culmea principală are direcția NV – SE, după care relieful scade în altitudine de la est spre vest, ajungând la sub 800 m.

Orașul Tăuții Măgherăuș are o altitudine medie de 600m, cea mai mare altitudine înregistrându-se în vârful Pietroasa (Băița).

Expoziția generală este sudică, iar datorită bogatei rețele hidrografice se întâlnesc o serie de expoziții de detaliu.

Geomorfologic, pe dreapta Someșului s-a format o luncă prin acumulare fluviatilă la viituri excepționale și stagnări locale de ape. La ploi torențiale sunt aduse acumulări de către văile și torenții de pe clina sud – estică a munceilor.

Lunca este uniformă din punct de vedere morfologic și se caracterizează prin succesiunea, asocierea și suprapunerea de forme fluviatile și cu frecvente cursuri părăsite.

Contactul luncii cu versantul muntos se realizează prin intermediul unui fost piemont, format din bolovănișuri și pietrișuri andezitice.

Relieful zonei Nistru se compune din: conuri, cratere, platouri de lave și aglomerate vulcanice – produse ale erupțiilor vulcanice neogene, ce aparțin ramei vestică a Carpaților Orientali, care înglobează cel mai lung lanț vulcanic din Europa.

Din punct de vedere climatic, orașul Tăuții-Magherăuș are un climat blând, lanțul muntos al Carpaților apară depresiunea de influența a maselor de aer reci dinspre NE.

Temperatura medie anuală este de 9,4⁰C (în zona de luncă) și de 8⁰C în zona înaltă; temperatura lunii ianuarie este - 3⁰C în zona joasă și de - 4⁰C în zona înaltă;

Din punct de vedere climatic se pot deosebi doua topoclimate:

• **Topoclimat de vale** – etaj climatic de câmpie până la 200 m altitudine cu temperatura medie anuală de 10 - 11⁰C.

În dinamica atmosferică domină masele de aer vestice, datorită lor precipitațiile sunt abundente și cresc odată cu înălțimea. Precipitațiile medii anuale sunt de 550 – 600mm cu doua maxime de precipitații în mai – iunie și octombrie.

Durata medie a intervalului anual fără îngheț este în lunca Someșului de 160 – 180 zile, prima zi de îngheț- 21 octombrie, ultima zi cu îngheț -21 aprilie, prima zi cu brumă -11 octombrie, ultima zi cu brumă -21 aprilie, zilele cu strat de zăpadă sunt aproximativ 40 – 50 zile.

Sunt prezente vânturile locale de munte – vale (brizele de munte) când ziua aerul se deplasează în lungul văilor și pe versanți sub forma unui flux ascendent dinspre regiunile joase spre cele înalte, iar seara în sens opus, sub forma unui flux de aer descendent.

Umiditatea relativă în iulie < 64%, iar numărul de zile senine este mai mare de 60 zile.

• **Topoclimatul de dealuri și podișuri (200 - 900 m)** – caracterizat prin: temperatura medie anuală cuprinsă între 7 - 9⁰C; temperatura medie a lunii celei mai reci – februarie – mai mică de - 2⁰C; temperatura medie a lunii celei mai calde – iulie – august – este de 19 - 20⁰C; amplitudinea medie anuală este 21 - 22⁰C, numărul zilelor tropicale este de 10 – 20 zile.

Precipitațiile medii anuale sunt de 700 – 800 mm, zilele cu strat de zăpadă sunt mai puține de 75 zile, umiditatea relativă este de 72%, zile senine mai mult de 50 zile. Durata medie a intervalului anual fără îngheț este de 160 – 120 zile în rama munceilor și de 80 la peste 120 zile în zona înaltă. Prima zi cu îngheț este 11 octombrie, ultima zi de îngheț este 1 mai, prima zi cu brumă 1 octombrie în rama munceilor și la 21 septembrie în zona înaltă. Ultima zi cu brumă este 21 aprilie în rama munceilor și 1 mai în zona înaltă.

Râurile ce se găsesc pe raza localității sunt Someș și Lăpuș. În plus, la Nistru există un lac artificial.

Zonele de agrement sunt: Lacul Nistru, Apa Sărată și Piatra Tisei.

Condițiile geografice, geomorfologice și climatice din cuprinsul regiunii corespund arealului solurilor brune din clasa argiluvisoluri (care facilitează stagnarea apei în partea superioară a învelișului de sol și împiedică buna dezvoltare a rădăcinii plantelor) și cambisoluri.

Predominarea reliefului muntos și deluros determină o mare extensiune a pădurilor.

Zona pădurilor de foioase ocupă aria Depresiunii Baia Mare, fiind reprezentată prin păduri de stejar, astăzi în cea mai mare parte defrișate, în alternanță cu terenuri agricole și pășuni.

Pădurile de fag și carpen ocupă versanții munților. Pe culmile cele mai înalte ale munților se întâlnesc pădurile de fag în amestec cu brad și molid.

În luncile râurilor se dezvoltă pajiștile alături de diverse specii hidrofile (pipirig, rogoz).

În zona studiată cea mai mare pondere o dețin pădurile, urmate de golurile de munte și pășuni, iar terenurile agricole nu depășesc 10 % din teritoriul cercetat. Ca urmare, fauna aparține în cea mai mare parte domeniului forestier, multe cu valoare cinegetică. Vânatul principal este cerbul carpatin și căpriorul, iar secundar ursul, mistrețul, iepurele și fazanul.

Râurile, în zona montană sunt favorabile dezvoltării păstrăvului, iar în depresiuni lipanului și scobarul.

Potențial socio-uman

Orașul Tăuții Măgherăuș este situat în partea de nord – vest a județului Maramureș. Localitatea Tăuții Măgherăuș are un rol important de polarizare în cadrul rețelei de localități. La nivelul unității teritorial administrative existând numeroase zone cu potențial turistic insuficient amenajate.

Orașul se situează pe axa de dezvoltare de interes național, fiind în prezent centru industrial cu activități economice reduse. Este situat în imediata vecinătate a municipiului reședință de județ, Baia Mare, și este strabătut de drumul european E58.

Altitudinea medie este de 600m, cea mai mare altitudine se înregistrează în vârful Pietroasa (Băița).

Pârâiele care drenează zona studiată fac parte din bazinul hidrografic al Someșului. Cele mai importante văi sunt: Valea Nistrului și Valea Băița care beneficiază de aportul afluenților: Limpedeia, Chiuzoșa, Cireșu, Corbu, Ulmoasa, Căpitanu și Apa Sărată.

Orașul Tăuții Măgherăuș are 7 136 locuitori (conform Recensământului 2011) și este compus din următoarele cartiere și localități:

1. oraș Tăuții Măgherăuș – 2 761 locuitori ;
2. Cartier Băița – 1 686 locuitori ;
3. Cartier Nistru – 1 136 locuitori ;
4. Sat Bozânta Mare – 567 locuitori ;
5. Cartier Bușag – 548 locuitori ;
6. Cartier Merișor – 265 locuitori ;
7. Sat Ulmoasa – 173 locuitori.

La nivel zonal orașul Tăuții Măgherăuș este un important centru industrial dispunând de importante resurse naturale ale solului și subsolului care au condus la industrializarea orașului.

În prezent se constată o creștere din punct de vedere industrial și economic. Acest lucru a adus la o concentrare mare de forță de muncă, atât din municipiul Baia Mare, cât și din localitățile din jur, cu care se relaționează printr-un sistem complex de căi de comunicație, relații economice, administrative și social – culturale.

Pe teritoriul orașului există toate ciclurile preuniversitare: primar, general și liceu.

Pe plan cultural amintim faptul ca Muzeul Județean de Istorie, întreține în localitatea Băița Casa Memoriala a poetului erou Ion Țiugariu. Deasemenea, în localitatea Tăuții Magherăuș se găsește muzeul Kiss Miklos care gazduieste o parte din munca renumitului tipograf Kiss Miklos.

Comparativ cu celelalte orașe din regiunea NV unde se înregistrează un declin demografic, orașul Tăuții Măgherăuș se caracterizează printr-o evoluție mai stabilă a populației, probabil și datorită amplasării lângă centrul urban Baia Mare.

Tabelul 1. Dinamia populației urbane Tăuții Măgherăuș

	1998	1999	2000	2001	2002	2011
Tăuții Măgherăuș	6.500	6.499	6.414	6.429	6.713	7.136

Se observă între anii 1999 – 2001 populația teritoriului studiat are parte de o scădere, iar din 2001 și până în prezent se poate observa o creștere semnificativă a populației.

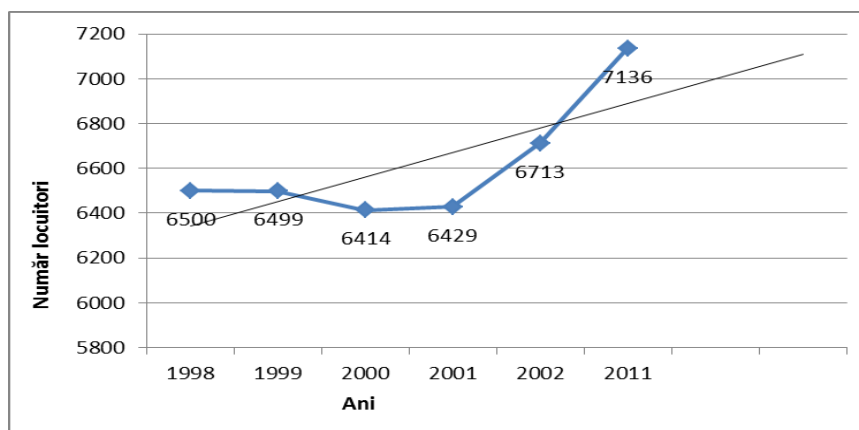

Figura 2. Dinamia populației urbane Tăuții Măgherauș în perioada 1998-2011

Conform recensământului efectuat în 2011, populația orașului Tăuții-Măgherauș se ridică la 7.136 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 6.713 locuitori.

Tabelul 2. Dinamica populației orașului Tăuții Măgherauș la recensăminte

Localități componente	Populație 2002	Populație 2011	Dinamica populației (%)
Tăuții Măgherauș	2.232	2.761	23,70
Băița	1.806	1686	-6,60
Bozânta Mare	565	567	0,03
Bușag	543	548	0,92
Merișor	252	265	5,10
Nistru	1.088	1.136	4,40
Ulmoasa	197	173	-12,10
Total	6.713	7.136	6,30

Orașul Tăuții Măgherauș, care deși are o distribuție relativ echilibrată a populației în teritoriu, înregistrează creșteri ale populației în perioada de după 2000, în principal în localitățile componente cu accesibilitate bună.

Activități din zonă s-au concentrat în sectorul serviciilor: dezvoltarea de software, consultanță, vânzări și servicii legate de piața imobiliară. De asemenea, în domeniul turismului sunt înregistrate multe inițiative, dar în principal ca parte a economiei informale.

În ultimii ani, orașul Tăuții Măgherauș a avut parte de o dezvoltare considerabilă din punct de vedere economic, înființându-se întreprinderi industriale, atât în sectorul primar, cât și în industria prelucrătoare. S-au înființat atât firme românești, cât și străine, acestea oferind multe locuri de muncă în diverse domenii.

Orașul Tăuții Măgherauș pune la dispoziția investitorilor o serie de facilități (forță de muncă pregătită, terenuri pentru privatizare, etc) astfel că există reale perspective de dezvoltare economică.

Spațiul geografic studiat se evidențiază prin prezența a diverse forme de turism, ce se completează reciproc în cadrul diferitelor categorii de destinații specifice (turism montan bisezonal, turism balnear, turism cultural, turism de odihnă și agrement, turism rural și agroturism).

Punctul turistic Lac Nistru este un lac antropic, poziționat într-o zonă foarte frumoasă, și dispune de o cabană turistică cu 8 locuri și unități de tip căsuțe. În împrejurimi se pot face drumeții, existând trasee care se pot parcurge. Traseele turistice din zona Nistru sunt:

- Lacul Nistru – Poiana Băiștenilor – Băița;
- Nistru – sub vf. Galbena – Poiana Băiștenilor – Vf. Pietrarului – Băița;
- Nistru – Vl. Mintoasa – Dl. Comorii – Piatra Tisei – Cabana.
- Zona Pietoasa

În zona lacului Nistru, pe lângă locurile de cazare menționate sunt și locuri destinate camping-ului.

Un alt punct de interes, destinat petrecerii timpului liber este și centrul SPA din Tăuții Măgherăuș.

Zona este deținătoarea unor importante monumente și locuri istorice, urbane și rurale, monumente de artă și ansambluri arhitectonice, monumente de arhitectură populară unice.

Principalele resurse pentru turism le constituie valorile de patrimoniu natural și cultural.

Relații în teritoriu

La nivel zonal orașul Tăuții Măgherăuș este un important centru industrial făcând parte dintr-o bogată zonă în resurse naturale ale solului și subsolului care au condus la industrializarea orașului.

În prezent, se constată o creștere din punct de vedere industrial și economic prin dezvoltarea unităților industriale. Acest lucru a adus la o concentrare mare de forță de muncă, atât din municipiul Baia Mare, cât și din localitățile din jur, cu care se relaționează printr-un sistem complex de căi de comunicație, relații economice, administrative și social – culturale.

Pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare la nivelul zonei de studiu – Tăuții Măgherăuș, s-a întocmit o analiză SWOT pe fiecare componentă strategică în parte.

Puncte forte:

- potențial fizico – geografic variat, bogat, atractiv;
- produse forestiere nelemnoase (ciuperci, fructe de pădure, plante medicinale și aromatice) ca surse alternative de venit pentru micii întreprinzători și pentru familiile cu venituri mici;
- potențial demografic caracterizat de dinamism și putere de regenerare;
- resurse umane disponibile pe piața muncii din domeniul turismului, construcțiilor, serviciilor, dar experiență redusă în domeniu;
- mediu de afaceri permisiv, favorizant, inclusiv pentru încurajarea afacerilor startup;

Oportunitati:

- condiții pentru turismul durabil;
- valorificare produselor forestiere nelemnoase;
- dezvoltarea turismului și a serviciilor adiacente acestuia: SPA, wellness, servicii și terapii de întreținere corporală, servicii de sănătate, etc.

Punctele slabe:

- cadrul natural insuficient valorificat din punct de vedere turistic;
- slabă relaționare a zonei cu teritoriul județean/național (doar pe căi rutiere).

Riscuri:

- vulnerabilitate în ceea ce privește inundațiile și alunecările de teren.
- remanente ale mineritului – zone poluate, neatractive.

Zonificarea funcțională a intravilanului existent și propus

Limita teritoriului administrativ și a intravilanului existent au fost corelate cu datele puse la dispoziție de Primăria Orașului Tăuții Măgherauș și de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Maramureș.

Suprafața unității administrativ teritoriale Tăuții Măgherauș este de **12.118 ha**.

Intravilanul total existent al orașului Tăuții Măgherauș însumează **2.168,40 ha** și reprezintă **17,89 %** din teritoriul administrativ al orașului.

Limita intravilanului existent este cea stabilită în anul 2009 prin Planul Urbanistic General al Orașului Tăuții Măgherauș.

Tabelul 3. Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ – existent:

CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (ha) – situația existentă													
Teritoriul administrativ al unității de bază	AGRICOL					NEAGRICOL							
	Extravilan	Arabil	Pășuni și fânețe	vii	Livezi	Total agricol	Păduri	Ape	Drumuri și căi ferate	Curți și construcții	Neproductiv	Total neagricol	Total
Intravilan	492,00	341,65	14,00	29,00	876,65	8.713,00	98,20	52,75	0,00	209,00	9.072,95	9.949,00	
Total	350,00	1.445,35	2,00	3,00	1.800,35	0,00	19,80	40,25	308,00	0,00	368,05	2.168,40	
Total	842,00	1.787,00	16,00	32,00	2.677,00	8.713,00	118,00	93,00	308,00	209,00	9.441,00	2.118,00	
% Din total	22,09					77,91							100,00

La nivel de oraș, principala zonificare funcțională este cea de locuințe și funcțiuni complementare, reprezentând un procent de **65,22%** din intravilan (Tab.4). Aceasta este caracterizată prin locuințe particulare și câteva locuințe colective.

În general, zona de locuințe este dezvoltată în proximitatea nucleului central al orașului. Locuințele existente sunt în stare bună, asigurând un confort sporit.

Analizând bilanțul teritorial de mai jos se constată o pondere semnificativă a unităților industriale și de depozitare **15,37%** (Tab.4). Suprafețele destinate activităților aferente, nu sunt grupate într-o anumită zonă a intravilanului ci sunt distribuite pe întreg perimetrul analizat. Unitățile industriale nu ridică probleme semnificative în privința poluării mediului înconjurător și a siguranței cetățenilor.

Suprafața inițială privind Zona spațiilor verzi, reprezintă **7,60 ha**, însemnând 10,65 mp/loc Conform Legii 24/2007, suprafața de spații verzi aferente unui locuitor trebuie să fie de 26 m². Prin propunere, spațiile verzi vor însuma **51,05 ha**, însemnând 71,54 mp/loc.

În ceea ce privește căile de comunicație, în zona de amplasare a orașului Tăuții Măgherauș există trei căi principale: căi de comunicație rutieră, căi de comunicație aeriană și căi de comunicație feroviară.

Căi rutiere:

Drum National DN 1c, este principalul drum care parcurge Orașul Tăuții Măgherauș spre municipiul Satu Mare.

Pentru descongestionarea traficului rutier pe DN 1c, este prevăzut construirea unui drum expres situat în partea de sud a orașului Tăuții Măgherauș.

Drumuri Judetene DJ de maximă importanță pentru zonă este **DJ 109 J** Tăuții Măgherauș (DN 1C) – Aeroport Baia Mare (<http://www.dpmm.ro/infrastructura/reteadedrumuri.php>).

Căi aeriene:

Aeroportul Internațional Baia Mare este situat pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Magherauș fiind de importanță preponderent locală. Datele arată, în perioada 2005 - 2007, o creștere semnificativă a numărului de zboruri înregistrate pe aeroportul Baia Mare, în special a celor pe plan intern.

Aeroportul dispune de o pistă de 1800 x 30 m din beton, de două căi de rulare 164 x 30 m, cu acostamente de 7,5 m, precum și de o platformă de îmbarcare-debarcare de 285 x 60 m, cu 8 poziții de staționare pentru aeronave. De asemenea, aeroportul dispune de o aerogară și un bloc tehnic. Capacitatea actuală a aeroportului este de 100 de pasageri/oră pentru curse interne și 50 pentru curse externe.

Compania Națională TAROM, singurul operator aerian existent la nivel local, oferă în prezent zboruri zilnice exclusiv către Aeroportul Internațional "Henri Coandă" București-Otopeni (cu mențiunea că acestea vor fi suspendate pe durata lucrărilor de reabilitare și modernizare a aeroportului). Astfel, numărul de pasageri s-a menținut în ultimii ani în jurul cifrei de 20.000, marcând totuși o creștere de 22% în anul 2014 față de anul 2013 (de la 16.800 la 20.500). De asemenea, numărul decolărilor a crescut cu 13%, până la 1.126. Totuși, traficul înregistrat rămâne mult sub potențial, în condițiile în care singura cursă regulată este cea către București, iar cele externe sunt doar de tip charter și business.

În prezent, cu fonduri europene din POS TRANS 2007-2013, se realizează lucrări de extindere și modernizare a suprafeței de mișcare, în valoare de circa 9 mil. euro, care vor conduce la mărirea lungimii pistei de aterizare/decolare de la 1.790 la 2.150 m, respectiv a lățimii de la 30 la 45 m. Aceasta va permite operarea unor aeronave de tip mediu curier (de tip Airbus A320-200, Boeing B737-800) și cargo. Totodată, vor fi extinse și modernizate căile de rulare A și B la dimensiunea 167x18, se va reabilita platforma de îmbarcare-debarcare cu dimensiunile 284 x 61 m, se va extinde sistemul de balizaj luminos de tip CAT II, se va extinde instalația de canalizare pluvială, se vor reconfigura marcajele și inscripționările etc. În Master Planul General de Transport al României sunt prevăzute pentru Aeroportul din Baia Mare lucrări de dotare cu echipamente de urgență în valoare de 1,7 mil. Euro, pentru orizontul 2014-2020, respectiv de reabilitare a terminalului extins și extindere a capacității sale la 300 de pasageri/oră, pentru orizontul 2020-2030, investiție estimată la circa 5 mil. Euro. Alte proiecte de dezvoltare elaborate anterior de Consiliul Județean vizează și investiții pentru realizarea unei zone cargo, cu facilități intermodale sau extinderea pistei la 2.500 m, însă realizarea acestora nu se justifică pe termen scurt și mediu, dat fiind volumul actual de trafic. (Strategia de dezvoltare a județului Maramureș, 2016).

Exista planuri de proiecte de modernizare a acestuia cu perspective de transformare în aeroport internațional. P.U.G.-ul prevede suplimentarea suprafețelor de teren aferente activităților de transport aerian.

Căi feroviare:

Căile de comunicație feroviară sunt amplasate în partea sudică a orașului Tăuții Magherauș și traversează zone puțin populate.

Tabelul 4. Bilanț teritorial

Zone functionale	Existent	
	Suprafata	Procent
Locuinte si functiuni complementare	1608,71	74,19
Unitati industriale si depozite	333,29	15,37
Unitati agrozootehnice	4,95	0,23
Instituti si servicii de interes public	13,08	0,60
Cai de comunicatie si transport din care:	172,51	7,96
rutier	33,39	1,54
feroviar	6,86	0,32
aerian	132,26	6,10
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	7,60	0,35
Constructii tehnico edilitare	1,60	0,07
Gospodarie comunala, cimitire	6,86	0,32
Destinatie speciala	0,00	0,00
Alte terenuri (Ape,	19,80	0,91
TOTAL	2168,40	100,00

Tabel 5. Repartiția pe trupuri – Oraș Tăuții Măgherauș

Orașul TĂUȚII MĂGHERĂUȘ	2.168,40
Trup 1	1653,78
Trup 2	3,82
Trup 3	3,30
Trup 4	72,38
Trup 5	0,47
Trup 6	1,74
Trup 7	87,54
Trup 8	127,43
Trup 9	0,84
Trup 10	28,05
Trup 11	1,95
Trup 12	187,11

În cadrul Planului Urbanistic General s-au stabilit suprafețele de teren care alături de cele existente vor forma noul intravilan. Extinderile propuse au fost făcute de comun acord cu autoritățile locale ca urmare a cererii de terenuri pentru dezvoltarea activităților productive, industriale și agrozootehnice, a serviciilor, sectorului de locuințe și turistic.

Tabelul 6. Bilanțul teritorial propus al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ

SITUAȚIA PROPUȘĂ								
TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	AGRICOL	NEAGRICOL						
EXTRAVILAN	Total agricol	Păduri	Ape	Drumuri și căi ferate	Curți și construcții	Neproductiv	Total neagricol	Total
INTRAVILAN	320,17	8.713,00	98,20	47,38	0,00	209,00	9.067,58	9.387,75
TOTAL	2.356,83	0,00	19,80	45,62	308,00	0,00	373,42	2.730,25
TOTAL	2.677,00	8.713,00	118,00	93,00	308,00	209,00	9.441,00	12.118,00
% DIN TOTAL	22,09	77,91						100,00

O dată cu aprobarea Planului Urbanistic, suprafețele de teren ocupate de terenuri agricole vor respecta funcțiunea stabilită prin P.U.G.

Limita noului intravilan a fost astfel stabilită încât să cuprindă toate construcțiile existente, precum și suprafețele necesare dezvoltării, pe care urmează să se realizeze obiectivele propuse.

S-a urmărit trasarea limitei intravilanului pe limite de parcele și simplificarea acestora în vederea bornării.

De asemenea, s-au scos din intravilan suprafețele de teren unde nu sunt prevăzute extinderi.

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de **2730,25 ha**, reprezentând **22,5 %** din teritoriul administrativ al orașului, ea fiind cu **561,85 ha** mai mare decât cea actuală.

Modificarea intravilanului este o consecință a corelării intravilanului existent cu situația actuală a zonei construite și a perspectivelor de dezvoltare.

Extinderea intravilanului a avut în vedere următoarele obiective:

- **Modificarea limitei UAT**
- **Respectarea prevederilor legale în vigoare;**
- **Respectarea documentațiilor de amenajare a teritoriului privind gestiunea rațională a resursei funciare;**
- **Necesitatea unei dezvoltări urbanistice controlate, coerente și durabile, care asigură calitatea vieții;**

- Viabilitatea și fezabilitatea extinderii rețelei stradale și a rețelei de infrastructură edilitară pentru zonele noi, prin prisma analizei cost – beneficiu asupra investițiilor din bugetul public;

- Necesitatea concentrării investițiilor de dezvoltare în zone din interiorul intravilanului actual, astăzi părăsite sau utilizate inadecvat, cu avantajul economic al pre-existenței echipărilor edilitare și al acceselor stradale asigurate;

- Necesitatea asigurării de terenuri exploatabile agricol în vederea susținerii economiei agrare;

- Necesitatea protejării cadrului natural, ca susținător al calității ecologice;

- Necesitatea asigurării calității vieții pentru cetățeni, prin rezervarea suprafețelor necesare pentru realizarea arterelor de trafic, a infrastructurii edilitare, a dotărilor și echipamentelor publice (sănătate, învățământ, spații verzi, sport, etc.);

- Valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale.

Tabelul 7. Repartiția teritoriului în intravilanul propus, în comparație cu cel existent

BILANT TERITORIAL ORASUL TAUTII MAGHERAUS				
Zone functionale	Existent		Propus	
	Suprafata	Procent	Suprafata	Procent
Locuinte si functiuni complementare	1608,71	74,19	1961,27	71,83
Unitati industriale si depozite	333,29	15,37	446,63	16,36
Unitati agrozootehnice	4,95	0,23	31,14	1,14
Instituti si servicii de interes public	13,08	0,60	13,08	0,48
Cai de comunicatie si transport din care:				
rutier	172,51	7,96	198,82	7,28
feroviar	33,39	1,54	38,76	1,42
aerian	6,86	0,32	6,86	0,25
	132,26	6,10	153,20	5,61
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	7,60	0,35	51,05	1,87
Constructii tehnico edilitare	1,60	0,07	1,60	0,06
Gospodarie comunala, cimitire	6,86	0,32	6,86	0,25
Destinatie speciala	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte terenuri (Ape,	19,80	0,91	19,80	0,73
TOTAL	2168,40	100,00	2730,25	100,00

Analizând bilanțul teritorial se constată următoarele:

- Zona funcțională principală este cea de locuințe și funcțiuni complementare, ocupând un procent de peste 70%;

- Zona unităților industriale și a depozitelor a fost majorată semnificativ, cu 113,34 ha față de cea existentă;

- S-a propus o extindere și pentru zona spațiilor verzi. S-a propus mărirea suprafeței aferente 43,45 ha.

- S-a propus o extindere și pentru zona unităților agrozootehnice, cu 26,19 ha față de cea existentă.

Tabelul 8. Repartiția pe trupuri

Orașul TĂUȚII MĂGHERĂUȘ	2.730,25
Trup A	2.043,41
Trup B	311,10
Trup C	28,97
Trup D	0,93
Trup E	0,49
Trup F	232,98
Trup G	6,75
Trup H	0,14
Trup I	4,06
Trup J	8,29
Trup K	1,39
Trup L	4,24
Trup M	83,33
Trup N	4,13
Trup O	0,58

Disfuncționalități:

- Existența unor zone în care se manifestă alunecări de teren active și situarea unor construcții în zone cu potențial de instabilitate sau în zone inundabile;
- Existența unor zone destinate dezvoltării de locuințe, care în prezent nu sunt utilizate;
- Existența unor zone destinate dezvoltării de locuințe, slab construite și cu disfuncționalități din punct de vedere al sistemului de circulații local;
- Slaba dezvoltare a structurilor turistice (capacități de cazare, unități de alimentație publică și structuri de agrement);
- Desfășurarea traficului de tranzit și a traficului de mărfuri pe DN 1 și în perimetrul zonei centrale
- Slaba valorificare a potențialului deținut de terenurile situate în zonele de acces în municipiu și în proximitatea aeroportului;
- Existența unor surse de poluare industrială (iazurile de decantare, halde de steril) și zone poluate pe teritoriul orașului situate în imediata proximitate a zonelor destinate locuirii.

Propuneri prin P.U.G.:

Față de situația existentă a intravilanului și a zonificării, se propun următoarele modificări (a se studia planșa de Reglementări Urbanistice – Zonificare):

- Mărirea intravilanului pentru extinderea zonelor de locuit;
- Dezvoltarea zonelor de producție, depozitare;
- Crearea de noi spații verzi publice: parcuri, scuaruri, locuri de joacă și odihnă, perdele de protecție față de infrastructura tehnică – edilitară, fâșii plantate pentru protecție sanitară;
- Dezvoltarea sectorului turistic.

CĂI DE COMUNICATIE ȘI TRANSPORT

Situația existentă:

- Accesul rutier spre Orașul Tăuții Măgherauș se realizează prin intermediul DN1C (Baia Mare), Dj 109J spre aeroportul Baia Mare, DC 97 spre Bozânta Mare, DC 98 spre Bușag, DC 99 spre Merișor, DC 103 spre Nistru, DC 104 spre Băița și Ulmoasa, DC 105 spre Apa Sărată.
- Calea ferată Baia Mare- Satu Mare traversează orașul Tăuții Măgherauș, având halta la Bușag.
- Teritoriul studiat este deservit de linia 400 Satu Mare- Baia Mare – Jibou-Dej, tronson de cale ferată neadaptată unui trafic conform normelor europene în vigoare, cu treceri la nivel cu calea ferată care nu dispun de instalații automate de semnalizare rutieră, fiind fără bariere și nepăzite. Lungimea căii ferate ce este situată în orașul Tăuții Măgherauș este 4,868km.
- Din punct de vedere rutier este de menționat în primul rând drumul național principal DN 1C (Dej – Baia Mare – Tăuții Măgherauș – Livada – DN 19), care asigură legătura cu municipiul Baia Mare, reședința de județ, și care este, totodată, și traseu european (E 58), făcând legătura cu Ungaria (punct frontieră Halmeu), apoi drumul județean DJ 109J (Tăuții Măgherauș – aeroport – Baia Mare) și șase drumuri comunale: DC 97 spre Bozânta Mare, DC 98 spre Bușag, DC 99 spre Merișor, DC 103 spre Nistru, DC 104 spre Băița și Ulmoasa și DC 105 spre Apa Sărată.
- Printr-un studiu de fezabilitate s-a studiat posibilitatea realizării unui Drum Expres (Satu Mare- Dej) care parcurge teritoriul administrativ al orașului Tăuții Măgherauș.
- Calea ferată Baia Mare- Satu Mare traversează orașul Tăuții Măgherauș, având halta la Bușag. Lungimea căii ferate ce este situată în orașul Tăuții Măgherauș este 4,868 km. Teritoriul studiat este deservit de linia 400 Satu Mare- Baia Mare- Jibou-Dej ,tronson de cale ferată neadaptată unui trafic conform normelor europene în vigoare, cu treceri la nivel cu calea ferată care nu dispun de instalații automate de semnalizare rutieră, fiind fără bariere și nepăzite.
- În orașul Tăuții Măgherauș se găsește singurul aeroport al județului Maramureș. El este situat la 10 km de Baia Mare și la 1,25 km de DN 1C.

Disfuncționalități:

Din analiza datelor existente, a normelor tehnice în vigoare pentru proiectarea străzilor, intersecțiilor, profilurilor caracteristice, parcajelor etc., și din discuțiile cu factorii locali de specialitate s-au evidențiat o serie de disfuncționalități, semnalându-se cu precădere următoarele:

- profilurile transversale ale străzilor nu corespund din punct de vedere urbanistic, au lățimi prea mici, nu dispun de trotuare sau spații verzi de protecție.
- unele străzi necesită modernizare și viabilizare;
- discontinuitatea trotuarelor și chiar lipsa acestora (în cartierele noi);
- iluminat stradal insuficient;
- trafic eterogen (trafic greu, tractoare, căruțe, bicicliști, automobiliști și pietoni);
- desfășurarea traficului de tranzit și a traficului de mărfuri pe DN 1C și în perimetrul zonei centrale
- lipsa legăturilor între străzi;
- lipsa de parcaje amenajate aferente principalelor dotări ale orașului, în zonele de interes social și comercial;
- treceri la nivel cu calea ferată fără instalații automate de semnalizare și fără barieră.

Principala problemă o constituie rezervarea spațiilor necesare dezvoltării rețelei de comunicație, cu interdicții temporare sau chiar definitive de construire, astfel încât aceste terenuri să rămână libere pentru a fi utilizate în diferite scopuri funcționale (zonă de protecție și siguranță, spațiu verde, platforme și parcaje etc.). Traseele deficitare ca elemente geometrice, cu sinuozități, curbe necorespunzătoare etc., împreună cu zonele adiacente, care se prevăd a fi îmbunătățite în diferite etape, trebuie să apară în măsurile restrictive pentru a se evita apariția de construcții noi prost amplasate, care să împiedice optimizarea situației.

Propuneri prin P.U.G.:

Planul Urbanistic General include un set de propuneri, recomandări și reglementări care vizează îmbunătățirea organizării infrastructurii de trafic și o mai bună accesare a zonelor constituite. Deasemenea, PUG-ul trasează tramele stradale majore pentru zonele de urbanizare. Pentru străzile propuse, sunt reglementate atât traseele, cât și profilele caracteristice.

- Suprafețele necesare pentru realizarea măsurilor privind deschiderea de străzi noi, prelungirea unor străzi, lărgirea unor străzi etc. vor trece în domeniul public.

Rețeaua stradală din intravilan:

- Se impune reabilitarea drumurilor locale, modernizarea lor prin lărgiri ale carosabilului, realizarea de trotuare, fâșii plantate, respectând profilele transversale tip propuse pe planșele anexate, astfel încât lățimea unei benzi de circulație să fie de minim 3 m, minim 1,00 pentru spații verzi și cel puțin 1,00 m pentru trotuare.

Deschiderea de noi trame stradale:

- Prin introducerea unor zone noi în intravilan, vor fi necesare completări ale rețelei secundare locale. Acestea sunt figurate pe planșa de Reglementări Urbanistice – Zonificare. Prin prezenta documentație se stabilește categoria tehnică și profilele transversale ale arterelor (vezi planșe anexate), precum și traseul lor orientativ. Definitivarea traseelor se va face în faza proiectelor de specialitate.

Rețea de piste pentru biciclete:

- Se propune amenajarea rețelelor pentru biciclete fie integrate profilelor stradale, fie în afara acestora (trasee verzi)

ECHIPA EDILITARĂ

a. Alimentarea cu apă

Situația existentă:

În prezent localitatea Tăuții - Măgherăuș dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă a gospodăriilor individuale și instituțiilor publice și private la care sunt branșați cca. 80% din locuitori. Orașul dispune de alimentare cu apă în localitățile Tăuții Măgherăuș, Bușag, Merișor, Bozânta Mare din sistemul centralizat de apă a municipiului Baia Mare. În aceste zone există și rețea de hidranți supraterani.

Cartierul Băița dispune de alimentare cu apă din două fronturi de captare apă situate în partea de nord (valea Limpedeia).

Cele două surse de apă sunt administrate de SC Vital SA Baia Mare.

Cartierul Nistru dispune de alimentare cu apă dintr-un front de captare apă situat în partea de nord-est, din sursă de suprafață, prin captarea apei dintr-un afluent de dreapta, necadastrat, al râului Nistru, sursa de apă fiind administrată de către Primăria Orașului Tăuții Măgherăuș.

În localitatea Ulmoasa nu există alimentare cu apă potabilă. În zonele în care nu există alimentare cu apă în sistem centralizat, gospodăriile se alimentează cu apă din pânza freatică prin intermediul fântânilor.

Disfuncționalități:

- Zone neechipate din punct de vedere edilitar.
- Starea tehnică necorespunzătoare a sistemului centralizat de alimentare cu apă;

Propuneri prin P.U.G.:

Pentru o mai bună asigurare a debitului de apă către locuitorii orașului, în condițiile creșterii ponderii locuințelor cu instalații de preparare locală a apei calde, se consideră necesară o analiză tehnico – economică a situației existente. Astfel, se vor propune soluții de optimizare investițională și operațională a actualului sistem de alimentare cu apă.

Distribuția apei în aceste zone se va face prin extinderi ale rețelei de distribuție existente. Se va asigura alimentarea cu apă potabilă în toate zonele din intravilanul existent și propus, prin extinderi ale rețelelor existente.

Pentru localitatea Ulmoasa se vor lua în considerare și soluții locale (captări de apă).

b. Canalizare

Situația existentă:

Orașul Tăuții Măgherauș dispune de sistem de canalizare și stații de epurare a apelor uzate. Sistem centralizat de canalizare menajeră există în cartierele din Tăuții Măgherauș, Bușag, Băița, Nistru și sat Merișor. Stație de epurare funcțională există în cartierul Nistru, iar stația de epurare din localitatea Merișor este în construcție. Aceasta din urmă va deservi orașul Tăuții Măgherauș, satele Merișor și cartierul Bușag .

În localitatea Bozânta Mare lucrările pentru sistemul de canalizare sunt în curs de execuție, iar localitatea Ulmoasa nu dispune de sistem de canalizare menajeră.

Disfuncționalități:

- Zone neechipate din punct de vedere edilitar.
- Starea tehnică necorespunzătoare a sistemului de canalizare;

Propuneri prin P.U.G.:

Propunerile făcute pentru îmbunătățirea activității în domeniul gospodării apelor, la nivelul orașului vor fi susținute prin studii de fezabilitate elaborate de către persoane sau instituții atestate pentru practică în acest domeniu.

Se va asigura canalizarea menajeră în toate zonele din intravilanul existent și propus, prin extinderi ale rețelelor existente.

c. Alimentare cu energie electrică

Situația existentă:

Rețele de distribuție pe 110 kV

Liniile de 110 kV care fac distribuția către stațiile de transformare 110 kV/MT din județ sunt alimentate din stația de transformare Baia Mare 3. Aceasta este Baia Mare – Seini – Roșiori.

Rețele de distribuție de medie tensiune

Rețele de distribuție de medie tensiune din zonă sunt alimentate la tensiunea de 20 kV . Ele au rolul de a furniza energia necesară rețelelor de joasă tensiune (0,4 kV) din localități, prin intermediul posturilor de transformare.

Prin stația de transformare Nistru se realizează trecerea de la 110 kv la 20 kv și apoi la 6 kv.

Rețele de distribuție de joasă tensiune

Rețelele de joasă tensiune sunt aeriene de tip clasic sau izolate tip funie (în zonele centrale ale localităților). Ele sunt pozate pe stâlpi de beton iar, în zonele periferice, se mai întâlnesc și stâlpi de lemn.

Majoritatea posturilor de transformare cu durata de viață depășită. O situație asemănătoare o au și rețelele electrice unde în multe cazuri acestea au condiții de RK (reparații capitale) sau au durata de viață depășită.

În celelalte localități posturile de transformare 20/0,4 KV sunt de tip aerian, pozate pe stâlpii de beton.

Propuneri prin P.U.G.:

Principalele lucrări de investiții în domeniul alimentării cu energie electrică urmăresc în special o creștere a siguranței în exploatare prin modernizări și re tehnologizări ale instalațiilor energetice.

Sunt prevăzute de asemenea o serie de lucrări în scopul amplificării rețelilor electrice pentru deservirea noilor zone ale orașului propuse pentru dezvoltarea urbanistică.

Principalele direcții de strategie de dezvoltare sunt:

- Reabilitarea și modernizarea rețelilor de distribuție de înaltă, medie și joasă tensiune;
- Restructurarea și automatizarea rețelilor de distribuție.

Propuneri de amplificare a rețelilor de distribuție în zonele propuse a avea o dezvoltare urbanistică în ultimii ani

În următorii ani orașul Tăuții Magherăuș va cunoaște o dezvoltare urbanistică importantă. Este avut în vedere în primul rând o creștere a spațiului locativ precum și a cererii unor unități economice sau de interes social.

Alimentarea cu energie electrică a noilor zone rezidențiale sau de alt interes se va face prin extinderea rețelilor de medie și de joasă tensiune. Acestea vor urmări trama stradală existentă sau care se propune prin actualul Plan Urbanistic General și se vor dispune îngropat, în canale tehnice.

d. Telecomunicații

Situația existentă:

În general, infrastructura de telecomunicații în Maramureș este bine dezvoltată. Toate comunitățile au linii de telefonie fixă digitală. În majoritatea comunităților există și rețele de telefonie mobilă. Conexiunea la Internet a fost demarată rapid și este folosită atât de Primărie cât și de mediul de afaceri și de ONG-uri, cât și de persoanele fizice.

Rețeaua de telefonie fixă este funcțională și satisface cerințele locuitorilor, oferind și servicii de internet. De asemenea, există trei operatori care asigură serviciile de telefonie mobilă.

e. Alimentare cu energie termică și gaze

Situația existentă:

Alimentarea cu căldură în cartierele Tăuții Măgherăuș, Bozânta Mare, Bușag, Merișor și parțial în Băița se face în principal cu gaze naturale la sobe sau în instalații individuale de încălzire centrală, iar în cartierele Băița, Nistru și Ulmoasa, în cea mai mare măsură cu sobe pe combustibil solid. În orașul Tăuții Măgherăuș nu există sisteme de alimentare centralizată cu căldură.

Rețele de transport gaze naturale

Teritoriul oraşului este străbătut de una dintre cele mai importante conducte de transport gaze naturale de pe teritoriul ţării noastre, care face legătura între Ucraina şi Sistemul Naţional de Transport de Gaze al României, via staţia de predare de la Medieşu Aurit.

Această conductă de transport gaze de înaltă presiune are traseul Satu Mare – Baia Mare – Târgu Lăpuş – Dej, diametrul fiind DN 350 mm ($\text{Ø } 12 \frac{3}{4}$ "). Din această conductă, pe teritoriul oraşului Tăuţii Măgherauş, este alimentată o staţie de reglare măsurare predare (SRMP) pentru coborârea presiunii de la înaltă la medie la care este racordată reţeaua de repartitie gaze de medie presiune, precum şi staţiile de reglare de sector (SRS) din care este alimentată reţeaua de distribuţie de presiune redusă amplasată pe străzi.

Propuneri prin P.U.G.:

Asigurarea încălzirii locuinţelor şi a clădirilor de utilitate publică, se va realiza în sistem individual, prin centrale termice folosind combustibil solid sau gazos.

Se vor lua în considerare aplicarea sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (panouri solare montate pe acoperişurile clădirilor, panouri electrice, etc.)

Pentru alimentarea corectă cu căldură şi apă caldă menajeră a consumatorilor din oraşul Tăuţii Măgherauş, precum şi pentru asigurarea consumatorilor industriali este necesară menţinerea în bune condiţii a reţelelor de gaze naturale de repartitie de medie presiune şi de distribuţie de joasă presiune, precum şi dezvoltarea acestora în zonele de extindere.

În ceea ce priveşte modul de alimentare cu gaze naturale a zonelor propuse pentru extinderea intravilanului oraşului, aceste zone vor fi racordate la reţelele de distribuţie de presiune redusă, alimentate din staţiile de reglare de sector (SRS) existente pe teritoriul oraşului. Se va ţine seama de amplasamentul acestor zone şi de capacităţile instalate în principal în reţele şi, în secundar, în staţiile de reglare de sector, capacitatea acestora din urmă putând fi suplimentată mai uşor prin schimbarea sau amplificarea echipamentelor existente.

În noile zone, reţeaua de distribuţie de presiune redusă va fi de tip buclat, conductele urmând a fi amplasate pe fiecare dintre străzile propuse a deservi aceste zone.

Atât la noii consumatori, cât şi la cei existenţi este necesară respectarea condiţiilor de montare şi exploatare a instalaţiilor şi echipamentelor consumatoare de gaze naturale în conformitate cu legislaţia în vigoare.

f. Gospodărie comunală

Situaţia existentă:

Tipuri principale de deşeuri.

După provenienţa lor deşeurile produse pot fi:

- Deşeuri urbane;
- Deşeuri menajere de la populaţie;
- Deşeuri asimilabile cu cele menajere colectate de la agenţii economici ;
- Deşeuri stradale rezultate în urma serviciilor municipale, construcţii, demolări ;
- Deşeuri industriale;
- Specificul activităţilor economice desfăşurate în zonă determină generarea unor deşeuri tipice acestora, în care predomină sterilele de la exploatarea miniere, sterilele de flotaţie şi deşeurile de la exploatarea şi prelucrarea lemnului

Activitatea de salubritate

În zona urbană, activitatea de colectare a deșeurilor menajere de la populație este asigurată de agenți economici specializați.

Astfel, de pe teritoriul orașului Tauții Măgherăuș activitatea de salubritate este efectuată de o firmă care asigură colectarea și transportul deșeurilor menajere de la populație și agenții economici.

Datorită faptului că salubritatea se realizează cu precădere la nivel de centru urban, în mediu rural se manifestă încă tendința eliminării deșeurilor prin aruncarea acestora direct în albia râurilor sau depozitarea lor la marginea satelor.

Depozite de deșuri industriale

În zona studiată se găsesc cantități însemnate de deșuri rezultate de la exploatarea minieră și a carierelor și de la tratarea fizică și chimică a minereurilor. Astfel:

- *Halde de steril*

Tabelul 9. Localizarea haldelor de steril în teritoriul studiat

Exploatare minieră	Nr. halde	Suprafața haldelor	Situația haldelor
<i>Zona Nistru-Băița</i>	29	11,18	inactive

- *Iazuri de decantare*

Tabelul 10. Identificare iazurilor de decantare în teritoriul studiat

Denumire depozit
Iaz Bozânta – REMIN SA
Iazul de decantare Aurul - SC ROMALTYN MINING SRL

Propuneri prin P.U.G.:

Se impune implementarea sistemului selectiv de colectare a deșeurilor. Acțiunea va avea la bază un program gradat.

Conform Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor al județului Maramureș, colectarea directă a deșeurilor din orașul Tauții Măgherăuș se va realiza de către firme specializate, iar deșeurile vor fi transportate la stația de transfer din localitatea Sîrbi.

Monitorizarea corectă și completă a comportării și stabilității în timp a depozitelor de steril minier.

În conformitate cu planul de monitorizare a măsurilor de reducere a impactului propus prin P.U.G. se va efectua o interpretare rapidă și corectă a datelor de monitorizare, astfel se vor elabora cele mai eficiente decizii privind diminuarea riscului de mediu. De asemenea, se propune plantarea unor specii forestiere cu rol filtru biologic pentru reținerea pulberilor în imediata vecinătate a zonelor de depozit minier.

Pentru iazurile de decantare s-a stabilit o zonă de protecție conform studiului de impact întocmit de Institutul de Sănătate Publică Cluj Napoca de 200 de m – zonă cu interdicție definitivă de construire.

g. Probleme de mediu

Situația existentă:

Poluarea

Sursele de poluare care afectează factorii de mediu, apa și solul, constau în deșeuri menajere provenite din activități desfășurate în gospodăriile populației și obiective de interes public, de producție și de deservire.

Zone inundabile:

Pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Măgherauș există zone inundabile, principalii factori de risc fiind râul Băița, Nistru, dar și râul Someș și Lăpuș, scurgerile de pe versanți în urma unor ploii abundente, topiri rapide de zăpadă sau blocării cursurilor de apă prin alunecări de teren sau gheturi.

Pe planșele aferente PUG au fost preluate limitele zonelor inundabile din bazele de date ale Sistemului de gospodărire a Apelor. Zonele posibil afectate sunt atât terenuri din intravilan din localitățile Merișor, Bozânta Mare și partea sudică a cartierului Bușag, cât și terenuri agricole din extravilan.

Zone cu alunecări de teren:

Există o zonă istorică cu risc de alunecări de teren situată în localitatea Tăuții Măgherauș, la nord de cimitir. Aceasta a fost delimitată prin PUG, iar în cadrul acesteia sunt interzise orice lucrări de construire fără realizarea unor măsuri de protecție specială stabilite prin studii de geotehnice

Disfuncționalități:

- Existența unor zone în care se manifestă alunecări de teren active cât și a unor zone construite cu potențial de instabilitate;
- Existența în intravilanul orașului a unor văi torențiale neîntreținute, care provoacă inundații în perioadele cu ploii abundente;
- Poluarea fonică și atmosferică a unor zone rezidențiale ca urmare a învecinării acestora cu E58;
- Poluarea din cauza învecinării zonelor de locuințe cu zonele de activități productive;
- Existența unor surse de poluare pe teritoriul orașului (zonele de activități miniere, în prezent abandonate);
- Inexistența perdelelor de protecție necesare între zonele de locuințe și zonele de producție;
- Poluarea apelor subterane;
- Poluarea solului de activitățile din domeniul minier și depozitarea deficitară a deșeurilor;
- Existența unor surse de poluare chimică a solului, iazurile de decantare și haldele de steril.
- Suprafață mică de spații verzi publice

Propuneri prin P.U.G.:

Pentru îmbunătățirea cadrului natural și a condițiilor de locuit în orașul Tăuții Măgherauș, se recomandă următoarele:

- Lucrări de combatere a eroziunilor și de consolidare a versanților afectați de alunecări de teren;
- Lucrări de drenare și canalizare a apelor pluviale, pentru a se evita formarea zonelor mlăștinoase și scurgerea apelor infiltrate pe frunțile de terasă, în scopul diminuării riscului de alunecare a terenului.
- Indiguirea zonelor inundabile cauzate de cursurile de apă
- Executarea unor lucrări de specialitate (puțuri și drenuri pentru colectarea și dirijarea apelor).

- Lucrări de regularizare a cursurilor de apă
- Lucrări de igienizare a apelor de suprafață, prin eliminarea oricăror obstacole care reduc secțiunea de scurgere.
- Măsuri de interdicție temporară de construire până la eliminarea riscurilor (prin elaborarea studiilor de specialitate care vor stabili debitul apei, viiturile, adâncimea acestora și măsurile specifice de prevenire/atenuare a efectelor)

Având în vedere importanța apelor ca factor de mediu, pentru om și societate, se impune cu prioritate protejarea acestora.

Toate apele de suprafață vor fi protejate în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996.

Se vor executa lucrări de refacere și extindere a regularizării râurilor și pâraurilor din zonă.

Se va corecta regimul torențial al tuturor pâraielor din teritoriul administrativ pentru a se evita inundarea și deteriorarea terenurilor agricole, a zonelor construite publice sau private.

Pentru preluarea apelor care șiroiesc pe versanți în perioadele cu precipitații abundente se vor realiza șanțuri de gardă la baza versanților, care vor dirija aceste ape în văile din apropiere.

Se vor organiza lucrări de igienizare a apelor de suprafață care strabat teritoriul administrativ prin eliminarea oricaror descărcări de ape uzate menajere.

În urma analizei problemelor de mediu s-au conturat propunerile și măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului :

- Limitarea extinderii zonei construite în zonele cu terenuri ce prezintă pericol de prăbușiri, alunecări, terenuri inundabile și în zonele naturale prevăzute prin proiect;
- Măsuri și acțiuni pentru eliminarea sau reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare din cauze naturale și antropice;
- Măsuri la nivelul agenților economici, potențiale surse de poluare prin reglementări în utilizarea terenului, respectarea distanțelor de protecție și evitarea amplasării unor funcțiuni ce pot genera sau generatoare de poluare;
- Ecologizarea zonelor industriale poluante, abandonate, de ex. exploatații miniere abandonate; menținerea stabilității zonelor ecologizate (iazuri de decantare, halde de steril).
- Mărirea suprafețelor zonelor verzi; îndesirea sau crearea perdelelor verzi din jurul platformelor industriale;
- Reabilitarea și extinderea rețelelor edilitare;
- Amenajarea cursurilor de apă cu fenomene de eroziune a solului și apărări de maluri;
- Delimitarea, instituirea și respectarea zonelor de protecție a monumentelor istorice și arheologice și a zonelor protejate naturale și construite;
- Respectarea distanțelor de protecție sanitară față de sursele de poluare sau disconfort (unități economice, cimitire, stații de epurare și trasee tehnico edilitare).

Este necesară stoparea extinderii zonelor de locuit pe terenurile din zonele cu pericol de alunecare/prăbușire și controlul regimului de construire în zonele cu terenuri cu restricții pentru construcții. Se vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a propunerilor Planului Urbanistic General cu privire la amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement.

h. Monumente istrate și situri arheologice

Situația existentă:

Conform Listei Monumentelor Istorice 2010, pe teritoriul orașului Tăuții Măgherăuș există următoarele monumente istorice, dintre care unul de categoria A, iar restul de categoria B.

Tabelul 11. Listei Monumentelor Istorice 2010, pe teritoriul orașului Tăuții Măgherăuș

Nr. crt.	COD LMI 2010	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	MM-II-m-B-04773	Biserica romano – catolică „Sf. Lorinc”	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 202	1875
2.	MM-II-m-A-04774	Biserica reformată	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 210	Sec. XIV -XV
3.	MM-II-m-B-04779	Noua casă parohială reformată	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 221	1930-1940
4.	MM-II-m-B-04778	Vechea casă parohială a bisericii reformate	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 223	Sec. XVIII
5.	MM-II-m-B-04775	Casa Maniu, farmacie și locuință	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 258	1920 - 1930
6.	MM-II-m-B-04776	Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 279	1815
7.	MM-II-m-B-04777	Școala Românească	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 59, nr. 1	1885 - 1890
8.	MM-II-m-B-04772	Biserica ortodoxă „Sf. Apostoli Petru și Pavel”	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 95	1560 - 1830
9.	MM-IV-m-B-04821	Casa de lemn a poetului Ion Șugariu	Băița, oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 80, nr. 35	1913 - 1925
10.	MM-IV-m-B-04825	Cruce în memoria eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial	Bozânta Mare, oraș Tăuții Măgherăuș	În curtea Bisericii Ortodoxe	1935 - 1980
11.	MM-I-s-B-04378	Situl arheologic de la Bușag, punct „Coasta Bușagului”	Sat Bușag, oraș Tăuții Măgherăuș	Coasta Bușagului	Paleolitic
12.	MM-I-m-B-04378.01	Așezare	Sat Bușag, oraș Tăuții Măgherăuș	Coasta Bușagului	Paleolitic superior, cultura Gravettian
13.	MM-I-s-B-04379	Așezare	Sat Bușag, oraș Tăuții Măgherăuș	Pe tog	Epoca Bronzului Cultura Suciului de Sus

Pe teritoriul studiat se regăsec o serie de morminte și opere comemorative de război, și anume:

Tabelul 12. Morminte și opere comemorative de război, pe teritoriul orașului Tăuții Măgherăuș

Unitatea administrativ teritorială	Denumire	Locul amplasării	Data construirii	Tipul proprietății	Patrimoniu	Starea
Oraș Tăuții Măgherăuș	Monument în cinstea eroilor români căzuți în cele două războaie mondiale	Tăuții Măgherăuș	1936	Teren de stat	Primăria	Bună
	Bustul lui Ioan Șugariu	Băița	1976	Teren de stat	Primăria	Bună
	Monumentul deținuților politici	Nistru	1977	Teren de stat	Asoc. Deț. Politici Primăria	Bună
	Troiță dedicată eroilor din 1948	Merișor	1994	Teren de stat	Primăria	Bună
	Troiță dedicată eroilor din al doilea război mondial	Băița	1995	Teren de stat	Biserica Ortodoxă Română	Bună

Figura.3.Biserica romano – catolică „Sf. Lorinc”, MM-II-m-B-04773

Figura 4.Biserica reformată, MM-II-m-A-04774

Figura 5.Noua casă parohială reformată3, MM-II-m-B-04779

Figura 6.Vechea casă parohială a bisericii reformate4, MM-II-m-B-04778

Figura 7.Casa Maniu, farmacie și locuință, MM-II-m-B-04775

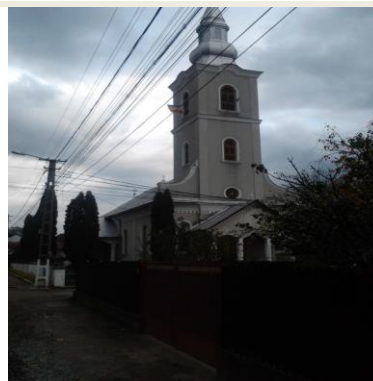

Figura 8.Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, MM-II-m-B-04776

Figura 9.Școala românească veche, MM-II-m-B-04777

Figura 10.Biserica ortodoxă „Sf. Apostoli Petru și Pavel”, MM-II-m-B-04772

Figura 11. Casa de lemn a poetului erou Ion Șugariu, MM-IV-m-B-04821

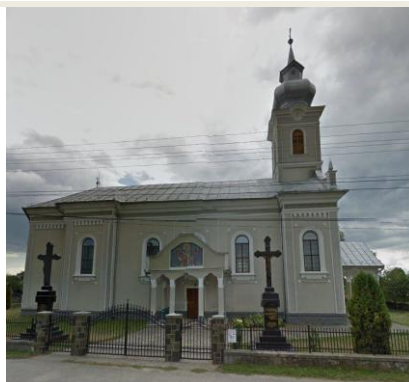

Figura 12. Cruce în memoria eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial, MM-IV-m-B-04825

Figura 13. Muzeul Satului

i. Arii naturale protejate

Situația existentă:

În zona studiată au fost identificate următoarele arii protejate, pentru care se impun instituirea unui regim de prezervare.

Tabelul 13. Listei Monumentelor Istorice 2010, pe teritoriul orașului Tăuții Măgherăuș

Nr. crt.	Denumirea ariei protejate	Teritoriu administrativ	Suprafața (ha)	Categoria
1.	Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare	Baia Mare – Baia Sprie – Tăuții Măgherăuș	500.00	Rezervație naturală

Pentru ariile naturale protejate s-a realizat planul de management pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau îndeplinirea necesităților unor anumite specii.

Descrierea:

Aria naturală se află în partea nord – vestică a județului Maramureș (apoape de limita teritorială a județului Satu Mare), în teritoriul nordic al municipiului Baia Mare, orașului Tăuții Măgherăuș și al localității Tăuții de Sus, la poalele sudice ale Munților Gutâi.

Rezervația naturală se întinde pe o suprafață de 500 hectare și se suprapune sitului Natura 2000 – *Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare.*

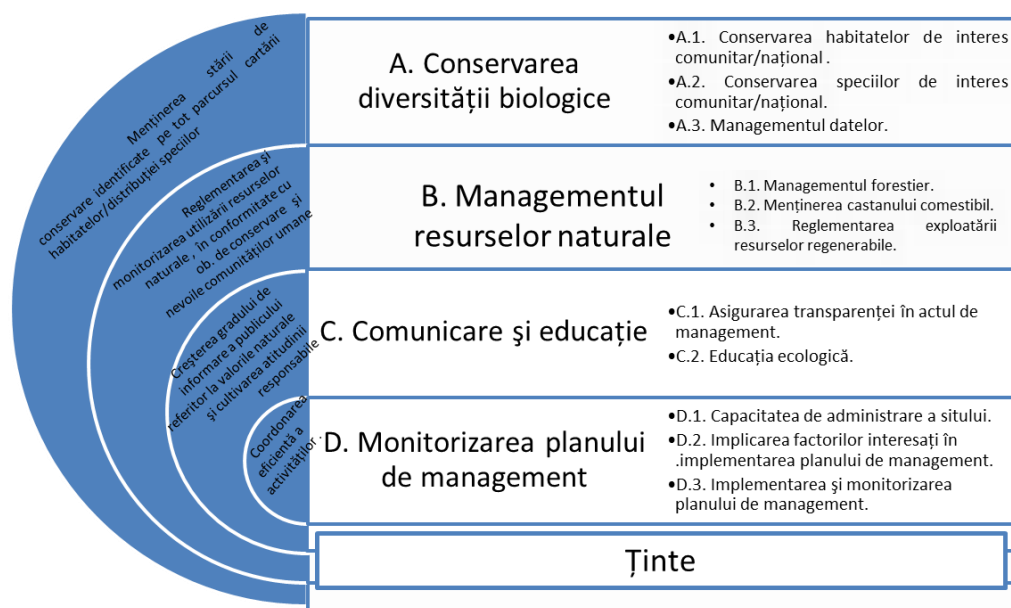

Figura 14. Obiectivele generale și specifice ale planului de management pentru rezervația „Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare”

Regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice este stabilit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare care constituie garantarea conservării durabile a patrimoniului natural. Totodată legea stipulează și constituirea, organizarea și extinderea de arii naturale într-o rețea, precum și reglementarea regimului acesteia. Legea mai prevede clasificarea ariilor naturale în mai multe categorii, pentru care trebuie instituit un regim diferențiat de ocrotire, conservare și utilizare.

Aria naturală menționată reprezintă o zonă împădurită cu arboret de castan comestibil (*Castanea sativa*). Acesta vegetează în asocieră cu specii de stejar (*Quercus robur*), gorun (*Quercus petraea*), carpen (*Carpinus betulus*), paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*), tei argintiu (*Tilia tomentosa*), cireș sălbatic (*Cerasus avium*) sau alun (*Corylus avellana*).

Vegetația corespunzătoare acestei zone este: castanul comestibil – *Castanea sativa*, stejar – *Quercus robur*, paltin – *Acer pseudoplatanus*, tei argintiu – *Tilia tomentosa*, cireș – *Cerasus avium*, alun – *Corylus avellana*, păducel – *Crataegus sp.*, afin – *Vaccinium uliginosum*, iarba neagră – *Calluna vulgaris*.

În România, castanul comestibil și ecosistemele în care participă sunt protejate, ca urmare a caracteristicilor lor deosebite, în bună măsură rare sau chiar unice în contextul forestier (și pomicol) al țării noastre.

Căstănișurile europene, inclusiv cele românești, sunt periclitare profund de uscările în masă pe care le provoacă ciuperca alogenă *Cryphonectria parasitica* (Murill) Barr., agent patogen primar originar din Asia, la care castanul european și cel american sunt foarte vulnerabile (Mariș, 2004 cit. Mariș, 2005).

În căstănișul cu carpen de la Băița – O.S. Tăuții Măgherauș, se remarcă următoarele particularități:

- Castanul, gorunul, cireșul și sorbul torminal, sunt specii de mare valoare economică, având 3–8 m înălțime.

- Castanul provine din sămânță în 20% din cazuri și din lăstari în 80% din cazuri, grupați câte 2-27 lăstari la o cioată, din care 62% sunt infectați de *C. parasitica* (Bolea și colab, 2005).

Caracteristicile lăstărișurilor de castan de la Tăuți Măgherăuș:

- Compoziția arboretului: 58% castan, 30% carpen, 5% crușin, 3% plop tremurător, 2% gorun și 2% salcie căprească, indicând pericolul cărpimizării și al copleșirii cu speciile pioniere.

- Numărul arborilor la hectar este de 14.950, dacă se ia în considerare fiecare lăstar de castan în parte, respectiv numai de 8.400, dacă lăstarii de la o cioată se numără ca o singură unitate.

- Din numărul total al lăstarilor de castan, 62% sunt infectați cu *C. parasitica*.

- Numărul lăstarilor de castan la o cioată variază între 2 și 27, media fiind de 4.

- Prezența gorunului permite crearea unui amestec, chiar în plafonul superior, carpenul și mălinul american, ținute în frâu, constituind un valoros plafon inferior, iar crușinul, păducelul, măceșul și sângerul vor forma un subarboret util pentru acoperirea solului și adăpostirea păsărilor insectivore (Bolea și colab., 2005).

Tratamentele aplicate în anul 2005 împotriva ciupercii *Cryphonectria parasitica* (Murill) Barr s-au dovedit a fi eficiente (Chira și colab, 2005). Astfel, Chira și colab. (2015) consideră că regenerarea naturală a castanului comestibil survenită în urma aplicării tratamentelor confirmă succesul tratamentelor efectuate.

Ariile protejate în totalitate pot fi supuse riscului degradării din cauza protecției insuficiente care li se asigură în prezent.

■ **Prin P.U.G.** a fost cuprinsă în intravilan o suprafață de 2.743 m² din suprafața rezervației de interes național "Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare" (din cauza faptului că a fost necesară o delimitare a intravilanului pe limite de proprietate sau limite naturale conform Legii 350/2001 actualizată), a cărei custode este Ocolul Silvic Municipal Baia Mare.

Pe această suprafață este interzisă orice fel de construcție sau investiție. Vor putea fi implementate doar acele activități cuprinse în planul de management al ariei naturale protejate și prevăzute de legislația în vigoare.

PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

Prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Pentru Orașul Tăuți Măgherăuș:

Secțiunea I – REȚELE DE TRANSPORT:

În ceea ce privește orașul Tăuți Măgherăuș, în Secțiunea I – Rețele de transport a Planului de Amenajare a Teritoriului Național, se prevede executarea lucrărilor de modernizare pentru aeroport.

Secțiunea a II-a – APA:

Nu sunt prevederi pentru orașul Tăuți Măgherăuș.

Secțiunea a III-a – ZONE PROTEJATE:

Ca arie naturală protejată, în Planul de Amenajare a Teritoriului Național este menționată aria naturală „Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare”, care se află și pe teritoriul administrativ al orașului Tăuți Măgherăuș.

Secțiunea a IV-a – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI:

Orașul Tăuții-Măgherăuș este situat în partea de nord-vest a Județului Maramureș, în imediata vecinătate a municipiului reședință de județ Baia Mare și este străbătut de drumul european 58.

Orașul are în componență cartierele: Tăuții Măgherăuș, Bușag, Băița, Nistru și localitățile Merișor, Bozânta Mare, Ulmoasa.

Secțiunea a V-a – ZONE DE RISC NATURAL:

Orașul Tăuții Măgherăuș este încadrat în categoria localităților cu risc mediu de producere a fenomenelor de inundabilitate produse pe cursurile de apă. Potențialul de producere al alunecărilor de teren este mediu.

Secțiunea a VI-a – ZONE TURISTICE:

Orașul Tăuții Măgherăuș este identificată ca o unitate administrativă care deține resurse antropice, dar cu probleme ale infrastructurii turistice.

Prevederi ale planului de amenajare a Teritoriului Județean Maramureș – pentru Orașul Tăuții Măgherăuș:

Pentru orașul Tăuții Măgherăuș sunt prevăzute următoarele:

- Asigurarea unui management al resurselor umane, prin asigurarea unor locuri de muncă, atât pentru persoanele fără locuri de muncă, cât și pentru proaspeții absolvenți, în căutarea unui prim loc de muncă;

- Conștientizarea populației asupra degradării mediului natural și antropic prin acțiuni de responsabilizare în masă și prin campanii de implicare directă a acestora în acest demers „pro mediu”;

- Dezvoltarea mediului antreprenorial, prin atragerea unor investiții și investitori, prin acordarea unor facilități fiscale, prin încurajarea inițiativelor de deschidere a unei afaceri;

Promovarea multiculturalismului pregnant, prin diversificarea și creșterea frecvenței manifestărilor culturale, a conservării arhitecturii tradiționale, a perpetuării culturii populare etc.;

- Creșterea calității vieții populației prin accesul ridicat la serviciile sociale, culturale și economice și calitatea acestora;

- Continuarea acțiunilor de modernizare a rețelei de transport și comunicații, racordarea întregului teritoriu din punct de vedere tehnic în vederea asigurării unui confort mărit al populației;

- Conservarea și protecția mediului;

- Realizarea drumului expres Baia Mare – Satu Mare – Vaja (Ungaria);

- Diminuarea riscurilor alunecărilor de teren cauzate de factori naturali sau antropici și protecția mediului împotriva efectelor acestor fenomene;

- Executarea de diguri, consolidări maluri și regularizare a cursurilor de apă care străbat teritoriul studiat;

- Stoparea depozitării necontrolate a deșeurilor în zona inundabilă și pe malurile albiilor râurilor, în special a deșeurilor menajere și a rumegușului;

- Ecologizarea albiilor râurilor;

- Reducerea poluării solului și a apelor subterane datorită activităților miniere (halde de steril, iazuri de decantare, ape de mină etc.);

- Reducerea impactului asupra mediului datorat exfiltrațiilor din depozitele de deșeuri din mediul urban/rural și din perimetrul siturilor miniere cu activitate sistată;

- Lucrări de stabilizare și ecologizare la iazurile de decantare (Bozânta Mare);

- Implementarea unui sistem integrat de gestiune a deșeurilor menajere;
- Colectarea selectivă, reciclarea și valorificarea fracțiilor recuperabile din deșeurile menajere și a celor asimilabile;
- Plan de refacere a mediului pentru perimetrul minier Băița – Nistru (închidere galerii, reconstrucție ecologică la 9 halde de steril, sistem de tratare ape de mină – dren de calcar, dezafectare clădiri – fără iaz);
- Reabilitarea rezervației de castan comestibil de la Baia Mare – castanul de aici este afectat de ciuperca „*Cryphonectria parasitica*”, cunoscută sub numele de cancerul de scoarță
- Devierea, modernizarea și extinderea rețelei de gaz
- Devierea, modernizarea și extinderea rețelei de electricitate
- Amenajarea unor zone de agrement (lac Nistru) frecventate atât pentru amatorii unor activități de agrement nautice cât și pentru pescari;
- Conservarea monumentelor istorice, în strânsă colaborare sau în parteneriat cu instituțiile muzeale existente.

Prevederi ale Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal – Munții Gutâi

- reabilitarea, protecția și valorificarea durabilă a resurselor naturale;
- eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze naturale (precipitații atmosferice, eroziunea apelor curgătoare, acțiunea apelor subterane);
- eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze antropice (defrișarea abuzivă a pădurilor, pășunat abuziv, săpături la baza versanților pentru diverse construcții);
- prevenirea degradării terenurilor prin alunecări de teren;
- eliminarea poluării solului, apei subterane, aerului și peisajului în interiorul localităților și zonele adiacente, patrimoniului natural și construit cauzat de existența depozitărilor necorespunzătoare de deșeuri;
- promovarea educației ecologice a turiștilor și informării în legătură cu efectele negative ale poluării zonelor montane cu deșeuri menajere;
- eliminarea poluării necontrolate cu substanțe și deșeuri periculoase;
- eliminarea poluării solului și apelor de suprafață cauzată de depozitarea necontrolată a deșeurilor lemnoase;
- garantarea protejării și utilizării durabile a ariilor naturale valoroase și a biodiversității;
- gestionarea durabilă a fondului forestier;
- protejarea zonelor cu valori de patrimoniu construit;
- conservarea și reabilitarea monumentelor istorice;
- valorificarea patrimoniului cultural construit și conturarea unei identități locale bazate pe istoria și tradiția din zonă;
- îmbunătățirea dotărilor de cultură în corelare cu nevoile populației și resursele de patrimoniu cultural, local și regional;
- asigurarea accesului locuitorilor la dotări de sport și agrement în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață în localități și a creșterii atractivității lor;
- protecția calității apelor;
- îmbunătățirea și creșterea siguranței circulației, fluidizarea traficului pe traseele rutiere de interes național și local;
- crearea/modernizarea rețelei rutiere cu rol turistic;
- dezvoltarea traficului aerian de călători și marfă;
- re tehnologizarea și modernizarea stațiilor de transformare existente;

- modernizarea liniilor de înaltă tensiune;
- dezvoltarea și modernizarea rețelelor de distribuție de medie tensiune;
- dezvoltarea rețelelor de distribuție pe joasă tensiune;
- echiparea energetică necesară dezvoltării turismului;
- creșterea nivelului de pregătire profesională și informare în domeniul agro – industrial și agro – turistic;
- promovarea dezvoltării sectorului privat în industrie ca element important de susținere a economiei locale;
- dezvoltarea unor structuri industriale alternative prin care să se elimine riscul socio – economic reprezentat de caracteristica monoindustrială a teritoriului zonal;
- îmbunătățirea accesului zonelor cu potențial turistic prin reabilitarea infrastructurii tehnice;
- îmbunătățirea sistemului de informare și promovare a turismului;
- asigurarea corespunzătoare a resurselor umane în turism.

Prevederi ale Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economic al Orașului Tăuții Măgherauș, Județul Maramureș:

Principalele direcții strategice pe care dezvoltarea Orașului Tăuții Măgherauș ar trebui să le urmeze sunt:

- Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de transport rutier;
- Îmbunătățirea și extinderea sistemului de alimentare cu energie electrică;
- Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă și canalizare menajeră;
- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în cunoașterea cerințelor europene privind dezvoltarea afacerilor;
- Dezvoltarea infrastructurii economice;
- Creșterea competitivității economiei regionale;
- Îmbunătățirea serviciilor de sănătate, promovarea unor servicii medicale de calitate;
- Îmbunătățirea sistemului de educație și formare;
- Crearea unui mediu de afaceri atractiv prin crearea unor sisteme funcționale flexibile și dinamice;
- Îmbunătățirea sistemelor de management și gestionarea deșeurilor;
- Prevenirea și combaterea efectelor nocive ale factorilor naturali asupra mediului;
- Dezvoltarea spațiilor verzi și crearea unor perdele vegetale de protecție;
- Dezvoltarea infrastructurii de turism;
- Protejarea și punerea în valoare a potențialului turistic local;
- Reabilitarea fostelor galerii miniere.

Prioritati in interventie

1. Zone de dezvoltare. Extinderea intravilanului:

- Restructurarea zonelor dezafectate sau/și cu utilizare neadecvată;
- Urbanizarea zonelor din intravilan (asigurarea de accese, rețele edilitare);
- Extinderea echilibrată a intravilanului, conform estimărilor suprafețelor necesare de teren și a unor suprafețe rezervă pentru evoluții imprevizibile;
- Delimitarea intravilanului;

- Ocuparea prioritară a suprafețelor libere aflate deja în intravilan și etapizarea extinderii intravilanului (politica de dezvoltare ”de la centru spre periferie”).

2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare:

- Modernizarea drumurilor;
- Reabilitarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei stradale;
- Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă pentru toate zonele din perimetrul intravilan;
- Realizarea sistemului centralizat de canalizare menajeră pentru toate zonele din perimetrul intravilan;
- Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu gaze naturale;
- Regularizarea, decolmatarea și amenajarea văilor prin îndiguire împotriva inundațiilor.

3. Creșterea confortului locuirii

- Extinderea spațiului locativ;
- Crearea de noi dotări publice;
- Suplimentarea spațiilor verzi publice;
- Echiparea tehnico-edilitară a zonelor rezidențiale, asigurarea de accese carosabile;
- Încurajarea folosirii sistemelor de producere a energiei alternative pe baza potențialului regenerabil existent (solar, eolian, geotermal, etc);
- Evitarea supradensificării în zonele centrale;
- Protejarea construcțiilor valoroase din punct de vedere al arhitecturii vernaculare.

4. Dezvoltarea activităților economice:

- Valorificarea optimă, durabilă a potențialului de dezvoltare economică locală, în mod special prin încurajarea practicării unor forme de agricultură performantă și eficientă;
- Atragerea de investitori, prin crearea premiselor necesare dezvoltării sectorului industrial, agrozootehnic, turistic și servicii: stabilirea zonelor destinate acestui sector, echiparea cu rețele edilitare și realizarea acceselor, acordarea unor facilități pentru investitori, etc.
- Valorificarea produselor naturale/tradiționale provenite din activitățile gospodărești ale locuitorilor;
- Sprijinirea înființării unor ferme în domeniul zootehniei și legumiculturii;
- Etapizarea consumului de resurse financiare.

5. Îmbunătățirea gestiunii patrimoniului natural și protecția mediului:

- Delimitarea și instituirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu: monumente arhitecturale, monumente ale naturii;
- Regularizări, decolmatări și îndiguiri ale văilor ce pot cauza produceri de inundații;
- Implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor;
- Amenajarea de noi spații verzi publice: înființarea de parcuri, dotări de
- Asigurarea unui procent cât mai mare de spații verzi publice în zonele dens construite și frecventate de locuitori;
- Limitarea ocupării cu construcții în zonele cu riscuri naturale;

- Înființarea unor perdele vegetale cu rol de protecție între sursele de emisii (zone industriale, zootehnice) și zonele rezidențiale;
- Crearea unor puncte de informare turistică;
- Amenajarea unor puncte de odihnă;
- Instruirea localnicilor în activități de turism cu scopul valorificării produselor locale și a serviciilor turistice.

6. Asigurarea accesului la învățământul de calitate:

- Asigurarea unităților de învățământ preșcolar/școlare;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale a școlilor locale;
- Modernizarea și reabilitarea terenurilor de sport.

OPTIMIZAREA RELATIILOR IN TERITORIU

Pentru optimizarea relațiilor în teritoriu, pe baza studiilor efectuate privind teritoriul administrativ și a relațiilor de interdependență dintre localități și vecinătăți, se propun:

- valorificarea amplasării localității în contextul cadrului natural;
 - colaborarea cu localitățile învecinate pentru realizarea unor obiective legate de valorificarea potențialului natural și protecția mediului, cum ar fi folosirea resurselor de apă, gospodărirea deșeurilor, zone de agrement, etc.;
 - controlul modului de folosință a teritoriului, corecta gestionare și oprirea tendințelor de folosire excesivă a acestuia;
 - corecta extindere a localității prin realizarea în prealabil a studiilor de infrastructură și de utilități necesare pentru evitarea disfuncționalităților;
 - respectarea zonificării funcționale și a limitei intravilanului propus.
- Principalele activități prevăzute în teritoriu sunt:
1. Dezvoltarea de industrii mici prelucrătoare și de bunuri de consum;
 2. Dezvoltarea serviciilor comerciale și bancare;
 3. Dezvoltarea turismului;
 4. Agricultură;
 5. Construcțiile și investițiile.

REGLEMENTĂRI URBANISTICE

Zone de protecție stabilite:

Zonele de protecție sanitare s-au stabilit conform **ORDIN nr. 119 din 4 februarie 2014** actualizat pentru aprobarea normelor de igienă privind mediul de viață al populației, iar zonele de protecție pentru infrastructura tehnică conform normelor de specialitate în vigoare.

Zona de protecție sanitară este definită conform ORDIN nr. 119 din 4 februarie 2014 - terenul din jurul obiectivului, unde este interzisă orice folosință sau activitate care, în contact cu factorii externi, ar putea conduce la poluarea/contaminarea factorilor de mediu cu repercusiuni asupra stării de sănătate a populației rezidente din jurul obiectivului;

Distanțele minime de protecție sanitară între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sănătății populației sunt următoarele conform ORDIN nr. 119 din 4 februarie 2014:

- Ferme de cabaline, între 6-20 capete:	50 m
- Ferme de cabaline, peste 20 capete:	100 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 6-50 capete:	50 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 51-200 capete:	100 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 201-500 capete:	200 m
- Ferme și crescătorii de taurine, peste 500 de capete:	500 m
- Ferme de păsări, între 51-100 de capete:	50 m
- Ferme de păsări, între 101-5.000 de capete:	500 m
- Ferme și crescătorii de păsări cu peste 5.000 de capete și complexuri avicole industriale:	1.000 m
- Ferme de ovine, caprine:	100 m
- Ferme de porci, între 7-20 de capete:	100 m
- Ferme de porci, între 21-50 de capete:	200 m
- Ferme de porci, între 51-1.000 de capete:	500 m
- Complexuri de porci, între 1.000-10.000 de capete:	1.000 m
- Complexuri de porci cu peste 10.000 de capete:	1.500 m
- Ferme și crescătorii de iepuri între 100 și 5.000 de capete:	100 m
- Ferme și crescătorii de iepuri cu peste 5.000 de capete:	200 m
- Ferme și crescătorii de struți:	500 m
- Ferme și crescătorii de melci:	50 m
- Spitale, clinici veterinare:	30 m
- Grajduri de izolare și carantină pentru animale:	100 m
- Adăposturi pentru animale, inclusiv comunitare:	100 m
- Abatoare, târguri de animale vii și baze de achiziție a animalelor:	500 m
- Depozite pentru colectarea și păstrarea produselor de origine animală:	300 m
- Platforme pentru depozitarea dejecțiilor animale din exploatațiile zootehnice, platforme comunale:	500 m
- Platforme pentru depozitarea dejecțiilor porcine:	1.000 m
- Stații de epurare a apelor reziduale de la fermele de porcine:	1.000 m
- Depozite pentru produse de origine vegetală (silozuri de cereale, stații de tratare a semințelor)	200 m
- Stații de epurare a apelor uzate:	300 m
- Stații de epurare de tip modular (containerizate):	100 m
- Stații de epurare a apelor uzate industriale:	300 m
- Paturi de uscare a nămolurilor:	300 m
- Bazine deschise pentru fermentarea nămolurilor:	500 m
- Depozite controlate de deșeuri periculoase și nepericuloase:	1.000 m
- Incineratoare pentru deșeuri periculoase și nepericuloase:	500 m
- Crematorii umane:	1.000 m
- Autobazele serviciilor de salubritate:	200 m
- Stație de preparare mixturi asfaltice, betoane	500 m
- Bazele de utilaje ale întreprinderilor de transport:	50 m
- Depozitele de combustibil, fier vechi și ateliere de tăiat lemne:	50 m
- Parcuri eoliene:	1.000 m

- Parcuri fotovoltaice: 500 m
- Cimitire și incineratoare animale de companie: 200 m
- Cimitire umane (în cazul obiectivelor care dispun de apă din sursă proprie).....50 m
- Rampe de transfer deșeuri200 m.

Suprafețele de teren incluse în zonele de protecție sanitară pot fi exploatate agricol, cu excepția culturilor de plante utilizate în scop alimentar sau furajer, care necesită folosirea de fertilizatori și pesticide și care, prin fixarea sau concentrarea de substanțe poluante pot fi vătămătoare pentru om sau animale.

Pentru infrastructura **tehnico-edilitară** s-au instituit zone de protecție și siguranță: pentru **rețelele electrice aeriene** de 20 KV, zona de protecție corespunde cu zona de siguranță și este 12 m din ax, iar pentru rețelele electrice de 110 KV, zona de protecție este de 20 de metri. În zonele de siguranță sunt interzise orice fel de construcții, cu excepția celor pentru întreținere și siguranță a rețelelor.

În zonele de protecție, autorizația de construire este condiționată de obținerea în prealabil a unui aviz din partea administratorilor rețelelor.

Pentru **magistralele de gaze naturale** se va respecta zona de siguranță de 20 m din ax (cu interdicție de construire), respectiv, zona de protecție de 200 m din ax (cu interdicție de construire fără avizul administratorului rețelei).

Pentru **calea ferată** se va respecta zona de siguranță de 20 m din ax (cu interdicție de construire), respectiv zona de protecție de 100 m din ax (cu interdicție de construire fără avizul administratorului).

Zone de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu:

Pentru monumentele istorice au fost instituite zone de protecție în conformitate cu Legea 422/2001 republicată privind protejarea monumentelor istorice, cu scopul de a asigura conservarea și valorificarea cadrului arhitectural al acestora prin controlul strict al intervențiilor în zonă (demolări, construcții noi, modificări ale construcțiilor existente, etc.)

În vederea construirii, pentru terenurile incluse în zona de protecție a monumentelor, se va solicita avizul Direcției Județene de Cultură Maramureș.

Se recomandă întocmirea PUZ pentru zonele de protecție a monumentelor istorice, acesta devenind obligatoriu în situațiile care nu respectă prevederile Regulamentului Local de Urbanism aferent PUG sau este solicitat de către Direcția Județeană pentru Cultură Maramureș.

Planul Urbanistic Zonal se va elabora la nivel de UTR (conform planșei anexate), se va întocmi, aviza și aproba conform legilor în vigoare (Ordinul 526/2003 privind metodologia de elaborare și cadru conținut al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate, Legea 422/2001, Legea 5/2000, Legea 350/2001) și va cuprinde prevederi detaliate legate de reglementările tehnice și estetice de realizare a construcțiilor, respectând articolele RLU.

Pentru monumentele situate în centrul localității Tăuții Măgherauș, respectiv pentru Biserica romano-catolică Sf. Lorinc, Biserica Reformată, Noua casă parohială reformată, Vechea casă parohială reformată, Casa Maniu, Biserica Sf. Arh. Mihail și Gavril, s-a stabilit o **zonă protejată** care se suprapune cu zona centrală a orașului Tăuții Măgherauș. Aceasta este delimitată de următoarele: intersecția DN 1C cu strada 18 la est, intersecția DN 1C cu valea Nistru – la vest, iar la sud și la nord capetele loturilor cu front la drumul național. În interiorul acestei zone orice

intervenție se va realiza numai cu avizul Ministerului Culturii. Se va respecta Studiul de fezabilitate elaborat pentru zona centrală a orașului.

Pentru Biserica Ortodoxă Sf. Apostoli Petru și Pavel s-a stabilit o zonă de protecție în cadrul căreia orice intervenție se va realiza numai cu avizul Direcției pentru Cultură Maramureș. Aceasta cuprinde terenurile situate la o distanță de circa 100 de metri față de monument.

Pentru Casa de lemn a poetului Ion Șugariu s-a stabilit o zonă de protecție în cadrul căreia orice intervenție se va realiza numai cu avizul Direcției pentru Cultură Maramureș. Aceasta cuprinde terenurile situate la o distanță de circa 100 de metri față de monument.

Pentru monumentul Cruce în memoria Eroilor cazuți în primul și al doilea război mondial din localitatea Bozânta s-a stabilit zona de protecție ca fiind limita terenului aferent Bisericii.

Zone cu interdicție temporară de construire până la elaborarea PUZ:

Pentru zonele care necesită detalieri privind parcelarea terenului, asigurarea acceselor și a rețelelor tehnico- edilitare, amenajări etc. s-au instituit interdicții de construire până la elaborarea PUZ (vezi planșa de Reglementări Urbanistice- Zonificare).

Fiecare PUZ va studia o zonă relevantă, în ideea de a asigura coerența, funcționalitatea și posibilitățile de vitalizare a zonei în funcție de situația existentă. Pentru detalieri privind mobilarea parcelei se vor întocmi PUD-uri, după caz (vezi Legea 350/2001 actualizată 2013, art. 48).

Zone cu interdicție de construire până la elaborarea studiilor de specialitate:

Pentru zonele cu risc de producere a inundațiilor, se impune elaborarea studiilor de specialitate (studii de inundabilitate sau studii geotehnice). Autorizația de construire se va elibera numai în urma realizării acestora, dacă terenul în cauză nu prezintă risc pentru construcții sau dacă prin lucrări de specialitate se înlătură pericolele.

Zone cu interdicție definitivă de construire:

Pentru orașul Tăuții Măgherauș s-au stabilit zone cu interdicție definitivă de construire pentru zonele de siguranță ale rețelelor edilitare

II.4. Selecția variantei finale a Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș

PUG-ul a fost elaborat într-o singură variantă. La prima întâlnire a grupului de lucru numit pentru PUG-ul în discuție, autoritatea competentă a stabilit necesitatea elaborării Raportului de mediu.

II.5. Obiective de protecția mediului propuse

La nivel național autoritatea centrală pentru protecția mediului (ministerul de resort), are, printre altele, următoarele atribuții:

- Elaborează și promovează strategia națională de mediu în deplină corelație cu amenajarea teritoriului;

- Creează cadrul organizatoric care să permită accesul la informații și la participarea la deciziile privind mediul, inclusiv cu privire la planurile de dezvoltare a teritoriului și urbanism;

- În situații speciale poate declara zone de risc înalt în anumite regiuni ale țării.

În privința protecției mediului antropic, un rol important îl au consiliile locale, care răspund pentru:

- Îmbunătățirea microclimatului urban;

- Amplasarea obiectivelor industriale, a căilor de transport și a celorlalte căi de comunicație, a rețelelor de canalizare, a depozitelor de deșeuri menajere, sradale și industriale;

- Adoptarea elementelor arhitecturale adecvate, optimizarea densității de locuire, menținerea și întreținerea spațiilor verzi (Minea, 2016).

Planurile/Programele de nivel ierarhic superior P.U.G.-ului identificate sunt:

- Programul Operațional Infrastructură Mare;

- Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului;

- Planul Operațional Regional;

- Planul de Dezvoltare al Județului Maramureș;

- Planul de Amenajare Teritorială Zonală Munții Gutâi;

- Planul Local de Acțiune pentru Protecția Mediului Maramureș.

Cadrul legislativ în domeniul protecției mediului a fost asigurat prin transpunerea directivelor Uniunii Europene într-o serie de acte normative (legi, hotărâri de guvern, ordine ale diverselor ministere etc.). În acest sens, s-au avut în vedere angajamentele asumate prin Tratatul de

Aderare al României la Uniunea Europeană - Capitolul 22 - Protecția mediului înconjurător, prin care țara noastră a acceptat acquis-ul comunitar.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, stabilește principalele direcții de acțiune în domeniul protecției mediului în România. În baza acestora sunt emise acte normative care reglementează problemele de mediu din țara noastră și care sunt într-o continuă dinamică, încercând a satisface criteriile și exigențele Uniunii Europene.

Obiectivul general al strategiei de protecție a mediului constă în îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu în conformitate cu principiul dezvoltării durabile.

În conformitate cu prevederile Directivei Consiliului nr. 96/62/CE privind evaluarea și gestionarea calității aerului înconjurător și ale Directivei 2008/50/CE, România a derulat începând cu anul 2004, un amplu program pentru stabilirea și punerea în funcțiune a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (PLAM, 2013).

Pe teritoriul orașului Tăuții Măgherăuș, nu s-a identificat unități industriale neconforme cu cerințele comunitare de mediu. În schimb s-a semnalat forme moderate de poluarea a aerului provocate de pulberile cu conținut de metale grele, antrenate de la iazurile de decantare din zona Baia Mare, precum și emisiile în atmosferă provenite din arderile de combustibili în centralele termice industriale, comerciale, instituționale și rezidențiale pentru producerea căldurii, aburului și apei calde menajere și din traficul rutier.

Corpurile de apă de suprafață din județul Maramureș, inclusiv de pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Măgherăuș, sunt direct monitorizate prin Sistemul National de Monitoring Integrat al Apelor cu ajutorul secțiunilor de prelevare a probelor de apă.

Secțiunii Ilba și Nistru se caracterizează, pentru 2013, prin starea ecologică nesatisfăcătoare (clasa a IV-a de calitate), restul cursurilor de apă de pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Măgherăuș au o stare ecologică bună și moderată (clasa a II-a și a III-a de calitate).

Calitatea solurilor, în vecinătatea depozitelor miniere, este afectată de activitatea minieră. Astfel, în conformitate cu Raportul la starea mediului anul 2014, orașul Tăuții Măgherăuș a fost trecut la capitolul "Zone afectate de activitatea economică cu profil industrial minier". Se consideră ca "puncte fierbinți" sau "zone critice" sub aspectul poluării solului cu metale grele (Cu, Pb, Zn, Cd, Mn, As etc) următoarele zone din arealul de studiu:

- Zona orașului Tăuții Măgherăuș și comuna Recea (sat Săsar și sat Bozânta Mică), ca urmare a activității SC ROMALTYN MINING SRL și a companiei C.N.M.P.N REMIN S.A. Baia Mare;
- Zona Exploatării Miniere Ilba Handal;
- Zona Exploatării Miniere Nistru și Băița;

Începând cu anul 2008, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr.1408/23.11.2007 privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului, art. 9, alin 2), Agenția Națională pentru Protecția Mediului prin unitățile din subordine realizează identificarea preliminară a siturilor contaminate pe baza chestionarelor prevăzute în anexele 1 și 2, a documentațiilor care au stat la baza emiterii actelor de reglementare precum și a rapoartelor anuale ale Oficiilor pentru Studii Pedologice și Agrochimice, concomitent cu introducerea în baza de date „on line” a informațiilor disponibile referitoare la operatorii economici/deținători de terenuri pe a căror amplasamente este posibilă prezența unor astfel de situri.

Prin Hotărârea nr. 683/2015 privind aprobarea Strategiei Naționale și a Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România, se propune:

- a) reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate;
- b) îmbunătățirea calității factorilor de mediu din zonele de amplasare și implementarea unei gestionări unitare la nivel național;
- c) remedierea siturilor contaminate trebuie astfel făcută încât să fie atinsă o stare corespunzătoare pentru folosința ulterioară planificată;
- d) asigurarea protecției resurselor de apă, a securității alimentare și a sănătății umane;
- e) promovarea utilizării viitoare a siturilor remediate pentru dezvoltarea economică și socială în detrimentul scoaterii din circuitul agricol și silvic a terenurilor productive;
- f) dezvoltarea, armonizarea și punerea în aplicare a cadrului legislativ pentru remedierea siturilor contaminate și încurajarea reutilizării acestora cu prioritate;
- g) dezvoltarea capacității instituționale pentru gestionarea siturilor contaminate;
- i) dezvoltarea pieței serviciilor în domeniul investigării și remedierii siturilor contaminate;
- j) dezvoltarea și aplicarea celor mai bune tehnici existente, ce nu generează costuri excesive, pentru investigarea și remedierea siturilor contaminate;
- k) promovarea și implementarea conceptului privind riscul acceptabil.

Principiile pe care se bazează Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România sunt:

1. **Principiul „poluatorul plătește”** - conform căruia costurile aferente daunelor aduse mediului și remedierii acestora trebuie suportate de către cei care au cauzat poluarea.
2. **Conformitatea cu normele UE**
3. **Principiul Subsidiarității** – astfel, problemele sunt soluționate la nivelul care deține cele mai multe cunoștințe despre problema respectivă.
4. **Tratamentul egal**

5. **Repartizarea sarcinilor** - responsabilitatea pentru evoluția operațiunilor de decontaminare se împarte între diverse divizii guvernamentale, instituții și profesioniști implicați, care vor deveni interesați și instruiți pentru tratarea problemelor vizate.

6. **Judecata uniformă** - evaluarea similară a cazurilor asemănătoare.

7. **Abordarea pe baza riscului (RBLM)** - identificarea efectelor adverse (asupra sănătății umane și/sau ecosistemului) sau a potențialului de migrare a poluanților și instituirea de măsuri adecvate pentru atenuarea riscurilor identificate astfel încât să se atingă riscul acceptabil. Aceste măsuri includ aspecte precum schimbarea folosinței sitului afectat, remediere, curățare, restricții de acces, etc., pentru reducerea sau minimizarea riscului identificat la nivelul acceptabil.

8. **Revizuire repetate ale deciziilor**

Obiectivele generale ale Strategiei Naționale pentru managementul amplasamentelor contaminate sunt:

Obiectiv strategic 1: Protejarea sănătății oamenilor și a mediului de efectele contaminanților rezultați din activități antropice.

Obiectiv strategic 2: Protecția solului și apelor subterane în contextul respectării principiilor de dezvoltare durabilă.

Obiective specifice

Obiective specifice de mediu

A. Dezvoltarea, armonizarea și punerea în aplicare a cadrului legislativ pentru remedierea siturilor contaminate și încurajarea reutilizării acestora cu prioritate,

B. Reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate istoric,

C. Îmbunătățirea calității factorilor de mediu din zonele de amplasare și implementarea managementului național al acestora

Obiective specifice socio-economice

A. Asigurarea protecției resurselor de apă potabilă, a securității alimentare și a sănătății populației

B. Reabilitarea terenurilor contaminate trebuie astfel făcută încât să fie atinsă o stare corespunzătoare pentru folosința planificată

C. Promovarea utilizării viitoare a terenurilor reecologizate în detrimentul scoaterii din circuitul agricol și silvic a terenurilor productive

Obiective specifice tehnice

A. Dezvoltarea capacității instituționale în gestionarea siturilor contaminate

B. Dezvoltarea pieței serviciilor în domeniul investigării și reabilitării siturilor contaminate

C. Dezvoltarea și aplicarea celor mai bune tehnici existente, ce nu generează costuri excesive, pentru investigarea și reabilitarea siturilor contaminate

D. Promovarea și implementarea conceptului privind riscul acceptabil

Strategia prevede o multitudine de acțiuni care trebuie implementate de către MMAP și proprietarii de situri contaminate, în vederea remedierii acestora.

Conform strategiei menționate, autoritățile precum și sarcinile/responsabilitățile care la parvin în privința reabilitarea siturilor contaminate istoric sunt următoarele:

Ministerul Mediului Și Schimbărilor Climatice (MMSC)

MMSC este responsabil pentru punerea în aplicare a strategiei.

Garda Națională De Mediu (GNM)

Garda Națională de Mediu este autoritatea competentă responsabilă cu inspecția și monitorizarea implementării legislației subsecvente Strategiei Naționale și a sancțiunilor ce se aplică pentru nerespectarea acesteia.

Agenția/departamentul pentru situri contaminate

- completarea și actualizarea bazei de date privind siturile contaminate, administrate de ANPM, cu datele furnizate de titular sau autoritatea publică locală,
- să stabilească responsabilitatea pentru finanțarea evaluării impactului de mediu și riscului,
- să decidă dacă se produc daune pe un sit și dacă sunt fenomene de poluare semnificative,
- să decidă dacă terenul este ‘Sit Contaminat’
- să notifice poluatorul și proprietarul terenului că terenul este încadrat ca ‘Sit Contaminat’
- să avizeze Programele de monitorizare elaborate de poluator, precum și cele pentru situri abandonate/orfane
- să stabilească eventualele restricții în utilizarea terenului amplasat pe un sit contaminat la o anumită categorie de folosință, înștiințează OJCP și administrația locală privind necesitatea înregistrării unei astfel de restricții, precum și despre ridicarea interdicției de utilizare a terenului, încheierea proiectului tehnic de reabilitare, refacere și /sau reconstrucție ecologică.

Agenția Națională Pentru Protecția Mediului

Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) are responsabilități în implementarea strategiei.

Autoritatea Publică Centrală Pentru Sănătate Publică

Autoritatea publică centrală pentru sănătate publică are responsabilități în privința protejării sănătății oamenilor de efectele contaminanților.

Alte Autorități Publice Centrale

Autoritățile publice centrale au obligații și responsabilități în privința coordonării și implementării strategiei menționate.

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară Și Pentru Siguranța Alimentelor

Autoritatea națională sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor are ca atribuții asigurarea calității alimentelor.

Autoritatea Națională Pentru Cadastru are obligația de a:

- menționa în cadastru existența Raportului privind Starea Terenurilor, și a eventualelor restricții de folosință
- înregistra restricționarea utilizării terenului amplasat pe un sit contaminat la o anumită categorie de folosință, precum și a ridicării interdicției de utilizare a terenului la încheierea acțiunii corective.

Autoritățile Publice Locale

Autoritățile publice locale au următoarele sarcini și responsabilități:

- să încurajeze regenerarea urbană cu prioritate a fostelor situri industriale contaminate
- să actualizeze planurile de amenajare a teritoriului și să impună eventuale restricții de folosință a siturilor contaminate
- să completeze și transmită ACPM chestionarul de inventariere a siturilor potențial contaminate/contaminate, pentru situri orfane și abandonate aflate pe teritoriul administrativ al acestora
- să asigure finanțarea și transmiterea către ACPM a evaluărilor de impact și risc, pentru siturile orfane și abandonate aflate pe teritoriul administrativ al acestora
- să asigure finanțarea proiectării și implementării de acțiuni corective, pentru siturile orfane și abandonate aflate pe teritoriul administrativ al acestora, care nu fac obiectul unei notificări de acțiune corectivă în regim de urgență

să asigure finanțarea proiectării și trimiterea planurilor de acțiuni corective către MMP , pentru siturile orfane și abandonate aflate pe teritoriul administrativ al acestora, care fac obiectul unei notificări de acțiune corectivă în regim de urgență

să întocmească și să depună la ACPM a Declarația de validare a acțiunii corective, la notificarea MMSM privind finalizarea lucrărilor.

să asigure finanțarea întocmirii Rapoartelor privind starea terenului, pentru siturile orfane și abandonate aflate pe teritoriul administrativ al acestora.

Proprietarii terenurilor trebuie:

să completeze și să transmită ACPM completat chestionarul de inventariere a siturilor contaminate și să răspundă pentru veridicitatea celor declarate,

să execute, să transmită ACPM și să răspundă pentru calitatea investigațiilor evaluările de impact și risc

să asigure finanțarea proiectării și implementării acțiunilor corective inițiate de beneficiar sau notificate de ACPM

să își asume răspunderea legală pentru obținerea tuturor actelor de reglementare cerute pentru reabilitarea terenurilor

să întocmească și să depună la ACPM a Declarația de validare a acțiunii corective, la finalizarea lucrărilor.

să întocmească și să răspundă pentru calitatea datelor din Rapoartele privind starea terenului.

La nivelul orașului Tăuții Măgherăuș au fost identificate 29 halde de steril.

Menționăm că în urma accidentului ecologic de la SC TRANSGOLD SA din 30 ianuarie 2000, prin deversarea șlamului cu cianură și metale grele pe zona buzunarului de retenție a haldei Bozânta (~ 24 ha – zona afectată), au fost efectuate alte studii și cercetări de sol care au fost publicate de către OSPA Maramureș, ICPA București, Universitatea de Nord Baia Mare.

Primăria orașului Tăuții Măgherăuș, va sprijini proprietarii de drept ai haldelor de steril în vederea remedierii și ecologizării solului, deoarece aceasta nu deține în proprietate nici un sit contaminat sau posibil contaminat.

Până la implementarea strategiei prin planul de urbanism este interzisă orice fel de construcție în zona imediat apropiată haldelor de steril și a iazurilor de decantare.

Proprietarii de drept ale acestor situri contaminate vor trebui să realizeze studii sau să îmbunătățească proiectele de închidere minieră și să vină cu cele mai moderne și prietenoase soluții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu (sol, aer) și a sănătății comunității locale.

Ca **obiective specifice** urmărite, enumerăm:

- revitalizarea zonei pentru a deveni un pol de creștere cu funcții supracomunale;
- îmbunătățirea relațiilor în teritoriu;
- valorificarea patrimoniului natural, cultural și construit;
- creșterea nivelului de trai.

Pentru ariile naturale protejate se propune respectarea planurilor de management pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau îndeplinirea necesităților unor specii.

II.6. Alte planuri în posibilă relație cu planul propus

Planul urbanistic general are o valabilitate de 10 ani. Realizarea în următorii ani a investițiilor deja demarate precum și a celor propuse în PUG, poate deschide perspective reale de

dezvoltare pentru localitate, în ideea repopulării, a îmbunătățirii procentului de cadre pregătite care să ajute procesul de dezvoltare.

De asemenea, Planul de urbanism al orașului Tăuții Măgherăuș contribuie la atingerea obiectivelor Planului de amenajare teritorială a județului Maramureș, a Planului Local de Acțiune pentru Mediu al județului Maramureș și Planului de management al ariei protejate de interes național „Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare”, Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România, prin reducerea impactului asupra factorilor de mediu datorită îmbunătățirii infrastructurii de mediu, remedierea siturilor contaminate prin sprijinirea proprietarilor de drept în vederea ecologizării acestora, protejarea și conservarea patrimoniului natural al ariei naturale protejate care se suprapune peste UAT și îmbunătățirea calității vieții comunității locale.

În plus, la elaborarea planului de urbanism al orașului Tăuții Măgherăuș s-a ținut cont de planul de management și regulamentul rezervației naturale „Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare”, astfel pe suprafața acesteia nu au fost prevăzute construcții, doar activități de dezvoltare durabilă cum sunt turismul și valorificarea produselor ecosistemelor, în conformitate cu OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, modificată și aprobată prin Legea 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Planul urbanistic general crează cadru pentru activități și proiecte noi; integrează prevederi punctuale referitoare la perimetrul orașului Tăuții Măgherăuș cu alte planuri și programe, după cum urmează:

- Planul de amenajare a teritoriului național, toate secțiunile aprobate (Secțiunea 1 – Căi de comunicații; Secțiunea 2 – Apă; Secțiunea 3 – Zone protejate, naturale și construite; Secțiunea 4 – Rețeaua de localități; Secțiunea 5 – Zone de riscuri naturale; Secțiunea 6 – Zone cu resurse turistice);

- Planul de Amenajare a Teritoriului județului Maramureș (PATJ);
- Strategia și Planul de dezvoltare durabilă a județului Maramureș;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României – orizonturi 2013-2020-2030;
- Directiva Cadru Apa 2000//60/EC (WFD), care introduce noțiunile de Program de Măsură (sau de Amenajare) și Plan de Management Bazinal, pentru a coordona măsurile privind calitatea apei în fiecare bazin;

- Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații – Prevenirea, protecția și diminuarea efectelor inundațiilor;

- Strategia și Politica Națională în Domeniul Gospodăririi Apelor;
- Directiva Consiliului European 92/43 EEC referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice adoptată la 21 mai 1992;

- Strategia Națională pentru Biodiversitate și Planul de Acțiune pentru conservarea biodiversității 2014 - 2020;

- Planul Național de Gestionare a Deșeurilor și Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor;

- Prevederile Planului Regional de Gestionare a Deșeurilor și ale Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor, elaborate ca instrumente de implementare la nivel județean a Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor;

- Planul Local de Acțiune pentru Mediu al județului Maramureș cu prevederile strategice pe termen scurt, mediu și lung pentru soluționarea problemelor de mediu prin abordarea principiilor dezvoltării durabile în concordanță cu Planul Național de Acțiune pentru Mediu ;

- PLAM pentru județul Maramureș este complementar celorlalte activități de planificare ale autorităților județene și reflectă opinia publicului în ceea ce privește problemele prioritare de mediu;

- Prevederile legislației privind monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

- Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;

- Legea Nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.

III. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE ALE MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI PROPUȘ

III.1 Calitatea actuală a factorilor de mediu și evoluția acestora în condițiile actuale

Așezările umane au apărut în momentul în care omenirea a început revoluția agricolă. Dintre avantajele menționăm asigurarea hranei pe tot parcursul anului, diviziunea muncii, schimburi de produse, adăpost, etc.

Ca dezavantaje putem concluziona creșterea presiunii asupra mediului înconjurător. Ca urmare, se urmărește previzionarea limitelor de dezvoltare astfel ca procesele de reziliență ale mediului să nu fie depășite iar societatea să beneficieze de un mediu echilibrat și sanogen fără a exclude, însă, dezvoltarea economică. Astfel, se urmărește realizarea unui echilibru între nevoile umane și mediul înconjurător.

III.1.1. Aerul

Nu există date concrete rezultate din măsurători privind calitatea aerului în orașul Tăuții Măgherauș.

Datele comparative 2010-2011 furnizate de Agenția Regională pentru Protecția Mediului evidențiază o tendință generală de scădere a emisiilor de poluanți în atmosferă pentru regiunea NV, fie că este vorba de gazele cu efect de seră (CO₂, N₂O, CH₄, etc.) sau diferite pulberi (rezultate în urma activităților de construcție, etc.) (Planul de Dezvoltare Regională Transilvania Nord 2014-2020).

Emisiile de amoniac pentru regiunea NV sunt rezultatul depozitării deșeurilor în rampe necorespunzătoare, dar și al creșterii intensive a animalelor; au o tendință ascendentă, însă nu au fost înregistrate valori care să le depășească pe cele limită.

Principalele presiuni asupra calității aerului în orașul Tăuții Măgherauș sunt determinate de traficul rutier, lucrările de construcții, activități sociale (încălzirea locuințelor prin utilizarea lemnului drept combustibil), arderile de combustibili în procese tehnologice sau în centrale termice

industriale, exploatarea materiilor prime, respectiv depozitarea acestora și activitățile agrozootehnice (utilizarea pesticidelor, creșterea intensivă a animalelor).

Zona localității Tăuții Măgherauș nu înregistrează însă probleme deosebite în privința calității aerului, dar apar unele vulnerabilități.

Astfel, în condițiile unor veri secetoase particulele fine de steril din peretii digurilor iazului de decantare Bozânta pot fi ușor antrenate provocând adevărate furtuni de nisip și nori de praf (Fig.14), cu impact negativ asupra sănătății populației din satele învecinate (boli respiratorii grave) și asupra recoltelor cultivate pe terenurile agricole învecinate.

Figura 15. Furtuni de nisip in zona iazurilor de decantare (AMSREI, 2008)

Legat de factorul antropic direct, în apropierea gospodăriilor și a căilor de acces rutier apar surse de poluare difuze, dar de mică întindere și intensitate, generate de agricultură și transporturi.

Astfel, DN 1C pe tronsonul dintre Baia Mare-Tăuții Măgherauș-Seini înregistrând 12.108 vehicule/zi, reprezintă o importantă sursă de poluare fonică (Strategia de dezvoltare a Județului Maramureș, 2016).

Aeroportul Baia Mare situat pe raza orașului Tăuții Măgherauș reprezintă o veritabilă sursă de poluare a mediului datorită zgomotului generat. Astfel, zgomotul produs de apropierea, aterizarea și decolarea avioanelor este și rămâne sursa principală de presiune ambientală aeroportuară.

Zgomotele sunt generatoare de stres, motiv pentru care sunt normate nivelele minime ale intensității în funcție de destinația zonei în care se produc.

Astfel, conform art. 17 din O.M.S. 536-97 amplasarea obiectivelor economice cu surse de zgomot și vibrații și dimensionarea zonelor de protecție sanitară, se va face în așa fel încât în teritoriile protejate, nivelul acustic echivalent conținut (Lech) măsurat la 3 m de la peretele exterior al locuinței, la 1,5 m de la sol, să nu depășească 50 dB (A) și curba de zgomot 45. Pentru școli (săli de clasă), nivelul acustic echivalent continuu (Lech) măsurat în interiorul sălii de clasă cu fereastra închisă, să nu depășească 35 dB(A) cu curba de zgomot 30.

III.1.2. Apele de suprafață și apele subterane

Sub aspect hidrografic, zona de implementare a P.U.G.-ului este inclusă în depresiunea Baia Mare care aparține bazinului râului Someș.

Râul Someș drenează Depresiunea Baia Mare de la sud la nord, pe o lungime de 42,7 km, prezentând un curs meandrat. Principalii săi afluenți cu care confluează în unitatea depresionară

menționată amintim: Sălajul (afluent de stânga), Bârsăul, Lăpușul (cu afluenții: Cavnic, Săsar – cu Firiza-, Băița - cu Nistru ș.a.), Ilba ș.a.

Direcția Apelor Someș - Tisa Cluj-Napoca – S.G.A. Maramureș efectuează supravegherea sistematică a calității afluenților râului Someș din zona de implementare a P.U.G.-ului în următoarele secțiuni de control: Someș –confluența Apa Sărată- Confluența Lăpuș, Săsar, Nistru, Ilba.

Determinările fizico-chimice efectuate pe râurile din bazinul Someșului din perimetrul de interes, în perioada 1990-2005, au evidențiat depășiri ale concentrațiilor maxime admise la o serie de indicatori (amoniu, azotați, azotiți, fenoli ș.a.) și îndeosebi la indicatorul metale grele (cupru, plumb, zinc, cadmiu, mangan, fier ș.a.), acestea încadrând râurile din sectorul de bazin menționat în limitele claselor III – V de calitate. Cel mai sever poluate sunt sectoare ale râurilor: Săsar (pe segmentul din aval de Baia Sprie, până la confluența cu râul Lăpuș, pe o lungime de 19 km.), Lăpuș, Băița, Ilba aparținând bazinului Someș.

Astfel, în ceea ce privește concentrațiile ionilor de *mangan total* în apa râurilor din zona studiată, în perioada 2000-2005, acestea au prezentat valori medii anuale ce au depășit, în toate secțiunile de pe râurile luate în discuție concentrația maximă admisă (0,05 mg/l), fiind cuprinse între 0,085 mg/l (râul Lăpuș, în secțiunea Lăpușel, 2004) și 2,84 mg/l (râul Săsar, secțiunea Baia Mare, 2000). Valorile medii multianuale pe râul Someș, în secțiunea Cicârlău, au fost de 0,218 mg/l (depășind 4,3 ori C.M.A), apa râului fiind încadrată în clasa a IV-a de calitate, în timp ce pe râul Lăpuș acestea s-au situat între 0,127 mg/l la Lăpușel (clasa a IV-a de calitate) și 1,61 mg/l în secțiunea Bușag (depășind de peste 32 de ori valoarea maximă admisă, apa încadrându-se în clasa a V-a de calitate).

Săsarul, în secțiunea Baia Mare, a înregistrat o valoare medie multianuală a concentrației de mangan de 1,546 mg/l, depășind de peste 30 de ori concentrația maximă admisă, apa acestuia fiind, de asemenea, încadrată în clasa a V-a de calitate.

Râul Ilba, în amonte de vărsarea în râul Someș, a înregistrat în anul 2005 o medie anuală de 3,09 mg/l (depășind de peste 60 de ori limita maximă admisă).

Concentrațiile de *fier total* au înregistrat, în perioada 2000-2005, valori medii anuale cuprinse între 0,09 mg/l (râul Săsar, secțiunea Baia Mare, 2002) și 0,502 mg/l (râul Lăpuș, secțiunea Bușag, 2004).

Concentrațiile medii anuale de cupru au fost cuprinse, în perioada analizată (2000-2005), între 0,014 mg/l (râul Lăpuș, secțiunea Lăpușel, 2001) și 0,087 mg/l (râul Săsar, secțiunea Baia Mare, 2004). Valorile medii multianuale au variat pe râul Someș, în secțiunea Cicârlău, între 0,027 mg/l și 0,025 mg/l fiind astfel încadrate în clasa a III-a de calitate.

Concentrațiile medii multianuale de *plumb total* înregistrate, în perioada analizată (2000-2005), pe râurile din bazinul Someșului (din sectorul depresionar Baia Mare au prezentat valori cuprinse între 0,020 mg/l și 0,017 mg/l pe râul Someș în secțiunea Cicârlău, depășind de 3 ori C.M.A. (CMA=0,005 mg/l), apa râului fiind înscrisă în clasa a IV-a de calitate. Concentrațiile medii multianuale pe râul Lăpuș s-au situat între 0,018 mg/l (în secțiunea Lăpușel, depășind de peste 3 ori C.M.A., secțiune încadrată în clasa a IV-a de calitate a apei) și 0,029 mg/l (în secțiunea Bușag, depășind de peste 5 ori C.M.A., apa fiind încadrată în clasa a V-a de calitate).

În perioada 2000-2005, indicatorul *zinc total* a prezentat, în secțiunile de râu analizate, concentrații medii multianuale ce au depășit de 1,4 - 6 ori concentrația maximă admisă (0,1 mg/l). Râul Lăpuș a prezentat concentrații medii multianuale ce au însumat 0,148 mg/l (clasa a III-a de calitate) la Lăpușel și 0,646 mg/l, în secțiunea Bușag, unde apa râului s-a înscris în clasa a V-a de calitate pentru ape de suprafață. Săsarul, în secțiunea Baia Mare, o concentrație medie de 0,584

mg/l, apele acestora fiind înscrise în clasa a V-a de calitate. Concentrațiile medii anuale de zinc au fost cuprinse între 0,075 mg/l (râul Săsar, secțiunea Baia Mare, 2001) și 1,093 mg/l (râul Săsar, secțiunea Baia Mare, 2004), înregistrând depășiri grave ale CMA, pe secțiunile analizate.

Concentrațiile medii anuale de *cadmiu* au prezentat, în perioada 2000-2005, valori ce s-au situat peste concentrația maximă admisă (0,001 mg/l) pe râurile Lăpuș și Săsar. Astfel, pe râul Lăpuș în secțiunea Bușag concentrațiile medii anuale au înregistrat o valoare de 0,005 mg/l (depășind de 5 ori C.M.A), apele râului în această secțiune fiind încadrate în clasa a IV-a de calitate. Cea mai ridicată medie anuală, din perioada analizată, 2000-2005, s-a înregistrat în anul 2005, aceasta fiind de 0,007 mg/l. În secțiunea Baia Mare, râul Săsar a înregistrat o medie multianuală de 0,004 mg/l, apele acestuia înscriindu-se în clasa a IV-a de calitate. (Miloiu, 2008).

Pentru secțiunile monitorizate starea ecologică pentru 2011-2012 este următoarea:

- *Secțiunea Someș –confluența Apa Sărată- Confluența Lăpuș* – nesatisfăcătoare (clasa a IV-a de calitate);
- *Secțiunea Săsar* - – nesatisfăcătoare (clasa a IV-a de calitate);
- *Secțiunea Nistru* - – nesatisfăcătoare (clasa a IV-a de calitate);
- *Secțiunea Ilba* - – nesatisfăcătoare (clasa a IV-a de calitate).

Pentru celelalte corpuri de apă situate pe teritoriul administrativ al localității Tăuții Măgherauși nu se efectuează monitorizări ale calității apei.

Pentru corpurile de apă monitorizate nivele de impurificare de la moderat la critic se datorează poluării remanente generate de industria minieră și poluării cu nitriați provenită din agricultură .

În conformitate cu Strategia de dezvoltare durabilă a Județului Maramureș (2016), monitorizările efectuate în 2013 privind starea/potențialul ecologic al corpurilor de apă au indicat următoarele aspecte:

- Corpul de Apă ”Someș” (confluență Apa Sărată – confluență Lăpuș) – stare ecologică și chimică bună;
- Corpul de Apă ”Someș” (confluență Lăpuș – confluență Homorodu Nou) – stare ecologică și chimică bună;
- Corpul de Apă ”Săsar” – stare chimică proastă (depășiri la indicatorul Cd dizolvat);
- Corpul de Apă ”Nistru” – stare ecologică moderată și stare chimică proastă (depășiri la indicatorul Cd dizolvat);
- Corpul de Apă ”Ilba” – stare ecologică și chimică proastă (depășiri la indicatorii Cd dizolvat, Ni dizolvat și Pb dizolvat);

III.1.3. Solul și subsolul

Calitatea solului rezultă din interacțiunile complexe între elementele componente ale acestuia și poate fi legată de intervențiile privind introducerea în sol de compuși mai mult sau mai puțin toxici, acumularea de produse toxice provenind din activitățile industriale și urbane.

În Depresiunea Baia Mare acest substrat geologic este format din roci sedimentare, respectiv argile, gresii, marne, etc.

Din marea varietate de tipuri de soluri, cel mai bine reprezentate sunt cambisolurile (63,6%), urmate de luvisoluri (34,1%). Pondere mică o dețin spodisolurile (1,6%), iar alte tipuri de soluri (cernisoluri, pelisoluri, și protisoluri) au o pondere sub 1%.

Solurile din zona studiată au un regim de troficitate și umiditate care le conferă o fertilitate mijlocie pentru multe specii lemnoase și ierboase spontane sau cultivate (AMSREI, 2008).

Sursele cele mai importante de deteriorare a solului sunt reprezentate de poluarea chimică, eroziunea de suprafață și alunecări de teren, managementul incorect al deșeurilor industriale și menajere, defrișările, efectuarea de lucrări necorespunzătoare sau în perioade de timp neadecvate, etc.

În ceea ce privește poluarea solurilor, datorită exploatării, în trecut, a diferitelor metale neferoase, care a fost sistată în urmă cu mai puțin de 10 ani, pe teritoriul analizat apar zone cu solurii poluate cu metale grele (ROMALTYN MINING și REMIN): zona Ilba Handal, Nistru, Băița.

Cel mai mare accident ecologic din județ s-a înregistrat în anul 2000, la compania AURUL, constând din deversarea șlamului cu cianuri (circa 100 de tone) și metale grele la Halda Bozânta. Cianura a afectat râurile Săsar, Lăpuș, Someș, Tisa.

a. Poluare chimică

Pe teritoriul studiat se găsesc 3 iazuri de decantare pentru care nu au fost finalizate încă lucrările de ecologizare, ocupând o suprafață de 234,5 ha: iazul Bozânta (105 ha) – REMIN, iazul Aurul (93 ha) – SC ROMALTYN MINING SRL și iazul Săsar (Vechi -36,5 ha).

Cercetările și studiile efectuate de-a lungul anilor au evidențiat frecvente depășiri ale indicatorilor de calitate a solului față de normele standardizate. Ca urmare, s-au produs deteriorări grave ale stării solului cu consecințe asupra sănătății oamenilor, economiei și capitalului natural al zonei. Astfel, "puncte fierbinți" sub aspectul poluării solului cu metale grele (Cu, Pb, Zn, Cd, Mn, As etc) sunt următoarele

- Zona orașului Tăuții Măgherauș și comuna Recea (sat Săsar și sat Bozânta Mică), din apropierea fostei Flotații Centrale
- Zona Exploatării Miniere ILBA HANDAL
 - Zona Exploatării Miniere Nistru și Băița

Contaminanții eliberați în mediu ce provin din depozitele de deșeuri sunt, în primul rând, consecința existenței mineralelor cu conținut de sulfuri metalice pe care aceste depozite le conțin. Depozitele de steril provenite din exploatarea și prelucrarea minereurilor metalice (Cu, Pb, Zn, Au - Ag, Fe) abundă în minerale sulfuroase, ceea ce determină, inevitabil, expunerea sulfurilor metalice la acțiunea oxigenului atmosferic. Sulfurile metalice sunt expuse mediului aerob, în depozitele de deșeuri miniere, cu consecințele cunoscute: generarea apelor acide (ARD) care eliberează și mobilizează ionii metalici în soluție, determinând, astfel, migrarea lor în mediu.

Depozitele de deșeuri miniere pot produce și poluarea atmosferei, cu precădere în perioadele secetoase mai lungi, când particulele fine pot fi antrenate de către vânt și transportate spre zona înconjurătoare. Acoperirea cu vegetație a depozitelor limitează acest tip de poluare, până la impact nesemnificativ (cazul iazului Bozânta Vechi, unde s-a dezvoltat vegetație bogată și diversă).

Vegetația de la suprafața depozitelor aduce o gamă largă de avantaje: reduce eroziunea și posibilitatea antrenării materialului de la partea superioară spre baza depozitului, stabilizează pantele laterale, ajută la îndepărtarea apei din vecinătatea suprafeței prin accelerarea fenomenelor de evapotranspirație și îmbunătățește condițiile de apariție a unui habitat natural, pe și în jurul, depozitelor de deșeuri miniere (Modoi 2010).

b. Alunecări de teren

Studiul "Macrozonarea teritoriului din punct de vedere al riscului la „alunecări de teren” elaborat de GEOTEC SA în anul 1998, evidențiază, pentru teritoriul studiat, următoarele situații ale terenurilor după potențialul de producere a alunecărilor de teren și a proceselor de eroziune:

Terenuri afectate de eroziune slabă – moderată cu risc redus de alunecări, dar cu risc ridicat de accentuare a eroziunii prin apă. Aceste terenuri se întâlnesc pe terenurile de pajiști cu pante de peste 15% din zona colinară înaltă sau cu pante de peste 30% din zona montană. Riscul de accentuare a eroziunii este foarte ridicat în caz de pășunat abuziv sau alte activități care pot distruge pajiștile. Pentru construcții nu sunt probleme speciale cu excepția celor determinate de panta și configurația terenurilor și riscul declanșării eroziunii de adâncime.

Terenuri moderat stabile, cu eroziune moderată – puternică, cu alunecări relativ vechi sau/și stabilizate, dar cu risc de activare în anii ploioși sau prin schimbarea folosințelor (defrișări, deșteleniri) sau lucrări de destabilizare a versanților (terasări), încărcare cu construcții grele (clădiri, șosele). Aceste terenuri sunt caracterizate din punct de vedere geomorfologic de relieful de tip colinar caracteristic zonelor piemontane și de podiș fragmentate de rețele hidrografice mărginite de versanți cu înălțimi medii și înclinări în general până la 45°. În timpul viiturilor se produc atât eroziuni verticale cât și laterale. Nivelul apelor freactice se află la adâncimi mai mici de 5 metri.

Terenuri din zona montană, înclinate – accidentate (pante mai mari de 15%) predominant sub vegetație naturală (păduri), slab afectate de procese de eroziune, care prezintă fenomene locale de prăbușiri, căderi de stânci și pietre.

În zona localității Nistru, datorită activității antropice au apărut halde de steril. Ca urmare, echilibrul versantului s-a modificat, arboretul este slab încheșat și se dezvoltă pe un sol cu profil subțire, care manifestă fenomene de deplasare.

Minele părăsite sunt asociate cu prezența frecventă a rupturilor de echilibru gravitațional, manifestate prin surpări, cu apariția la suprafață a unor gropi circulare sau longitudinale. În consecință în astfel de zone va apărea un relief haotic, vălurit, cu forme superficiale foarte variate.

Există o zonă istorică cu risc de alunecări de teren situată în localitatea Tăuții Măgherauș, la nord de cimitir. Aceasta a fost delimitată prin PUG, iar în cadrul acesteia sunt interzise orice lucrări de construire fără realizarea unor măsuri de protecție specială stabilite prin studii de geotehnice.

c. Inundații

Viiturile – ca manifestare a hazardurilor naturale provocate de apă în perioadele excedentare, reprezintă un fenomen hidrologic prezent dintotdeauna pe teritoriul analizat. Cauze ale frecvenței acestor manifestări sunt abundența deosebită a precipitațiilor, îndeosebi în perioada de iarnă în zona montană și reducerea suprafețelor împădurite prin exploatare intensive.

Insuficienta amenajare a malurilor cu lucrări hidrotehnice de protecție și regularizare, depozitarea deșeurilor industriale (lemn, rumeguș) și a celor menajere pe cursuri de apă sunt factori care sporesc riscul producerii de inundații.

Până în prezent s-au înregistrat zone expuse riscului de inundație în satul Băița, din cauza Văii Băița. Fiind o zonă de munte aceasta se caracterizează prin pante foarte mari pe sectorul pâraielor de munte, mai ales în segmentul cursului superior, producând eroziuni ale solului. Aluviunile transportate de-a lungul profilului longitudinal al cursului de apă, vor avea repercursiuni asupra mediului și asupra gospodăriilor din zonă. S-au constatat eroziuni puternice de mal, pe Valea Băița, pe o distanță de 14,2 Km, datorate în cea mai mare parte defrișărilor.

Fenomenul de torențialitate deosebit de pronunțat și eroziunile de sol, din spațiul studiat, se caracterizează în general prin debite solide ridicate. Acestea apar mai ales în timpul ploilor repezi și abundente și al topirii bruște a zăpezilor.

Un pericol deosebit îl constituie asocierea fenomenelor de poluare cu cele de risc natural - degradarea terenurilor din eroziuni, alunecări și inundații. Astfel de zone sunt semnalate în apropierea iazurilor de decantare. Acestea constituie un pericol de contaminare pe suprafețe mult mai mari din cauza riscului de surpare a consolidărilor la iazuri și pericolul inundațiilor cu ape poluate.

Este cunoscut faptul că accidentul de la iazul Bozânta a creat probleme la nivel internațional prin poluarea cu cianuri a râurilor din bazinul Tisei.

Pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Măgherauș există zone inundabile, principalii factori de risc fiind râul Băița, Nistru, dar și râul Someș și Lăpuș, scurgerile de pe versanți în urma unor ploii abundente, topiri rapide de zăpadă sau blocării cursurilor de apă prin alunecări de teren sau gheturi.

Pe planșele aferente PUG au fost preluate limitele zonelor inundabile din bazele de date ale Sistemului de gospodărire a Apelor. Zonele posibil afectate sunt atât terenuri din intravilan din localitățile Merișor, Bozânta Mare și partea sudică a cartierului Bușag, cât și terenuri agricole din extravilan.

d. Hazarde tehnologice

Hazardele tehnologice cuprind o gamă largă de accidente legate de activitățile industriale (explozii, incendii, scurgeri de substanțe toxice, exploatarea necontrolată a unor substanțe minerale, emisii și poluări accidentale etc.) și de managementul defectuos al întreprinderilor, cu impact asupra omului și mediului ambiant.

Dintre ramurile industriale din zona studiată care prezintă riscul potențial al unor accidente tehnologice, cele mai numeroase sunt în industria minieră.

Accidentele tehnologice legate de industria minieră cuprind prăbușiri ale galeriilor de mină, alunecări și lichefierii ale haldelor de steril insuficient consolidate și ruperi ale iazurilor de decantare.

Cele mai importante accidente de acest tip s-au produs în anul 2000 la iazurile de decantare Bozânta-Aurul care s-au soldat cu poluarea unor afluenți ai Someșului nu numai pe teritoriul României, ci au dus la răspândirea poluanților (în special cianura), în aval, cu largi implicații în poluarea transfrontalieră.

Valori ridicate ale concentrațiilor de metale grele în bazinele hidrografice Someș și Tisa se înregistrează în imediata apropiere a centrelor miniere și industriale.

Poluarea datorată activităților miniere se păstrează pentru perioade îndelungate în bazinele hidrografice. Punctele miniere abandonate pot conține mari cantități de deșeuri cu conținut ridicat de metale, care, prin drenajul de către râuri sau apele din precipitații, sunt preluate și reintroduse în circuitul acvatic. De aceea, punctele miniere abandonate constituie surse potențiale de poluare pe scară largă a râurilor.

Metalele grele nu sunt biodegradabile, ele rămân depozitate în diferite componente ale ecosistemelor acvatice, urmând ca, în anumite condiții favorabile (schimbări în compoziția chimică a apei râurilor, modificări în procesele de eroziune și acumulare, perturbări în configurația albiei ca urmare a schimbărilor globale ale mediului), acestea să fie remobilizate și introduse din nou în râuri (poluare secundară). Sursa principală de pătrundere a metalelor grele în râu o constituie apele uzate industriale și municipale, cât și apele care drenează arealele miniere.

e. Hazarde legate de construcțiile hidrotehnice

În zona studiată nu se găsește nici un obiectiv care să poată constitui o potențială zonă de risc din acest punct de vedere.

În conformitate cu prevederile **Legii 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a – zone de risc natural** Art.3 alin (1)- delimitarea geografică a zonelor de risc se bazează pe studii și cercetări specifice elaborate de instituții specializate, materializate prin hărți de risc natural avizate de organele de specialitate ale administrației publice locale și centrale, competente potrivit legii; Art.3 alin. (2)- declararea unui areal ca zonă de risc natural se face prin hotărâre a Consiliului Județean în baza hărților de risc natural avizate potrivit alin. (1).

III.1.4. Vegetația și fauna

Caracterul de tranziție între șes, deal și munți, explică marea varietate a asociațiilor vegetale spontane și cultivate.

Pe terasele aluviale situate de-a lungul cursurilor de apă apar păduri de stejar (*Quercus robur*) și arin (*Alnus glutinosa*), care ocupă suprafețe mult mai reduse decât în trecut, datorită defrișării masive. Alături de stejar mai apar specii lemnoase de: plop negru (*Populus nigra*), plop alb (*Populus alba*), măceșul (*Rosa canina*).

În prezent, o mare suprafață din acest teritoriu este ocupată cu fânețe.

O mare parte din sectorul deluros este ocupat de păduri de gorun (*Quercus petraea*), cer (*Quercus cerris*), gârniță (*Quercus frainetto*), alături de care apar: carpenul (*Carpinus betulus*), alunul (*Corylus avellana*) etc.

De la altitudini mai mari de 500-600, pe versanții nordici, estici și pe văi, asociația de gorun face treptat loc asociației de fag (*Fagus sylvatica*).

În zona montană sunt caracteristice pădurile de amestec alcătuite din specii caducifoliolate în amestec cu rășinoase; astfel, alături de *Fagus sylvatica* coabitează molidul (*Picea excelsa*), mai rar bradul (*Abies alba*) alături de care pot să apară ulmul de munte (*Ulmus montana*), mesteacănul (*Betula verrucosa*), paltinul (*Acer pseudoplatanus*) (Petrea, 2005).

Pe pantele cu expoziție sudică din raza localităților Baia Sprie, Baia Mare și Tăuți Măgherauș s-au creat condiții prielnice pentru dezvoltarea vegetației termofile, naturalizându-se și cultivându-se castanul dulce (*Castanea sativa*) (Boca, 1972).

Repartiția vegetației ierboase este determinată de relief și sol. O largă răspândire, în Depresiunea Baia Mare, o au asociațiile de țepoșică (*Nardus stricta*), iarba vântului (*Agrostis tenue*) și pipirig (*Juncus effusus*).

În lunci și de-a lungul Săsarului predomină asociații de iarba câmpului (*Agrostis alba*), păiușul roșu (*Festuca rubra*) și măcriș (*Rumex acetosella*).

Pe locurile joase, nisipoase, cu exces de apă din luncile Lăpușului și Săsarului se întâlnesc asociații de *Heleocharis carniolica*, în evoluție spre asociația de *Agrostis alba*. Aceste asociații au ca specii însoțitoare plantele de mlaștini (Ardelean, Bereș, Lapoși, 2007).

Trebuie menționat faptul că nu există fond forestier inclus în intravilan. Autorizarea executării lucrărilor și amenajărilor pe terenurile cu destinație forestieră se supune prevederilor legale în vigoare și este permisă numai cu avizul organelor administrației publice de specialitate. Reducere suprafeței fondului forestier proprietate publică sau privată este interzisă, cu excepția utilizărilor permise de Codul Silvic. Pentru orice construcție care prin funcționare (construcții pentru producție poluantă, servicii poluante, etc.) poate aduce prejudicii pădurii, amplasată la distanță mai mică de 1 km de liziera pădurii, se va obține avizul Regiei Naționale a Pădurilor.

Nevertebratele de interes conservativ sunt reprezentate de: *Stenobothrus eurasius* (**ORTHOPTERA**)- specie pricolă, xero-mezofilă, care trăiește în zonele deluroase, în pajiștile și

luminișurile pădurilor, la altitudini cuprinse între 200 și 700 m - și *Odontopodisma rubipres* (**ORTHOPTERA**)- în pajiștile și poienile mezofile din regiunile deluroase și muntoase cu zone de zmeur, mur, alun, sânger, la altitudini cuprinse între 100 și 1000 m.

Nu au fost identificate informații cu privire la existența speciilor de ihtiofaună de interes conservativ.

În zonele de deal și de munte unde sunt prezente habitate umede reprezentate de bălți temporare și permanente apare și *Bombina variegata* (**AMPHIBIA**).

Nu au fost identificate informații cu privire la existența speciilor de avifauna, respectiv a faunei de mamifere, de interes conservativ.

III.1.5. Peisajul

Orașul Tăuții Măgherauș este situat în partea de nord-vest a județului Maramureș, la 10 km de municipiul reședință de județ Baia Mare, la poalele de sud ale masivului Gutai și Oas și este străbătută de drumul european 58.

Rezervația „Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare” a fost creată în 1962, fiind ocrotită prin lege, fiind prima și cea mai importantă arie protejată din țară pentru conservarea castanului și a ecosistemelor din care face parte. Ulterior, a fost inclusă în rețeaua de arii protejate NATURA 2000, fiind insuită ca sit NATURA 2000 – ROSCI 0003 prin Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007.

Astfel, rezervația cuprinde zone forestiere situate pe teritoriul localităților Tăuții Măgherăuș, Băița, Baia Mare, Cicârlău și Tăuții de Sus, în versantul sudic al munților Igriș-Gutâi, aflate în administrația silvică a Ocolului Silvic Municipal Baia Mare și Direcția Silvică Maramureș (prin ocoalele silvice Firiza, Tăuții Măgherăuș și Baia Sprie).

Rezervația Naturală amintită este o arie protejată de interes forestier, fiind compusă din păduri (arborete) cu castan comestibil (*Castanea sativa* – obiectul principal al ariei protejate, ca specie protejată în România și edificatoare a habitatului 9260 Vegetație forestieră cu castan), în asociere cu gorun (*Quercus petraea*), fag (*Fagus sylvatica*) (<http://castanbaiamare.ro/prezentare/localizare-geografica>).

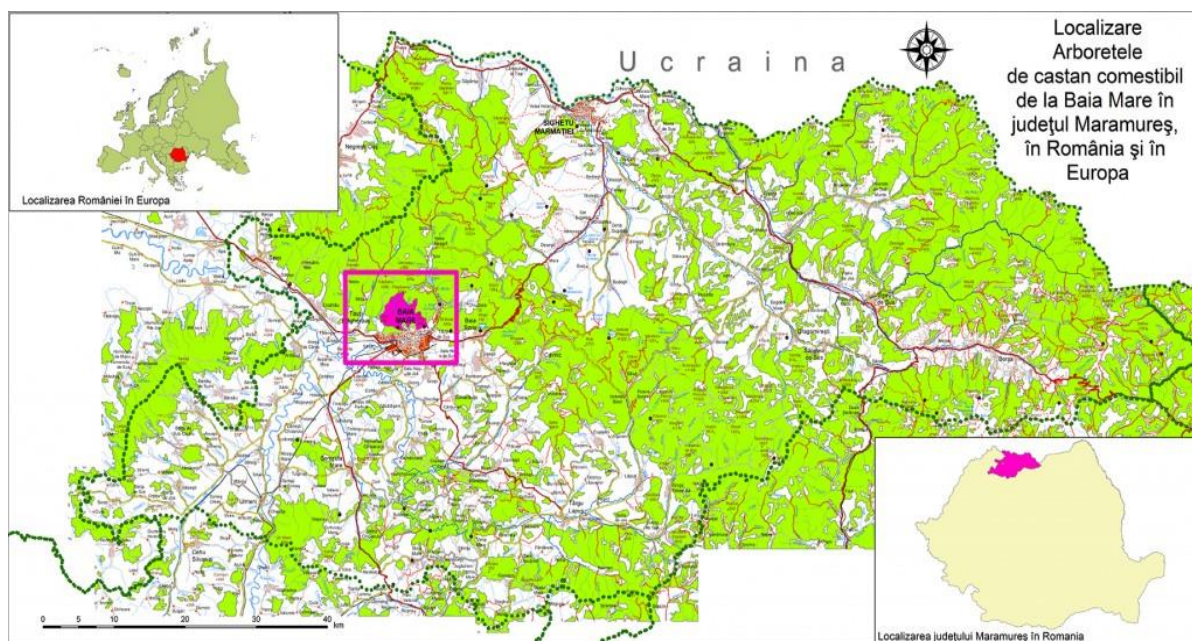

Figura 16. Harta sitului NATURA 2000 – ROSCI0003 și a Rezervației Naturale „Arboretul de castan de la Baia Mare” (<http://castanbaiamare.ro/prezentare/localizare-geografica>)

III.2. Evoluția probabilă a factorilor de mediu în cazul neimplementării Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș

Neimplementarea PUG-ului va determina creșterea magnitudinii impactului antropic cu consecințe directe și indirecte asupra mediului și sănătății. Căci, poluarea se intensifică o dată cu diversificarea nevoilor umane și cu dezvoltarea tehnologiilor. Poluanții nu acționează singular ci adesea cumulat, uneori chiar factorii de mediu pot accentua caracterul toxic al acestora. În consecință, având efecte variate, e greu de stabilit evoluția lor. Se poate, totuși, prognoza menținerea actualelor probleme de mediu cu tendința de intensificare pe termen lung. Ca urmare:

➤ la nivelul atmosferei

- În apropierea gospodăriilor și a căilor de acces rutier se înregistrează vulnerabilități generate de: depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor, creșterea intensivă a animalelor, activități sociale (încălzirea locuințelor), traficul rutier, depozitele de steril.

Depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor poate reprezenta pe termen lung o problemă de mediu.

Creșterea intensivă a animalelor generează: reziduuri de digestie (materii fecale), reziduuri de metabolism (urină), conținut adăugat (așternut, resturi furajere, corpuri străine), ape reziduale, etc. De regulă reziduurile și dejecțiile generate de creșterea animalelor sunt depozitate direct pe sol. Sub influența factorilor de mediu și a activității microorganismelor materia organică rezultată va fermenta generând substanțe toxice urât mirositoare și risc de contaminare cu nutrienți a apelor de suprafață și a pânzei freatice.

Sistemele de încălzire individuală se bazează pe lemne. Combustia lor favorizează încălzirea aerului din atmosfera inferioară, cu modificări ale climatului local. În plus, arderea încarcă atmosfera în perioada rece a anului cu pulberi, cenușă, oxid de carbon, dioxid de sulf (evacuate prin coșuri acumulându-se în bazinul aerian local) gaze cu efect de seră și potențial cancerigen. Realizarea unor sobe cu randament ridicat reprezintă încă o preocupare de primă actualitate în întreaga lume.

Traficul rutier este generator de zgomot și noxe.

Este posibil, ca urmare a intensificării traficului, noxele generate de vehicule să înregistreze valori crescute ale concentrațiilor lor.

În funcție de intensitate, zgomotul afectează calitatea vieții și influențează viața animalelor prin stresul pe care-l produce. Prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.526/1997, referitor la aprobarea „Normelor de igiena și recomandărilor privind mediul de viață a populației”, s-a stabilit nivelul acustic echivalent continuu, măsurat la 3 m de peretele locuinței și la 1,5 m înălțime de sol, care nu trebuie să depășească 50 dB, pe timpul zilei. Pe timpul nopții, între orele 22-6 nivelul echivalent continuu trebuie să fie cu 10 dB mai redus decât pe timpul zilei. În condițiile creșterii parcului auto și a intensificării traficului rutier există riscul accelerării poluării fonice pe viitor.

Pulberile și gazele provenite de la traficul rutier generează grave probleme de sănătate și de mediu

Depozitele de steril crează condițiile unei poluări locale foarte puternice cu efect negativ și asupra populației din imediata vecinătate.

În cazul iazurilor de decantare, impactul major se datorează antrenării de către vânt a particulelor de steril de flotație generând pe timp secetos, în sezon de vară, adevărate furtuni de nisip, care odată ajuns în mediul inconjurător afectează toate domeniile majore de viață.

În timp, aportul de metale grele din depozitele de steril minier pe sol și în subsol va diminua, dar nu va dispărea.

Fenomenele de scufundare a solului datorate surpărilor din subteran vor fi de actualitate și în viitor până se va ajunge la o situație de echilibru.

➤ la nivelul resurselor de apă

În zona de interes o problemă deosebită în privința scăderii calității apelor de suprafață este generată de activitatea minieră.

Astfel, chimismul apelor din râurile Valea Roșie -Băița prezintă de asemenea efectul negativ al mineritului, o parte din elementele potențial ecotoxice cum ar fi Zn, Cd și As, depășind concentrația maximă admisă de standardele și legile din România. În plus, curgerile generate de drenajul minier acid în Valea Roșie scad pH-ul de la alcalin (~7) la acid (~3) și crește conductivitatea electrică de la cca. 100 până la 3000 $\mu\text{S}/\text{cm}$. Apele râului Băița (care primește apă din râul Valea Roșie) arată caracteristici de contaminare, respectiv conținut de metale grele peste limitele acceptată de normele naționale. În ciuda dimensiunii mari și compoziției minerale, respectiv chimismului materialului care formează Halda Veche de la Nistru zona Nistru, în special râul Nistru, nu sunt influențate de aceasta (Nagy-Korodi, 2012).

Generarea de ape acide din depozitele de steril de pe iazuri, provoacă poluarea factorilor de mediu în zona adiacentă și chiar transportul și migrarea poluanților în zone mai îndepărtate. Există, de asemenea, posibilitatea de alunecare a depozitelor, ce poate produce afectarea terenurilor din jur, modificarea cursurilor apelor din vecinătate și afectarea biodiversității în areal și în vecinătatea acestuia (Modoi, 2010).

Calitatea factorului de mediu apă din perimetrul minier de exploatare și haldare este de așteptat, cu trecerea timpului, prin diminuarea ratei de transport a metalelor grele, să înregistreze ameliorări semnificative la regimul poluanților toxici.

Implementarea P.U.G.-ului prin măsurile de monitorizare a comportării în timp a depozitelor de steril minier propuse va reduce a riscurile acestor construcții pt mediu și sănătate.

Alte probleme care generează vulnerabilități în privința apelor de suprafață sunt:

- Lipsa unor sisteme corespunzătoare de stocare/utilizare a dejectiilor,
- Depozitarea necontrolată a deșeurilor de-a lungul malurilor,
- Utilizarea pesticidelor și a îngrășămintelor chimice în practicile agricole.

➤ la nivelul solului

Problemele deosebite legate de calitatea solului în zona de amplasare a orașului Tăuții Măgherauș sunt datorate depozitelor deșeurilor miniere, depozitării necontrolate a deșeurilor, utilizării pesticidelor și a îngrășămintelor chimice.

Depozitele deșeurilor miniere neîntreținute pot fi afectate de următoarele deformații în timp: tasări, umflări, refulări, alunecări, eroziuni și mai rar prăbușiri. În plus pot genera probleme în privința calității solului din imediata vecinătate a depozitelor. Reziduurile minerale și substanțele toxice din acestea, depuse pe sol, nu pot fi degradate decât într-o mică măsură de către microorganisme și nici nu pot fi dizolvate. Ca urmare, degradarea solului se produce imediat și ireversibil.

Depozitarea necontrolată a deșeurilor de-a lungul malurilor crează condițiile unei poluări locale difuze.

O altă sursă de poluare a solului este reprezentată de fertilizanți și substanțele fitosanitare. Acestea au o perioadă de remanență în sol, iar aplicarea anuală duce la concentrarea lor dezechilibrând comunitățile biotice din sol.

➤ **la nivelul vegetației și faunei**

Se estimează, că în lipsa aplicării măsurilor din P.U.G., calitatea vegetației, și implicit a faunei, va avea de suferit. Ecosistemele naturale se vor fragmenta ceea ce va genera consecințe negative asupra biotei. Astfel, covoarele vegetale se vor întrerupe, iar relațiile dintre specii se vor desfășura cu greutate. Apare, astfel, riscul de consangvinizare și de extincție a unor specii.

Posibile probleme s-ar putea înregistra și pentru zăvoaiile de-a lungul cursurilor de apă. Asupra lor presiunea antropică este ridicată prin defrișări parțiale și periodice și depozitarea necontrolată a gunoaielor.

Exploatarea necontrolată a masei lemnoase va intensifica procesul de eroziune a solului și de fragmentare a habitatelor forestiere.

Măsurile din PUG urmăresc o dezvoltare urbană echilibrată, în deplin acord cu mediul înconjurător.

➤ **la nivelul peisajului**

În lipsa implementării P.U.G- ului este de așteptat ca mediul urban să se artificializeze excesiv și să se extindă haotic datorită: aglomerării industriilor poluatoare, concentrării populației umane, dezvoltării haotice a rețelelor de comunicație și transport, etc. Mai mult decât probabil, fenomenul de conectivitate între habitate, rezultate în urma fragmentării ecosistemelor naturale dictate strict de interesul economic, nu va fi asigurat. Astfel, vor apărea habitate insulare cu contururi neregulate și cu structuri labile și cenoze mult simplificate.

În contextul acestor fenomene apar deteriorări severe ale habitatelor naturale cu risc de dezvoltare a speciilor ruderales și invazive în detrimentul unor specii locale valoroase.

Se estimează că impactul vizual generat de depozitele miniere nu va fi diminuat și că vor genera urme asupra peisajului natural o perioadă foarte lungă de timp.

Peisajul din extravilanul localității va avea o dinamică diferită comparativ cu intravilanul localității, fiind supus în mare măsură legităților naturale.

Tabelul 14. Evoluția factorilor de mediu în situația neimplementării măsurilor din Planul Urbanistic General

Factori de mediu	Aspect identificat	Propunere P.U.G.	Efecte in cazul neimplementarii propunerii
1.Apa	<p>Orașul Tăuții Măgherăuș nu are rețea de alimentare cu apă potabilă pentru nevoile întregii localități.</p> <p>Apele uzate menajere de la locuințele și obiectivele social culturale se evacuează în fose septice, ceea ce conduce deseori la situații de deversare a dejecțiilor pe suprafața terenului, pe proprietăți.</p> <p>Risc de inundații.</p>	<p>Extinderea rețelelor de alimentare cu apă în toate zonele din intravilanul existent și propus.</p> <p>Lucrări de îndiguirea, regularizare a cursului și de igienizare a văilor pentru prevenirea inundațiilor</p>	<p>Se va deteriora calitatea apelor de suprafață și se va compromite calitatea freaticului și implicit sănătatea populației care nu beneficiază de sistem de apă și canalizare.</p> <p>Viituri</p>
2.Aer	<p>Generarea de substanțe toxice urât mirositoare cauzate de creșterea intensivă a animalelor</p> <p>Intensificarea circulației rutiere</p> <p>Instalații de încălzit pentru locuința.</p> <p>Depozite de steril</p>	<p>Impunerea unor distanțe minime de protecție sanitară între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sănătății populației</p> <p>Propunerile din P.U.G. referitoare la construcția sau modernizarea drumurilor pot afecta pe termen scurt (pe durata executiei) calitatea aerului. În schimb va îmbunătăți calitatea vieții pe termen lung.</p> <p>Interdicția construirii în zona haldelor de steril.</p> <p>Recomandări privind adoptarea unor soluții prietenoase cu mediul privind factorii de mediu din imediata vecinătate a depozitelor miniere</p>	<p>Diminuarea calității vieții și a confortului uman.</p> <p>Degradarea calității aerului.</p> <p>Gradul de degradare al drumurilor va crește;</p> <p>Relațiile de comunicare dintre localități se vor restrânge;</p> <p>Consumul de combustibil va crește și implicit emisiile de gaze cu efect de seră;</p> <p>Nemulțumirea populației și creșterea fenomenului migrator.</p> <p>Degradarea mediului și a vieții cetățenilor din imediata vecinătate a haldelor de steril</p>
3.Sol	<p>Orașul Tăuții Măgherăuș nu are rețea de canalizare pentru nevoile întregii localități.</p> <p>Risc privind alunecările de teren.</p> <p>Depozitarea necontrolată a deșeurilor</p> <p>Contaminați proveniți din depzitele de deșeuri miniere</p> <p>Utilizare de fertilizanți și pesticide</p> <p>Eroziuni ale solului.</p>	<p>Extinderea rețelelor de canalizare în toate zonele din intravilanul existent și propus</p> <p>Executarea unor lucrări de specialitate în scopul diminuării eroziunii și a riscului de alunecare a terenului.</p> <p>Recomandări privind sprijinirea proprietarilor de drept al haldelor de steril în vederea remedierii și ecologizării solului.</p>	<p>Degradarea solului și a pânzei freatice din zonă;</p> <p>Diminuarea calității vieții și a confortului uman.</p>

		Monitorizarea modului de utilizare a fertilizanților;	
4.Sanatatea populației	Apa potabilă - din subteran (fântâni) pentru populație nu îndeplinește parametrii sanitari; Gestionarea deșeurilor.	Realizarea rețelei de alimentare cu apă potabilă conformă cu standardele în vigoare; Redimensionarea rețelei de canalizare la nivelul comunei; O mai bună gestionare a deșeurilor menajere.	Confortul locuitorilor scăzut; Condiții igienico-sanitare precare – apariția unor focare de infecții; Stagnare economică și socială; Poluarea pânzei freatice și a solului; Deșeurile depozitate arbitrar pe cursuri de apă, terenuri în intravilan sau extravilan cu pericolul degradării solului, afectarea calității apei din pânza freatică sau de suprafață.
5. Riscuri naturale	Fenomene de inundabilitate cu risc major asupra gospodăriilor, căile rutiere și terenurile agricole. Alunecările de teren.	Respectarea zonelor de protecție pentru cursurile de apă impusă de Apele Române. Igenizarea văilor și a malurilor. Lucrări de drenaj pentru zonele cu drenaj insuficient. Interzicerea săpăturilor pe versanți sau la baza lor. Interzicerea defrișărilor de pe versanți.	Drumuri degradate sau întrerupte; Pierderi materiale în gospodăriile populației; Mărirea suprafețelor degradate. Viituri
6. Schimbări climatice	Sursele de emisii cu efect de seră sunt minore.	Nu se fac propuneri.	Nu sunt efecte.
7.Biodiversitate	Planul se suprapune într-o mică măsură peste rezervația „Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare”.	Nu se propun extinderi de intravilan în perimetrele cu arii naturale protejate, iar propunerile stabilite prin PUG nu prezintă impact asupra ariilor naturale protejate.	Nu sunt efecte.
8. Zonarea teritorială	Se introduce o suprafață mică în intravilan.	Se propune creșterea suprafeței de intravilan cu 2730,25 ha , reprezentând 22,5 % din teritoriul administrativ al orașului, ea fiind cu 561,85 ha mai mare decât cea actuală	Dezvoltarea nerațională a teritoriului; Nu se pot asigura serviciile de gospodărire comunală (alimentare cu apă, canalizare) și turism.

Având în vedere consecințele pe care le are neimplementarea măsurilor asupra factorilor de mediu se poate aprecia că riscul degradării acestora este foarte mare.

Pentru populație, pericolul unor inundații și alunecări de teren pot să aibă consecințe majore prin pierderi materiale și de vieți omenești.

Pentru factorul de mediu ”apa” cu toate că s-a încadrat efectul ca major, poate să capete caracter semnificativ cu poluarea gravă a pânzei de apă din imediata vecinătate a depozitelor de steril minier. Astfel, toți locuitorii trebuie să beneficieze de apă potabilă din sistemul centralizat prin realizarea rețelei de alimentare, pentru a se evita utilizarea apei din foraje de mică adâncime.

Prin prezentul P.U.G. se semnalizează faptul că iazurile de decantare reprezintă o amenințare serioasă pentru mediu, chiar și în stare inactivă, având potențial poluant ridicat. Conform cercetărilor (AMSREI, 2008) reconstrucția ecologică ar putea reprezenta o soluție pentru reintegrarea lor în peisajul natural și pentru siguranța populației locale.

Prin plan se promovează valorificarea durabilă a resurselor naturale, astfel încât să se pastreze un echilibru între resursele patrimonial natural și dezvoltarea comunităților locale.

De asemenea, planul include obiective, măsuri și activități care sunt integrate în planurile locale, județene și naționale, cum sunt: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizont 2011-2020; PATJ Maramureș, Strategia de Conservare a Biodiversității, Planul Local de Acțiune pentru Mediu, etc.

Referitor la activitățile extractive se propune ecologizarea, conservarea și securizarea fostelor perimetre miniere. De asemenea planul creează posibilitatea remedierii siturilor contaminate, respective a celor 29 halde de steril prin sprijinirea proprietarilor în vederea implementării Strategiei Naționale și a Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România.

În plus, Primăria orașului Tăuții Măgherăuș, va sprijini proprietarii de drept ai haldelor de steril în vederea remedierii și ecologizării solului, deoarece aceasta nu deține în proprietate nici un sit contaminat sau posibil contaminat

Rezultă din această încadrare ca implementarea măsurilor prevăzute în PUG sunt imperios necesare.

IV. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATĂ SEMNIFICATIV

IV.1. Caracterizarea zonei potențial afectate de implementarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș

IV.1.1. Identificarea zonei posibil afectate de implementarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș

Orașul Tăuții Măgherăuș este situat în partea de nord – vest a județului Maramureș. Localitatea Tăuții Măgherăuș este localitate cu rol de polarizare în cadrul rețelei de localități, la nivelul unității teritoriale administrative existând numeroase zone cu potențial turistic insuficient amenajate. Orașul se situează pe axa de dezvoltare de interes național, fiind în prezent centru industrial cu activități economice reduse. În plus, este situat în imediata vecinătate a municipiului reședință de județ, Baia Mare, și este străbătut de drumul european E58.

De asemenea, se caracterizează printr-o altitudine medie este de 600m.

Pârâiele care drenează zona studiată fac parte din bazinul hidrografic al Someșului. Cele mai importante văi sunt: Valea Nistrului și Valea Băița.

Orașul Tăuții Măgherăuș are 7 136 locuitori (conform Recensământului 2011) și este compus din următoarele cartiere și localități: oraș Tăuții Măgherăuș – 2 761 locuitori, Cartier Băița – 1 686 locuitori, Cartier Nistru – 1 136 locuitori, Sat Bozânta Mare – 567 locuitori, Cartier Bușag – 548 locuitori, Cartier Merișor – 265 locuitori, Sat Ulmoasa – 173 locuitori.

Planul de urbanism nu își propune dezvoltarea unor proiecte cu impact major asupra mediului. Astfel, s-a propus dezvoltarea infrastructurii edilitare, a infrastructurii de utilitate publică, extinderea rețelelor de canalizare și apă, dezvoltarea infrastructurii turistice și a activităților turistice în zonă, și asigurarea zonelor pentru agrozootehnie, producție și depozitare ca zone compacte izolate față de zonele rezidențiale.

Implementarea planului va avea efect minor asupra factorilor de mediu (sol, apă, aer, biodiversitate, apă) și doar în faza de construcție a proiectelor propuse prin plan. Astfel, efectele vor fi de scurtă durată, în funcție de durata implementării proiectului.

După implementarea proiectelor prevăzute în plan va crește calitatea factorilor de mediu și calitatea vieții comunității locale.

IV.1.2. Calitatea factorilor de mediu în zona posibil afectată

Din analiza obiectivelor prevăzute în Planul Urbanistic General se poate aprecia ca toate propunerile sunt în corelție cu prevederile legislației sectoriale (sănătate, transport, etc.) și cu prevederile legislației din domeniul protecției mediului și nu aduc atingere acestuia.

Calitatea factorilor de mediu

Dacă se vor aplica cu discernământ prevederile prevăzute în P.U.G. considerăm că nu vore exista impacte semnificative pe termen mediu și lung asupra factorilor de mediu.

Biodiversitatea

Prin aprobarea PUG-ului starea de conservare nu se poate înrăutăți deoarece: nu se schimbă destinații ale terenurilor; spațiile verzi de pe teritoriul localității se prevăd a fi riguros gestionate, ceea ce va genera scăderea incidenței plantelor ruderales și invazive cu impact pozitiv asupra stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar din aria protejată.

Implementarea PUG-ului vizează îmbunătățirea gestionării apelor uzate, a deșeurilor menajere și industriale (rumeguș) care vor duce la creșterea calității apelor.

IV.1.3. Arii sau specii de interes conservativ existente

Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș va fi implementat într-o mică măsură în **Rezervației Naturală „Arboretul de castan de la Baia Mare”**.

Rezervația Naturală „Arboretul de castan de la Baia Mare” are o suprafață de 2.087 ha.

În intravilan a fost cuprinsă o suprafață de 2.743 mp din suprafața rezervației „Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare” (din cauza faptului a fost necesară o delimitare a intravilanului pe limite de proprietate sau limite naturale conform Legii 350/2001 actualizată), a cărei custode este Ocolul Silvic Municipal Baia Mare. Pe această suprafață este interzisă orice fel de construcție sau investiție. Vor putea fi implementate doar acele activități cuprinse în planul de management al ariei naturale protejate și prevăzute de legislația în vigoare.

Nu se propun extinderi de intravilan în perimetrele cu arii naturale protejate, iar propunerile stabilite prin PUG nu prezintă impact semnificativ asupra ariilor naturale protejate.

IV.2. Arii și obiective protejate în zona de implementare al Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș

IV.2.1. Arii și specii de interes conservativ existente în zona de implementare al Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș

Rezervația de castan comestibil de la Baia Mare se află situată în unitatea geografică a Carpaților Nordici, făcând parte din lanțul vulcanic Oaș-Gutâi-Țibleș, în partea SV a Munților Igriș.

Suprafața cu castani comestibili aflată în rezervația Baia Mare este redusă și cuprinde doar parcele de pădure, lipsind crângurile de castani bătrâni, care sunt probabil cele mai reprezentative pentru zonă.

Organismul responsabil pentru managementul rezervației:

Ocolul Silvic Municipal Baia Mare

În cea mai mare parte ariile sau speciile protejate existente pe teritoriul administrativ al orașului *Tăuții Măgherauș* se află în extravilanul actual sau viitor al localității, la distanță față de activitățile reglementate prin P.U.G.

IV.2.2. Obiective de patrimoniu existente în zona de implementare al Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș

Obiectivele de patrimoniu de pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Măgherăuș sunt prezentate în Tab. 15.

Tab. 15. Lista Monumentelor Istorice 2010, pe teritoriul orașului Tăuții Măgherăuș

Nr. crt.	COD LMI 2010	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
14.	MM-II-m-B-04773	Biserica romano – catolică „Sf. Lorinc”	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 202	1875
15.	MM-II-m-A-04774	Biserica reformată	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 210	Sec. XIV -XV
16.	MM-II-m-B-04779	Noua casă parohială reformată	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 221	1930-1940
17.	MM-II-m-B-04778	Vechea casă parohială a bisericii reformate	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 223	Sec. XVIII
18.	MM-II-m-B-04775	Casa Maniu, farmacie și locuință	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 258	1920 - 1930
19.	MM-II-m-B-04776	Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 279	1815
20.	MM-II-m-B-04777	Școala Românească	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 59, nr. 1	1885 - 1890
21.	MM-II-m-B-04772	Biserica ortodoxă „Sf. Apostoli Petru și Pavel”	Oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 1, nr. 95	1560 - 1830
22.	MM-IV-m-B-04821	Casa de lemn a poetului Ion Țugariu	Băița, oraș Tăuții Măgherăuș	Str. 80, nr. 35	1913 - 1925
23.	MM-IV-m-B-04825	Cruce în memoria eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial	Bozânta Mare, oraș Tăuții Măgherăuș	În curtea Bisericii Ortodoxe	1935 - 1980
24.	MM-I-s-B-04378	Situl arheologic de la Bușag, punct „Coasta Bușagului”	Sat Bușag, oraș Tăuții Măgherăuș	Coasta Bușagului	Paleolitic
25.	MM-I-m-B-04378.01	Așezare	Sat Bușag, oraș Tăuții Măgherăuș	Coasta Bușagului	Paleolitic superior, cultura Gravettian
26.	MM-I-s-B-04379	Așezare	Sat Bușag, oraș Tăuții Măgherăuș	Pe tog	Epoca Bronzului Cultura Suciului de Sus

Pentru monumentele istorice au fost instituite zone de protecție în conformitate cu Legea 422/2001 republicată privind protejarea monumentelor istorice, cu scopul de a asigura conservarea și valorificarea cadrului arhitectural al acestora prin controlul strict al intervențiilor în zonă (demolări, construcții noi, modificări ale construcțiilor existente, etc.)

În vederea construirii, pentru terenurile incluse în zona de protecție a monumentelor, se va solicita avizul Direcției Județene de Cultură Maramureș.

Se recomandă întocmirea PUZ pentru zonele de protecție a monumentelor istorice, acesta devenind obligatoriu în situațiile care nu respectă prevederile Regulamentului Local de Urbanism aferent PUG sau este solicitat de către Direcția Județeană pentru Cultură Maramureș.

Pentru monumentele situate în centrul localității Tăuții Măgherăuș, respectiv pentru Biserica romano-catolică Sf. Lorinc, Biserica Reformată, Noua casă parohială reformată, Vechea casă parohială reformată, Casa Maniu, Biserica Sf. Arh. Mihail și Gavril, s-a stabilit o **zonă protejată** care se suprapune cu zona centrală a orașului Tăuții Măgherăuș. Aceasta

este delimitată de următoarele: intersecția DN 1C cu strada 18 la est, intersecția DN 1C cu valea Nistru – la vest, iar la sud și la nord capetele loturilor cu front la drumul național. În interiorul acestei zone orice intervenție se va realiza numai cu avizul Ministerului Culturii. Se va respecta Studiul de fezabilitate elaborat pentru zona centrală a orașului. Pentru Biserica ortodoxă Sf. Apostoli Petru și Pavel s-a stabilit o zonă de protecție în cadrul căreia orice intervenție se va realiza numai cu avizul Direcției pentru Cultură Maramureș. Aceasta cuprinde terenurile situate la o distanță de circa 100 de metri față de monument.

Pentru Casa de lemn a poetului Ion Șugariu s-a stabilit o zonă de protecție în cadrul căreia orice intervenție se va realiza numai cu avizul Direcției pentru Cultură Maramureș. Aceasta cuprinde terenurile situate la o distanță de circa 100 de metri față de monument.

Pentru monumentul Cruce în memoria Eroilor cazuți în primul și al doilea război mondial din localitatea Bozânta s-a stabilit zona de protecție ca fiind limita terenului aferent Bisericii.

IV.2.3. Utilizarea terenului în zona de implementare al P. U. G-lui orașului Tăuții Măgherăuș

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de **2730,25 ha**, reprezentând **22,5 %** din teritoriul administrativ al orașului, ea fiind cu **561,85 ha** mai mare decât cea actuală.

Modificarea intravilanului este o consecință a corelării intravilanului existent cu situația actuală a zonei construite și a perspectivelor de dezvoltare.

Planul de urbanism al orașului Tăuții Măgherăuș reglementează modul de utilizare a terenurilor.

Pentru pășuni, primăriile au obligația de a realiza studii silvo-pastorale care reglementează pășunatul, numărul de animale și speciile sau rasele care pot pășuna, astfel încât să se evite supraexploatarea resursei vegetale sau suprapășunatul.

În ceea ce privesc practicile agricole, prin plan se propune și o componentă de educare a agricultorilor pentru obținerea de produse bio sau ecologice și menținerea practicilor agricole tradiționale.

În intravilan a fost cuprinsă o suprafață de 2.743 mp din suprafața rezervației de interes național Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare (din cauza faptului a fost necesară o delimitare a intravilanului pe limite de proprietate sau limite naturale conform Legii 350/2001 actualizată), a cărei custode este Ocolul Silvic Municipal Baia Mare. Pe această suprafață este interzisă orice fel de construcție sau investiție. Vor putea fi implementate doar acele activități cuprinse în planul de management al ariei naturale protejate și prevăzute de legislația în vigoare.

Implementarea planului de urbanism nu are impact semnificativ asupra rezervației de interes național Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare, deoarece nu au fost prevăzute construcții sau altfel de investiții. Se vor face doar acele activități premise de planul de management și cu avizul custodelui.

V. ORICE PROBLEMA DE MEDIU EXISTENTĂ RELEVANTĂ PENTRU PLAN SAU PROGRAM, INCLUSIV CELE LEGATE DE ORICE ZONĂ CARE PREZINTĂ O IMPORTANȚĂ SPECIALĂ PENTRU MEDIU

V.1. Factorii naturali

În timpul primului război mondial (1917) geologul Palfy Moric arăta ca “nevoia de cupru impusă de război a dat naștere la Nistru unor exploatare de cupru de mici dănești dar foarte active”.

În prima jumătate a sec. XIX se extind lucrările de exploatare minieră și în alte sectoare din bazinul văii Nistrului:

- spre Băița – zăcămintul Carolina – Ethel (Mina Zglama – Iosif, proprietatea familiei conților Bethlem),
- în zona de confluență valea Fetisoarei cu valea Mintoasa concesionile Laurențiu, Anna, Petru și Pavel, Anton inferior, Sf. Florian – denumită ulterior Coroana de Aur),
- în zona minei Sofia în concesionile Adolf, Stefan, Maria, Hilf.

În anul 1922 lucrările miniere se închid pe valea Domnișoara (Mintoasa) localnicii fiind nevoiți să abandoneze satul pentru a putea supraviețui, mutându-se în masa pe Valea Jiului la exploatarea de carbune.

Realuarea activității miniere la Nistru este făcută de către societatea Phoenix în anul 1930 când localnicii revin din Valea Jiului. Din acest moment se conturează actuala vatră a localității, cea de la confluența celor două importante brațe ale văii Nistru.

Societatea Phoenix dezvoltă mineritul în ambele zone importante de la Nistru (Domnișoara și Galeria Matei) și în anul 1937 construiește Flotația Nistru în zona sediului Exploatarea Miniere Nistru – actual Centrul de Afaceri Nistru.

În anul 1937 la mina Matei a Societății SAR Phoenix lucrau 43 muncitori care extrageau 576 t minereu din care se extrag 3,36 Kg Aur, 34,257 Kg Argint, 25,874 t Plumb, 64,26 t Zinc.

După anul 1941 se deschide galeria de bază a minei Sofia.

Meruțiu (1936) arată că începând cu anul 1948 zăcămintul de minereuri din zona Nistru trece în patrimoniul statului fiind exploatat în continuare

Mineritul se dezvoltă după 1948 pe filonul Domnișoara (Societatea Minieră “Domnișoara” a fost înființată în anul 1843 asigurându-se astfel continuitatea activității extractive, inclusiv sursa de existență a localnicilor).

După 1950 activitatea minieră, în zonă, începe să devină intensă ca urmare a descoperirilor de noi zăcăminte de către Serviciul Geologic de Stat.

Flotația Nistru și-a încetat activitatea în jurul anilor ‘60 când procesarea minereului s-a transferat la Flotația Săsar (U.P. Săsar)(Plan Stratig al orașului Tăuții Măgherauș, 2009)

Prin HG 203/25 martie 1999, orașul Tăuții Măgherauș a fost inclus împreună cu comuna Cicîrlău ca parte integrantă a zonei miniere Baia Mare (zonă de restructurare industrială) (Plan de Dezvoltare Locală. Maramureș Vest, 2012).

Zona Nistru-Valea Roșie-Băița (NBA) se află în Munții Gutâi (Maramureș - NV României) bine cunoscută pentru metalele de bază (Cu, Pb, Zn) și industria de prelucrare a minereului de aur.

Zona reprezintă un ”punct fierbinte” al mediului, datorită modificării intense de sulfurat, scurgerii acide din mine și poluării semnificative cu metale grele legate de mineritul vechi și actual (Cordoș et al., 2003; Macklin et al., 2003; Osán et al., 2004; Rauta et al., 1995; Sárkány-Kiss and Sîrbu, 1999 cit. Nagy-Korodi, I., 2012). Aceste procese sunt mai evidente în haldele de miniere din împrejurimile satului Nistru și luvii râurilor Nistru, Valea Roșie și Băița (Nagy-Korodi, I., 2012).

Întreaga activitate minieră produce, din cauza specificului său, multiple și variate efecte negative asupra mediului, exemplificate prin:

- modificări ale reliefului, manifestate prin degradarea peisajului din zonele de exploatare;
- ocuparea unor mari suprafețe de teren pentru activitatea de exploatare, haldare, depozitare a substanțelor minerale utile, instalații industriale, căi de acces etc., suprafețe ce devin astfel total inutilizabile în alte scopuri, pentru o perioadă lungă de timp;
- degradarea terenului, prin deplasări pe verticală și orizontală ale suprafeței și alunecarea haldelor și iazurilor de decantare, cu provocarea unor grave accidente;
- impurificarea apelor curgătoare de la suprafață și a apelor freatice;
- dezechilibrul hidrodinamic al apelor subterane;
- influențe negative asupra atmosferei, solului, florei și faunei din zonă (Fodor, 2006).

În zona studiată se găsesc cantități însemnate de deșeuri rezultate de la exploatarea minieră și a carierelor și de la tratarea fizică și chimică a minereurilor, în special halde de steril și iazuri de decantare.

O parte importantă din NE și NV extravilanului orașului Tăuții Magherăuș cuprinde foste perimetre miniere. În ultima perioadă au fost efectuate închideri miniere care s-au rezumat doar la închiderea căilor de acces și ecologizarea doar a unor halde de steril.

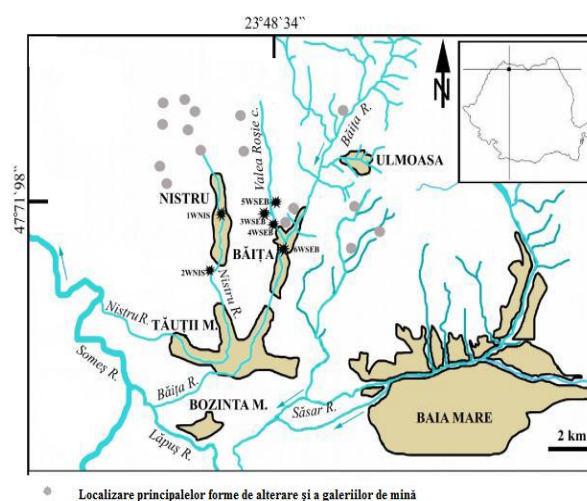

Figura 17. Zona minieră Nistru- Băița (adaptare după Nagy-Korodi, 2012)

Piha și colab. (1995) cit. Dinucă, 2015, apreciau că fixarea rapidă a haldelor cu ajutorul vegetației constituie un pas important în controlul eroziunii și al recultivării finale. Dar soluțiile privind reinstalarea covorului vegetal presupun cheltuieli mari, mult peste posibilitățile materiale ale țărilor în curs de dezvoltare.

Masa minieră din halde este formată dintr-un amestec eterogen de roci de diferite țării și proveniențe, cu o accentuată neuniformitate a granulometriei și proprietăților fizico-mecanice, fapt ce face imposibilă instalarea florei și redarea haldelor în circuitul agricol sau silvic fără lucrări de amenajare minieră și acoperirea acestora cu un strat de pământ fertil.

Precipitațiile care cad asupra acestor depozite de steril dau naștere fenomenului de **solubilizare chimico-bacteriană** a sulfurilor metalice pe care le conțin, cu producerea unor soluții care dețin o cantitate mai mică sau mai mare de cupru și alte metale grele. Aceste soluții nevalorificate se pierd prin infiltrare în teren și în pânzele de ape subterane din zonă sau pot ajunge în rețeaua hidrografică locală și regională generând probleme de mediu (Fodor, 2006).

În România, reecologizarea haldelor de steril a avut la bază principiile fundamentale ale reabilitării ecologice și anume:

- principiul de globalitate (planificare și integrare regională);
- principiul autonomiei ambientale (refacerea ambientului inițial);
- principiul de economicitate - refacerea funcției de pretabilitate pentru un anumit scop;
- principiul de dimensionare minimă și reversibilitate (Baican și colab., 2002 cit. Dinucă, 2015).

Uzinele de preparare a minereurilor au determinat apariția iazurilor de decantare a apelor reziduale de flotație, în care se depune sterilul final prin procedeul sedimentării subacvatice.

Siguranța iazurilor de decantare se află sub incidența O.U.G. 244/2000 privind siguranța barajelor, aprobată prin Legea 466/2001 și Ordinilor comune ale M.A.P.M.- M.L.P.T.L (NTLH).

Legislația națională legată de protecția mediului și siguranța structurilor, armonizată cu directivele europene specifice, este :

- **Legea protecției mediului nr. 137/1995**, cu completările și modificările ulterioare;
- **Legea apelor nr. 107/1996**, cu completările și modificările ulterioare;
- **Legea nr. 645/2002**, privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării ;
- **Legea minelor nr.85/2003**, modificată de Legea nr. 237/2004 ;
- **Legea 466/2001**, pentru aprobarea O.U.G. 244/2000 privind siguranța barajelor ;
- **Legea nr.426/2001**, pentru aprobarea OUG 78/2000 privind regimul deșeurilor ;
- **H.G. nr. 856/2008**, privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive (Bidiga, 2013).

Aspectul esențial în gestionarea iazurilor de decantare constă în menținerea *stabilității fizice* (geomecanică, geochimică, hidrologică, statică și dinamică, eoliană) și *chimice* (număr redus de ravene, viteza scăzută a fenomenelor de eroziune, sufoziune exfiltrații, procese de degradare chimică) ale acestora. Aspectele legate de stabilitate trebuie însă corelate cu impactul poluant complex exercitat de iazuri asupra mediului înconjurător prin:

- Contaminarea apei freatică și de suprafață ca urmare a drenajului acid (pH = 2-3) cu un conținut ridicat de metale grele (în principal),
- Contaminarea aerului și apei ca urmare a eroziunii digurilor provocate de vânturi,

- Probleme de sănătate (în special boli respiratorii) ale locuitorilor din satele învecinate iazurilor,

- Dificultatea instalării unei vegetații permanente pe suprafața iazurilor ca urmare a generării continue a acidității în urma proceselor degradative a sterilului,

- Degradarea estetică a mediului

Reconstrucția ecologică a unui teren degradat, în speță a iazurilor de decantare, presupune în primul rând diminuarea toxicității substratului, în așa fel încât să fie propice instalării unei mari diversități de specii autohtone. De asemenea, se urmărește stoparea eroziunii depozitelor miniere pentru a nu mai reprezenta risc de contaminare a regiunilor învecinate (AMSREI, 2008).

Regenerarea naturală a vegetației în condițiile extreme ale acestui "topos" (aciditatea ridicată, concentrațiile ridicate ale metalelor grele și cianurilor, concentrația redusă, pe alocuri chiar absența microbiotei în steril) este aproape imposibilă. În acest scop primele măsuri vizează bioremedierea, procesul de „vindecare” a ecosistemului degradat pe baza unui complex de mijloace chimice, fizice și biologice în care își aduc aportul o mare varietate de specialiști: ingineri, geologi, agronomilor, silvicultori, chimiști, biologi, etc.

În partea de SE a cartierului Bozânta Mare se găsește un grup de 3 iazuri de decantare. Existența acestor iazuri a determinat contaminarea în special a solului și a apelor. Având în vedere faptul că populația din localitatea Bozânta Mare dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă, este mai puțin afectată de astfel de amplasamente.

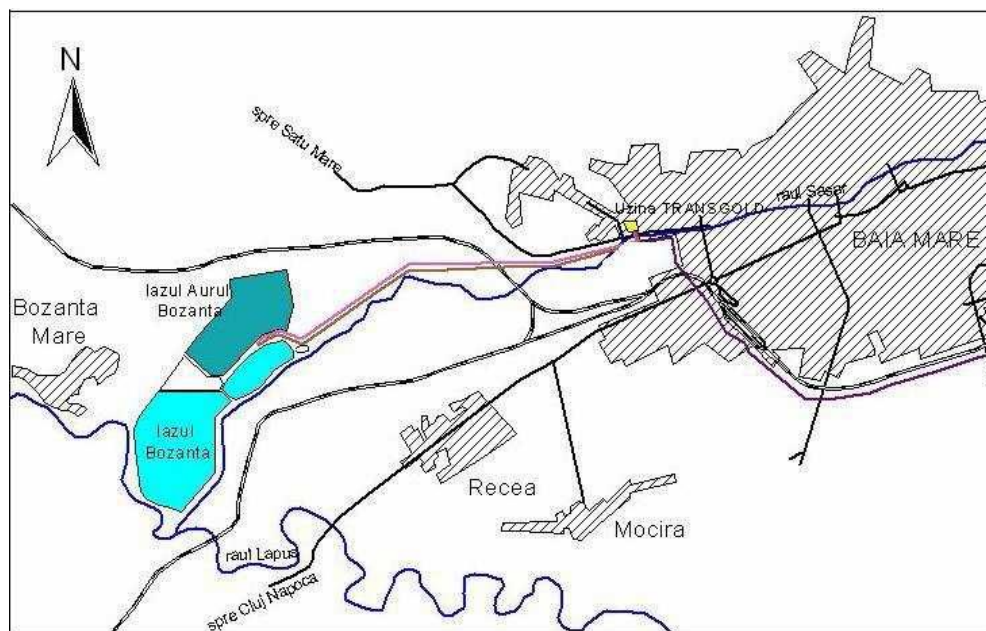

Figura 18. Localizare iazuri de decantare (Modoi și colab., 2010.)

Iazul Aurul, iaz de șes cu dezvoltare spre interior, este unicul dintre iazurile enumerate anterior, cu baza impermeabilizată, cu membrană geosintetică.

Iazul Bozânta Nou este tot un iaz de șes realizat prin hidrociclonare. Pe iazul Bozânta Nou au fost depuse, de la construcția lui și până în anul 2006, următoarele tipuri de reziduuri: steril de flotație și ape reziduale tehnologice de la Uzina de Preparare, ape de mină provenite de la E.M. AURUM, surplusul de pe iazul Aurul și, în ultima perioadă, nămol provenit de la

stația de epurare a apelor uzate menajare a municipiului Baia Mare (Modoi, 2010; Rapoarte APM cit Modoi O. C. si colab., 2010).

Iazul Bozânta Vechi (Săsar) este un iaz de șes, construit prin hidrociclonaire, metoda spre amonte, fără impermeabilizarea bazei. Actualmente este acoperit de vegetație deasă, inclusiv pe digul superior și aproape complet plaja, suprafața actuală a luciului de apă fiind restrânsă și greu accesibilă, datorită densității vegetației naturalizate pe iaz.

Pe digul exterior al iazului se observă diverse exemplare de arbori (salcâm, mesteacăn, sporadic pin etc.), iar spre interior vegetație specifică solurilor umede (trestie, papură). Pe iazul Bozânta Vechi au fost depus steril provenind de la Flotația Centrală și ape tehnologice cu pH bazic (corectat), provenite de la Uzina de Preparare Săsar. Situația actuală a iazului este în conservare. A fost scos din funcție în anul 1982 (Modoi, 2010).

Consecințele acumulării în timp a poluanților în solul și apa din imediata vecinătate a iazurilor, bioacumularea poluanților în țesuturile vegetale, concentrarea lor prin intermediul lanțurilor trofice generează consecințe nedorite, atât asupra factorilor de mediu, cât și asupra omului, respectiv asupra sănătății umane (Modoi, 2010).

Supraîncărcarea terenului cu substrat marno-argilos, a teraselor pe care sunt amplasate aceste iazuri, determină fenomene de instabilitate a digului de amorsare. La aproximativ 30-50 cm de baza taluzului se constată o ridicare a suprafeței terenului cu 70-80 cm (Bozânta).

Lipsa vegetației și procesele de pluviudenudare au determinat apariția pe unele taluze ale digurilor de amorsare a unor rigole cu tendințe de adâncire (Petrea, 2006).

Valorile mari de trafic, distanțele mici de separare între artera de circulație și zonele locuite generează mult disconfort populației din imediata apropiere.

Drumul național 1C străbate de la E la V zona centrală a orașului Tăuții Măgherăuș înregistrând 12.108 vehicule/zi. Astfel, reprezintă o importantă sursă de poluare fonică (Strategia de dezvoltare a Județului Maramureș, 2016).

Traficul feroviar se realizează printr-o zonă puțin populată, ca urmare nu generează impact pentru probleme de zgomot.

Aeroportul Baia Mare situat pe raza orașului Tăuții Măgherăuș reprezintă o veritabilă sursă de poluare a mediului datorită zgomotului generat.

Valorile limită utilizate corespund prevederilor art. 7 alin (3) lit. b) a Hotărârii Guvernului nr. 321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea nr. 1260/2012).

Valorile maxime permise și valorile țintă de atins pe termen lung pentru indicatorii L_{zsn} și L_{noapte} în conformitate cu OM MMDD nr. 152/13.02.2008, republicată sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 16. Valorile maxime permise și valorile țintă de atins pe termen lung pentru indicatorii L_{zsn} și L_{noapte}

$L_{zsn} - dB(A)$			$L_{noapte} - dB(A)$		
Surse de zgomot	Ținte de atins pentru valorile maxime permise pentru anul 2012	Valori maxime permise	Surse de zgomot	Ținte de atins pentru valorile maxime permise pentru anul 2012	Valori maxime permise
Aeroporturi	65	70	Aeroporturi	50	60

Conform datelor oferite de Aeroportul Baia Mare (2014) se constată următoarele:

- **harta de zgomot privind traficul aerian în regim Lzsn** nu evidențiază zone cu depășiri.

- **harta de zgomot privind traficul aerian în regim Lnoapte** nu evidențiază zone cu depășiri.

- **Suprafețele expuse** indicatorului Lzsn mai mari de 55, 65 și 75 dB sunt: 0,0927 km² peste

55 dB; 0,0034 km² peste 65 dB respectiv 0 km² peste 75 dB.

- nu s-au identificat **locuințe și persoane expuse** în interiorul suprafețelor mai sus menționate pentru valori ale indicatorului Lzsn mai mari de 55, 65 și 75 dB pentru zgomotul produs de Aeroportul Baia Mare.

- nu există **persoane expuse** la valori de peste 70 dB pentru parametrul Lzsn sau peste 60 dB pentru indicatorul Lnoapte (Plan de acțiune pentru zgomot Aeroport Baia Mare, 2014).

Orașul Tăuții Măgherauș dispune de sistem de canalizare și stații de epurare a apelor uzate dar se impune extinderea lor.

V.2. Resurse turistice

Spațiul geografic studiat se evidențiază prin prezența a diverse forme de turism, ce se completează reciproc în cadrul diferitelor categorii de destinații specifice (turism montan bisezonal, turism balnear, turism cultural, turism de odihnă și agrement, turism rural și agroturism).

V.2.1. Potențial natural și recreativ

Unitatea administrativ teritorială Tăuții Măgherauș dispune de un cadru natural de excepție. Punctul turistic „Lac Nistru” este un lac antropic, poziționat într-o zonă foarte frumoasă, și dispune de o cabană turistică cu 8 locuri și unități de tip căsuțe. În împrejurimi se pot face drumeții, existând trasee care se pot parcurge. Traseele turistice din zona Nistru sunt:

- Lacul Nistru – Poiana Băițenilor – Băița;
- Nistru – sub vf. Galbena – Poiana Băițenilor – Vf. Pietrarului – Băița;
- Nistru – Vl. Mintoasa – Dl. Comorii – Piatra Tisei – Cabana.
- Zona Pietoasa

În zona lacului Nistru, pe lângă locurile de cazare menționate anterior, sunt și locuri destinate camping-ului.

Un alt punct de interes, destinat petrecerii timpului liber, putem spune, că este și centrul SPA din Tăuții Măgherauș.

V.2.2. Potențial cultural-istoric

Zona este deținătoarea unor importante monumente și locuri istorice, urbane și rurale, monumente de artă și ansambluri arhitectonice, monumente de arhitectură populară unice.

V.3. Identificarea zonelor și a formelor de presiune antropică asupra mediului

- Existența unor zone în care se manifestă alunecări de teren active cât și a unor zone construite cu potențial de instabilitate;
- Existența în intravilanul orașului a unor văi torențiale neîntreținute, care provoacă inundații în perioadele cu ploi abundente;
- Poluarea fonică și atmosferică a unor zone rezidențiale ca urmare a învecinării acestora cu E58 și aeroportul;
- Poluarea din cauza învecinării zonelor de locuințe cu zonele de activități productive;
- Existența unor surse de poluare pe teritoriul orașului (zonele de activități miniere, în prezent abandonate);
- Lipsa perdelelor de protecție necesare între zonele de locuințe și zonele de producție;
- Poluarea apelor subterane;
- Poluarea solului de activitățile din domeniul minier și depozitarea deficitară a deșeurilor;
- Existența unor surse de poluare chimică a solului, iazurile de decantare și haldele de steril.

Gestiunea deșeurilor și lipsa rețelelor de canalizare și alimentare cu apă în anumite zone reprezintă o problemă de mediu.

Includerea orașului în Planul de Gestionare a Deșeurilor din județul Maramureș, deșeurile vor fi gestionate în mod corespunzător fără să afecteze anumiți factori de mediu cum sunt solul și apa.

De asemenea planul propune extinderea rețelelor de canalizare și alimentare cu apă în toate zonele din intravilanul existent și propus, astfel îmbunătățindu - se calitatea vieții locuitorilor și a factorului de mediu "apa".

Există și zone cu risc de inundații și alunecări de teren, acestea au fost identificate prin plan și s-au propus măsuri, respectiv: corectarea de torenți, regularizare de râuri, igienizarea malurilor, delimitarea zonelor de protecție sanitară, asigurarea stabilității versanților, măsuri care vor fi stabilite punctual pe baza unor studii de specialitate. Aceste măsuri au drept scop protejarea așezărilor umane, a biodiversității din aceste zone și a calității factorului de mediu „apă”.

La nivelul județului Maramureș în conformitate cu Hotărârea nr. 683/2015 privind aprobarea Strategiei Naționale și a Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România au fost identificate 109 situri posibil contaminate/contaminate. Obiectivul general al strategiei este protejarea sănătății umane și mediului de efectele contaminanților rezultați din activitățile antropice cu respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă.

La nivelul orașului Tăuții Măgherauș au fost identificate 29 halde de steril.

În conformitate cu Raportul la starea mediului anul 2014, orașul Tăuții Măgherauș a fost trecut la cap. "Zone afectate de activitatea economică cu profil industrial minier".

Având în vedere activitatea economică cu profil industrial minier desfășurată pe teritoriul județului Maramureș, se consideră ca "puncte fierbinți" sau "zone critice" sub

aspectul poluării solului cu metale grele (Cu, Pb, Zn, Cd, Mn, As etc) următoarele zone din arealul de studiu:

Zona orașului Tăuți Măgherăuș, comunei Bozânta Mare, comunei Recea (sat Săsar și sat Bozânta Mică), ca urmare a activității Exploatației Miniere "AURUL"(cu haldele de steril aferente) și a companiei "Remin" Baia Mare și Zona Exploatației Miniere Nistru și Băița.”

Menționăm că în urma accidentului ecologic de la SC TRANSGOLD SA din 30 ianuarie 2000, prin deversarea șlamului cu cianură și metale grele pe zona buzunarului de retenție a haldei Bozânta (~ 24 ha – zona afectată), au fost efectuate alte studii și cercetări de sol care au fost publicate de către OSPA Maramureș, ICPA București, Universitatea de Nord Baia Mare.

Începând cu anul 2008, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr.1408/23.11.2007 privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului, art. 9, alin 2), Agenția Națională pentru Protecția Mediului prin unitățile din subordine realizează identificarea preliminară a siturilor contaminate pe baza chestionarelor prevăzute în anexele 1 și 2, a documentațiilor care au stat la baza emiterii actelor de reglementare precum și a rapoartelor anuale ale Oficiilor pentru Studii Pedologice și Agrochimice, concomitent cu introducerea în baza de date „on line” a informațiilor disponibile referitoare la operatorii economici/deținători de terenuri pe a căror amplasamente este posibilă prezența unor astfel de situri.

Prin Hotărârea nr. 683/2015 privind aprobarea Strategiei Naționale și a Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România se propune:

- a) reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate;
- b) îmbunătățirea calității factorilor de mediu din zonele de amplasare și implementarea unei gestionări unitare la nivel național;
- c) remedierea siturilor contaminate trebuie astfel făcută încât să fie atinsă o stare corespunzătoare pentru folosința ulterioară planificată; d) asigurarea protecției resurselor de apă, a securității alimentare și a sănătății umane;
- e) promovarea utilizării viitoare a siturilor remediate pentru dezvoltarea economică și socială în detrimentul scoaterii din circuitul agricol și silvic a terenurilor productive;
- f) dezvoltarea, armonizarea și punerea în aplicare a cadrului legislativ pentru remedierea siturilor contaminate și încurajarea reutilizării acestora cu prioritate;
- g) dezvoltarea capacității instituționale pentru gestionarea siturilor contaminate;
- i) dezvoltarea pieței serviciilor în domeniul investigării și remedierii siturilor contaminate;
- j) dezvoltarea și aplicarea celor mai bune tehnici existente, ce nu generează costuri excesive, pentru investigarea și remedierea siturilor contaminate;
- k) promovarea și implementarea conceptului privind riscul acceptabil.

Strategia prevede o multitudine de acțiuni care trebuie implementate de către MMAP și proprietarii de situri contaminate, în vederea remedierii acestora.

Primăria orașului Tăuți Măgherăuș, va sprijini proprietarii de drept al haldelor de steril în vederea remedierii și ecologizării solului, deoarece aceasta nu deține în proprietate nici un sit contaminat sau posibil contaminat.

Până la implementarea strategiei prin planul de urbanism este interzisă orice fel de construcție în zona imediat apropiată haldelor de steril și a iazurilor de decantare.

Proprietarii de drept ale acestor situri contaminate vor trebui să realizeze studii sau să îmbunătățească proiectele de închidere minieră și să vină cu cele mai moderne și prietenoase soluții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu (sol, aer) și a sănătății comunității locale.

VI. OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI, STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU PLAN SAU PROGRAM ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ACESTE OBIECTIVE ȘI DE ORICE ALTE CONSIDERAȚII DE MEDIU ÎN TIMPUL PREGĂTIRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI

Obiectivele strategice de mediu, reprezentând principalele repere de care se ține cont în planificarea acțiunilor pentru protecția mediului ca parte intrinsecă a oricărui plan care propune dezvoltarea unor activități antropice, sunt următoarele:

- ✓ Îmbunătățirea condițiilor sociale și de viață ale populației;
- ✓ Respectarea legislației privind colectarea, tratarea și depozitarea deșeurilor;
- ✓ Limitarea poluării la niveluri care nu produc impact semnificativ asupra calității apelor (apa de suprafață, apa potabilă, apa subterană);
- ✓ Limitarea emisiilor în aer la niveluri care nu generează impact semnificativ asupra calității aerului în zonele cu receptori sensibili;
- ✓ Limitarea, la sursă, a poluării fonice în zonele cu receptori sensibili la zgomot și limitarea nivelurilor de vibrații;
- ✓ Limitarea impactului negativ asupra biodiversității, florei și faunei;
- ✓ Minimizarea impactului negativ asupra patrimoniului cultural, arhitectonic și arheologic;
- ✓ Protecția sănătății umane;
- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere;
- ✓ Minimizarea impactului asupra peisajului;
- ✓ Limitarea impactului negativ asupra solului.

OBIECTIVELE POLITICII DE MEDIU ALE UE

Aderarea României la structurile UE impune transpunerea în legislația română a acquis-ului comunitar, implementarea și controlul implementării legislației specifice. Politica Uniunii Europene și acțiunea sa asupra mediului pot fi schițate prin programele sale de acțiune asupra mediului începute în 1973. Decretul unic european și Tratatul Maastricht au stabilit obiectivele fundamentale de:

- ✓ Protecție și îmbunătățire a calității mediului;
- ✓ Protecția sănătății umane;
- ✓ Asigurarea unei utilizări prudente și raționale a resurselor naționale.

De asemenea, principiile “poluatorul plătește” și “pagubele asupra mediului trebuie să fie rectificate la sursă” sunt identificate în articolul 130 din Decretul Unic European.

Al șaselea program de acțiune în domeniul mediului al UE “**Mediu 2000: Viitorul nostru comun, șansa noastră**”, pune accentul pe prevenirea poluării factorilor de mediu, în special a apelor, realizarea unui plan de gestiune a deșeurilor, utilizarea durabilă a resurselor naturale. Programul este parte integrantă a strategiei de dezvoltare durabilă a Comunității Europene.

Programul Operațional Infrastructură Mare

Obiectivul global al POS programul îl constituie protecția și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață în România, contribuind la conformarea cu acquis-ul comunitar de mediu. Implementarea programului va conduce la creșterea calității serviciilor publice de apă, canalizare, salubritate și termoficare, ținând cont de principiile dezvoltării durabile și “poluatorul plătește”. Obiectivele specifice POS Mediu sunt:

- ✓ Creșterea accesului populației din toate județele țării la servicii publice de apă, canalizare și epurare.
- ✓ Îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric.
- ✓ Reducerea impactului negativ cauzat de centralele municipale de termoficare în cele mai poluate localități.
- ✓ Protecția naturii prin managementul ariilor naturale protejate.

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU CONSERVAREA DIVERSITĂȚII BIOLOGICE ȘI UTILIZAREA DURABILĂ A COMPONENTELOR SALE ÎN ROMÂNIA

În capitolul 3 al strategiei sunt prezentate obiectivele și acțiunile prioritare privind strategia de armonizare în domeniul conservării naturii. De interes pentru prezentul PUG sunt următoarele obiective:

- ✓ Organizarea Rețelei Naționale de Arii Protejate și asigurarea managementului ocrotirii habitatelor naturale și conservării diversității biologice;
- ✓ Protecția, conservarea și refacerea diversității biologice terestre și acvatice existente în afara ariilor protejate prin:
 - reducerea și eliminarea efectelor negative cauzate de poluarea mediilor de viață, supraexploatarea resurselor naturale, planificarea, amenajarea și utilizarea necorespunzătoare a teritoriului;
 - reconstrucția ecosistemelor și habitatelor deteriorate.

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu” este reglementată de următoarele documente:

- Planului Național de Dezvoltare (PND);
- Cadrul Strategic Național de Referință (CRNR);
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Vest a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014 - 2020 (PNR Nord-Vest);
- Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Maramureș;

- Planul Local de Acțiune pentru Mediu în județul Maramureș.

VII. POTENȚIALELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI

VII.1. Potențiale efecte ale Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș asupra mediului și a obiectivelor de patrimoniu

Teritoriul propus pentru extinderea intravilanului este majoritar ocupat de teren agricol, cu următoarele folosințe: pășune, fâneață și culturi agricole. În cazul fânețelor gestionarea tradițională a acestora, nu generează pierderi de specii sau modificări ale structurii biocenozelor.

O altă creștere a intravilanului se realizează prin includerea terenurilor cu construcții de case. În mare parte acestea deja există în teritoriu, deci nu vor afecta negativ habitate sau/și specii de interes comunitar sau habitate naturale. Ceea ce se va construi în plus, va ocupa terenuri reduse ca suprafață, fără să aibă un impact negativ asupra unor ecosisteme naturale sau asupra unor specii faunistice și floristice de interes conservativ.

Crearea unor noi spații verzi presupune amenajarea unor terenuri abandonate, necultivate, sursă de poluare cu specii ruderales și invazive.

În urma implementării PUG-ului nu s-a previzionat un posibil impact pe termen scurt, mediu sau lung asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar, deoarece, implementarea PUG-ului nu vizează direct gestionarea unor terenuri ocupate de acestea. În schimb, s-a constatat un impactul indirect pozitiv asupra cadrului natural general, asupra vegetației la scară zonală, datorită unei mai bune structurări ale comunităților vegetale și animale de pe teritoriul localității. Această influență se va reflecta și asupra habitatelor adiacente de interes comunitar.

Impactul pe termen scurt este foarte discret, în schimb pe termen lung va avea efecte benefice, îmbunătățind condițiile habitatelor intravilane și impunând un set de norme și reguli care vor stabili limitele intervențiilor antropice pe teritoriul localității.

Zona centrală a localității Tăuții Magherăuș se suprapune peste centrul de interes al întregului perimetru luat în analiză. Aici sunt amplasate principalele societăți comerciale, instituții și societăți prestatoare de servicii. Ca urmare, fiind un pol de interes, pe lângă impurificările generate de specificul localității se vor adăuga cele generate de activitățile de tip industrial. Pentru decongestionarea centrului rural, prin PUG s-a propus dezvoltarea activităților industriale în zone amplasate la distanță față de locuințele populației.

Prin interzicerea construirii în perimetrele cu risc crescut de inundații și de alunecări de teren, impactul asupra acestor zone va fi unul pozitiv. În zonele inundabile se vor crea condiții pentru refacerea vegetației de zăvoi, extinzându-se astfel suprafețele cu habitate naturale de interes ecologic și conservativ. Zonele expuse la alunecări de teren se vor putea include în proiecte de reconstrucție ecologică, iar starea de conservare a mediului se va amplifica.

Majoritatea lucrărilor recomandate în PUG pentru îmbunătățirea cadrului natural și a condițiilor de locuit generează impact pozitiv asupra cadrului natural reprezentat de habitate și specii. Cu toate acestea, lucrări precum: îndiguirea zonelor inundabile, regularizarea cursurilor de apă, executarea unor lucrări de specialitate se vor analiza punctual pe fiecare proiect în parte, solicitându-se evaluarea oportunității lucrărilor și amenajărilor.

Aerul

În ansamblu, zona orașului Tăuții Magherăuș nu înregistrează probleme deosebite în privința calității aerului. Ca surse actuale de poluare ale atmosferei enumerăm noxele provenite de la sistemele individuale de încălzire, de la transporturi și din fermentarea deșeurilor și reziduurilor agro-zootehnice.

În vederea protejării calității aerului PUG-ul propune măsuri care au în vedere dispersia poluanților atmosferici, astfel ca valorile noxelor emise să se înscrie în limite prevăzute de STAS 12574/8. Astfel, propune:

- diminuarea emisiilor,
- prevenirea evacuării noxelor,
- întreținerea și menținerea în bună stare de funcționare a vehiculelor,
- întreținerea și repararea mijloacelor de transport în unități specializate autorizate,
- alimentarea cu carburanți a mijloacelor de transport doar în unități specializate,
- sisteme de încălzire mai eficiente,
- renunțarea la practicile de incinerare a deșeurilor
- asfaltarea străzilor în vederea diminuării prafului,
- plantarea perdelelor vegetale de-a lungul căilor rutiere de circulație și în preajma unităților generatoare de noxe,
- extinderea spațiilor verzi în detrimentul terenurilor virane

Apele de suprafață și apele subterane

Starea ecologică a văilor Nistru și Băița este parțial deteriorată, datorită activităților miniere din trecut, mecanismele naturale de autoreglare fiind încă perturbate. De asemenea, starea lacului de la Nistru corespunde parametrilor ecologici ai unui lac artificial de suprafață. Apele subterane, care drenează zone miniere au concentrații ridicate de metale grele, astfel încât nu se consideră potabile.

În contextul dezvoltării activităților din sectorul industrial și agricol e posibil ca apele de suprafață să înregistreze deteriorări ale calității. Ca urmare, prezentului PUG stabilește măsuri de prevenire și reducerea a nivelului de impurificare al apelor de suprafață din zonă.

În vederea atingerii stării ecologice favorabile pentru corpurile de apă din perimetrul localității Tăuții Magherăuș, se urmărește:

- extinderea rețelei de canalizare astfel încât să asigure colectarea și transportul apei, uzate pentru întreg perimetrul intravilanului propus,
- racordarea individuală a populației la rețeaua de canalizare,
- construirea stațiilor de epurare a apelor uzate,

- controlul tratamentelor chimice și aplicării nutrienților pe terenurile agricole,
- realizarea unor lucrări de curățare a talvegului unor pâraie,
- ecologizarea malurilor râurilor,
- stimularea refacerii vegetației de zăvoi cu specii atât arborescente, cât și ierboase (Ex. *Salix sp.*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior*),
- consolidarea malurilor prin ziduri de protecție constituite din bolovani cimentați,
- refacerea vegetației forestiere din perimetrul localității,
- întărirea măsurilor administrative privitoare la controlul impurificării.
- Măsuri speciale de stopare a scurgerilor de pe versanții iazurilor de decantare.
- Reconstrucția ecologică a iazurilor de decantare, astfel încât cantitatea de apă pluvială care se infiltrează în substrat să fie minimă.

Măsurile propuse urmăresc îmbunătățirea statutului de conservare pentru speciile și habitatele prioritare din zonele umede ale perimetrului localității Tăuții Magherăuș. Se urmărește, astfel, menținerea și chiar îmbunătățirea calității apelor de suprafață din zona de implementare a PUG-ului, cu consecințe pozitive asupra ihtiofaunei.

Solul și subsolul

Prin extinderea intravilanului au fost incluse terenuri agricole care erau insuficient valorificate. Principalele destinații stabilite pentru aceste zone sunt de locuințe, zone pentru dezvoltarea turismului sau de dezvoltare industrială.

În ceea ce privesc deșeurile menajere se va încheia un contract cu o firmă autorizată, care va colecta deșeurile de la locuitorii din comună, iar pentru deșeurile animaliere, în conformitate cu legislația în vigoare primăria va încheia contract cu o firmă autorizată care să colecteze aceste tipuri de deșuri.

Obiectivele privind protecția solului și subsolului sunt:

- stabilizarea terenului prin captarea apelor de scurgere în vederea stopării alunecărilor de teren,
- creșterea gradului de acces la serviciile publice de salubritate în localitate la 100%,
- reducerea cantității de deșuri nedepozitate și netratate,
- creșterea cantității de deșuri reciclate și refolosite,
- îmbunătățirea standardelor tehnologice de depozitare,
- îmbunătățirea managementului deșeurilor,
- organizarea sistemului de spații verzi pe terenurile neproductive,
- ecologizarea malurilor râurilor,
- recuperarea terenurilor degradate,
- reducerea fertilizării terenurilor agricole și stimularea agriculturii ecologice,
- construirea bazinelor/platformelor destinate stocării dejecțiilor animale, în special măsurile privind împiedicarea poluării apelor prin scurgerea și infiltrarea în sol sau scurgerea în apele de suprafață a lichidelor care conțin dejecții animale și dejecții de materii vegetale precum furajele însilozate,
- gestionarea terenurilor, în special utilizarea unui sistem de rotație a culturilor și proporționarea terenurilor consacrate culturilor permanente în raport cu culturile anuale,

- menținerea unei cantități minime de strat vegetal în cursul perioadelor (ploioase) destinate absorbției azotului din sol care, în lipsă unui astfel de strat vegetal, ar provoca o poluare a apelor cu nitrați.

- reîmpădurirea terenurilor în pante abrupte și plantarea arborilor pe curbe de nivel

Vegetația și fauna

Dintre speciile și habitatele de interes comunitar, care se găsesc pe raza localității Tăuții Magherăuș amintim:

La nivelul Depresiunii Baia Mare și a versanților Munților Gutâi, gorunetele cu castan daco - balcanice ocupă suprafețe semnificative, la scara întregii zone, estimată la cel puțin câteva sute de ha, 500 de ha având rezervația naturală. Cu toate acestea, datorită ciupercii parazite stabilitatea lor este fragilă, capacitatea de regenerare precum și menținerea funcțiilor, sunt afectate chiar și în situația exploatării lor parțiale.

Deoarece locuitorii din zonă utilizează resurse naturale (lemn, plante medicinale, fructe de pădure) din pădurile învecinate, ele se găsesc sub un anumit impact, chiar dacă unul redus prin măsurile de protecție stabilite prin planul de management. În mod direct PUG-ul nu va schimba gradul de exploatare al acestor păduri. În schimb, prin reglementările care le va aduce va îmbunătăți parametrilor de mediu ai localității, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra zonelor învecinate, inclusiv asupra pădurilor. În mod firesc prin aplicarea PUG-ului ar trebui să scadă presiunea zonelor antropizate și restrângerea zonelor ruderaale, deoarece suprafețele de teren intravilan vor fi mai eficient gestionate, nelăsând loc speciilor ruderaale și posibil invazive.

Zăvoaiele au compoziția floristică adecvată, dar prin vecinătatea cu zonele locuite sunt vulnerabile la ruderalizare.

Prin aprobarea și aplicarea PUG-ului, presiunea antropică asupra zăvoaielor ar trebui să se diminueze, deoarece prin PUG se prevede amenajarea unor zone cu destinație specială de colectare a gunoaielor și astfel se va reduce cantitatea de deșeuri depozitate pe marginile văilor. De asemenea prin PUG se prevăd amenajări ale zonelor verzi de pe teritoriul localității, scăderea suprafețelor virane, deci sursele de răspândire ale speciilor ruderaale și a speciilor alogene se vor micșora.

Odontopodisma rubipres - lăcustă de culoare verde, cu statut IUCN vulnerabilă, întâlnită în bazinul Carpatic. Specia are răspândirea cea mai mare în Podișul Transilvaniei, trăind în pajiști și poieni din regiunile deluroase și muntoase din interiorul arcului carpatic, în zone de tufăriș, hrănindu-se cu frunze de mur, zmeur, coacăz, alun etc. Exemplarele adulte se întâlnesc din iunie până în august. Habitatele sale nu coincid cu zonele de extindere a extravilanului. Prin urmare PUG-ul nu generează impact asupra speciei.

Stenobothrus eurasius - este o lăcustă cu statut IUCN vulnerabilă, întâlnită în Europa Centrală și de Est. În România a fost identificată doar la Baia Mare, în Rezervația de Castan Comestibil. Specia se hrănește cu vegetație de graminee din zone uscate și însorite din păduri. Lăcusta este protejată la nivel european și se întâlnește pe anexa II a Directivei Habitare, ceea ce înseamnă că pentru conservarea ei este necesară desemnarea de arii protejate. Habitatele sale nu coincid cu zonele de extindere a extravilanului. Prin urmare PUG-ul nu generează impact asupra speciei.

Activitățile prevăzute în PUG nu vor avea un impact negativ asupra exemplarelor de nevertebrate protejate, iar reamenajarea spațiilor verzi și în special a perdelelor de protecție împădurite vor extinde suprafețele habitatelor acestor specii.

Prin prezentul plan se propune o agricultură de tip ecologic și turism de tip rural care nu va genera influențe negative semnificative asupra efectivelor acestor specii, din contră, pot avea efecte pozitive. Prin PUG se va interzice orice activitate care ar putea modifica habitatele specifice. De asemenea, orice construcție ulterioară pe aceste terenuri va trebui să fie supusă normelor de avizare de mediu și studiilor de evaluare adecvată punctuale.

Planul mai propune gestionarea eficientă a deșeurilor și igienizarea malurilor cursurilor de apă din perimetrul analizat. Toate aceste acțiuni vor avea un impact pozitiv asupra efectivelor de vidră din zonă cu condiția ca habitatele specifice să nu fie afectate.

Toate suprafețele de teren propuse pentru încuderea în intravilan sunt situate la limita actuală a intravilanului și sunt utilizate în prezent pentru locuit sau pentru activități turistice.

Prin PUG se va interzice orice activitate care ar putea modifica habitatele specifice. De asemenea, orice construcție ulterioară pe aceste terenuri va trebui să fie supusă normelor de avizare de mediu și studiilor de evaluare adecvată punctuale.

Peisajul

Implementarea PUG-ului va asigura o îmbunătățirea a calității peisajului. Pentru realizarea acestui obiectiv se are în vedere:

- ameliorarea cadrului natural, peisagistic și al monumentelor istorice,
- punerea în valoare și amenajarea teritoriilor care dețin bunuri de patrimoniu cultural,
- valorificarea turistică a resurselor naturale din ariile naturale protejate,
- dezvoltarea infrastructurii turistice,
- dezvoltarea activităților turistice și agroturistice,
- identificarea unor zone noi cu potențial agroturistic,
- dezvoltarea sectorului de mică producție și valorificarea produselor agrozootehnice tradiționale,
- îmbunătățirea regulamentelor privind conservarea, recuperarea și valorificarea patrimoniului natural și construit.

Nu există fond forestier inclus în intravilan

Autorizarea executării lucrărilor și amenajărilor pe terenurile cu destinație forestieră se supune prevederilor legale în vigoare și este permisă numai cu avizul organelor administrației publice de specialitate. Reducere suprafeței fondului forestier proprietate publică sau privată este interzisă, cu excepția utilizărilor permise de Codul Silvic. Pentru orice construcție care prin funcționare (construcții pentru producție poluantă, servicii poluante, etc.) poate aduce prejudicii pădurii, amplasată la distanță mai mică de 1 km de liziera pădurii, se va obține avizul Regiei Naționale a Pădurilor.

Siguranța populației

Prezentul plan nu va afecta negativ calitatea vieții și a sănătății populației din zona de implementare.

VII.2. Evaluarea impactului în urma implementării Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș

În cadrul studiului de evaluare adecvată s-a analizat în principal impactul generat de schimbarea folosinței terenurilor propuse a fi introduse în intravilan și în special a celor aflate în arii naturale protejate. Prin PUG Tăuții Magherăuș nu se propune introducerea în intravilan a corpurilor de pădure, acțiune interzisă conform reglementărilor din domeniu.

Teritoriul propus pentru extinderea intravilanului este majoritar ocupat de teren agricol, cu următoarele folosințe: pășune, fâneață și culturi agricole. În cazul fânețelor gestionarea tradițională a acestora, nu generează pierderi de specii sau modificări ale structurii biocenozelor.

În cadrul studiului vor fi identificate următoarele tipuri de impact:

1. Direct și indirect:

Impactul direct asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar nu se va manifesta, deoarece, implementarea PUG-ului nu vizează direct gestionarea unor terenuri ocupate de acestea. Vulnerabilitatea cea mai mare a habitatelor de interes comunitar este prezența ciupercii parazite, aceasta nefiind condiționată de activități prevăzute în PUG.

Impactul indirect va fi unul pozitiv, deoarece va genera o mai bună structurare a comunităților vegetale și animale de pe teritoriul localității, care prin influență indirectă se va reflecta și asupra habitatelor adiacente de interes comunitar.

Cele mai profunde modificări ale zonei prevăzute în PUG sunt:

- Modernizarea căilor de comunicație rutieră și feroviară, amenajarea intersecțiilor, realizarea de noi circulații în zonele de dezvoltare, extinderea trotuarelor existente și realizarea de parcaje publice;

- Asigurarea premisei necesare realizării drumului express;

- Extinderea aeroportului internațional Baia Mare – conform documentației Plan urbanistic zonal pentru extindere și modernizare suprafețe aeroportuare la aeroportul internațional Baia Mare;

- Ecologizarea perimetrelor miniere și refuncționalizarea zonelor; - Lucrările de infrastructură legate de îmbunătățirea și dezvoltarea rețelelor tehnico – edilitare; - Regularizarea cursurilor de apă și lucrările de amenajare a malurilor râurilor; - Amenajarea de spații plantate cu rol de protecție și agrement.

Nici una dintre aceste activități nu au impact direct asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

Cu toate acestea fiecare dintre acțiuni pot exercita impact indirect, după cum urmează:

Modernizarea rețelei de comunicații rutiere presupune amplificarea căilor de transport care presupun aliniamente și margini de-a lungul cărora se pot desfășura ruderalizări și migrații de specii antropofile, posibil invazive. Aceste specii își măresc viteza de extindere a arealului și pot ajunge mai rapid în habitatele naturale. De aceea contracararea acestui impact

negativ o constituie amenajarea și întreținerea vegetației de pe aliniamentele de drumuri, străzi, căi ferate.

Un punct nevralgic îl constituie perimetrele miniere, atât generate de exploatarea directă a resurselor, cât și iazurile de decantare de pe teritoriul orașului. În prezent iazurile de decantare reprezintă o problemă serioasă de mediu, generând un impact puternic asupra mediului antropic și asupra mediului natural. Ele generează poluare chimică prin infiltrările de compuși toxici, acizi, cianuri în apele freatice, prin pulberile de nisipuri cu cianuri mobilizate de vânt, poluări ale peisajului. Ecologizarea acestor spații, prevăzută prin PUG va avea un impact pozitiv asupra tuturor componentelor de mediu.

Regularizările cursurilor de apă și amenajările malurilor sunt prevăzute cu titlu generic în PUG. Ele sunt necesare, dar trebuie realizate respectând câteva reguli pentru a diminua și anula impactul negativ. Activitățile pot produce impact asupra habitatelor și speciilor, dar altele decât cele menționate în formularul standard. Pot fi afectate specii de amfibieni, nevertebrate, posibil pești, precum și habitate de buruienișuri, posibile fragmente de zăvoaie sau pajiști. Acestea nu sunt menționate în formularul standard, dar ele există de-a lungul văilor, iar impactul amenajărilor de maluri poate exista punctual în diverse tronsoane. Astfel la momentul realizării concrete a acestor lucrări, proiectele vor trebui supuse analizei pentru a identifica punctual impactul generat de activități. În general se recomandă ca aceste lucrări să se facă strict în cazurile stringente unde există riscuri de inundații, și să fie urmate de activități de reconstrucție a habitatelor, în special a celor de zăvoi.

Deoarece PUG-u prevede amenajările de spații verzi de pe aliniamentele de drumuri și căi ferate. Impactul acestor activități va fi unul pozitiv pentru faună, pentru calitate aerului. Condiția este ca spațiile verzi să fie amenajate cu specii autohtone, cel mult alogene dar cert neinvazive.

2. Pe termen scurt sau lung:

Impactul pe termen scurt este foarte discret, în schimb pe termen lung va avea efecte benefice, îmbunătățind condițiile habitatelor intravilane și impunând un set de norme și reguli care vor stabili limitele intervențiilor antropice pe teritoriul localității.

- 3. Din faza de construcție, de operare și de dezafectare:** Nu este cazul.
- 4. Rezidual:** Nu este cazul
- 5. Cumulativ:** Nu se cumulează cu efectele altor proiecte.

Concluzii la evaluarea impactului

În prezent, de-a lungul drumurilor și a văilor, se găsesc habitate ierboase ruderalizate, caracteristice terenurilor bătorite, circulate de om și de animale. Aceste habitate sunt invadate de specii antropofile, care nu permit instalare unor specii de interes conservativ. Totodată, habitatele de pe amplasamentul destinat construirii obiectivului au în prezent o structură simplificată, iar intensificarea circulației cu vehicule pe drumul de acces, în perioada de construire a obiectivului nu va genera nici o schimbare în compoziția floristică și în structura habitatelor existente.

În zona destinată extinderilor de drumuri, a extinderii aeroportului, pe marginea văilor, pe iazurile de decantare și în jurul acestora, nu există habitate prioritare, nu există pâlcuri de zăvoi sau altă vegetație de importanță comunitară.

Implementarea PUG Tăuții Magherăuș:

- nu modifică suprafața zonelor împădurite de pe teritoriul administrativ al orașului Tăuții Magherăuș;

- nu produce schimbări asupra vârstei, compoziției pe specii și a tipului fundamental de pădure;

- nu distruge populații de plante sau animale de interes conservativ ridicat;

- nu alterează semnificativ habitatele utilizate de speciile de păsări, mamifere, amfibieni, reptile și nevertebrate;

- nu influențează realizarea obiectivelor pentru conservarea ariei naturale protejate de interes comunitar;

- nu influențează negativ factorii care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar;

- nu produce modificări ale dinamicii relațiilor dintre sol și apă sau flora și fauna, care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.

VIII. POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIER

Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș nu are efecte transfrontiere

IX. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI

IX.1. Măsuri pentru reducerea presiunilor asupra mediului în cazul implementării Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherăuș

PUG-ul analizat propune un plan de acțiune, care ar putea constitui un punct de plecare, în ampla activitate viitoare desfășurată de administrație. Prin acest plan de măsuri și acțiuni s-a urmarit atingerea unor obiective specifice în acord cu principiul dezvoltării durabile, astfel:

- restructurarea activității economice;

- îmbunătățirea relațiilor în teritoriu;

- valorificarea patrimoniului cultural;

- dezvoltarea turismului;

- îmbunătățirea nivelului de trai.

Formele de impact prognozate prin PUG sunt pozitive. Se vor lua măsuri de reglementare a lucrărilor ce se vor executa:

- reglementarea șantierelor,

- gestionarea terenurilor perturbate, ceea ce va avea un efect pozitiv în ceea ce privește limitarea speciilor invazive.

De asemenea, PUG-ul nu va genera impact negativ asupra habitatelor naturale și seminaturale căci sunt prevăzute norme stricte de gestionare a spațiilor verzi, a

amplasamentelor de construcții, de amenajare a șantierelor post-construire. Dacă PUG va prevedea aceste norme și reguli, impactul său asupra habitatelor va fi unul pozitiv.

Măsuri cu caracter general:

- Se impune respectarea prevederilor OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea 49/2001, cu modificările și completările ulterioare;

- PUG-ul prevăzut cuprinde norme și reguli de amplasare a construcțiilor în raport cu habitatele naturale și chiar cu cele antropizate, deoarece orice spațiu verde, chiar generat de om are efecte pozitive asupra speciilor și habitatelor, dar și asupra sănătății mediului și omului. Aceste norme vor fi garanția reducerii substanțiale a impactului generat de zona urbană asupra mediului în general și asupra speciilor în particular. PUG-ul în sine nu generează impact direct, doar normele și activitățile pe care le prevede pot fi generatoare de impact negativ sau pozitiv.

- Aplicarea celor mai bune tehnici de execuție a proiectelor;

- Materialele utilizate vor respecta prevederile legislative în vigoare privind protecția mediului; vor fi utilizate materiale nepoluante, de cea mai bună calitate, iar construcțiile și amenajările rezultate vor respecta buna încadrare în peisaj, astfel încât, parametrii de calitate ai acestuia să nu fie afectați, implicit elementele de biodiversitate caracteristice;

- Se recomandă utilizarea utilajelor nepoluante;

- Salubritatea zonelor marginase și evitarea depozitării necorespunzătoare a deșeurilor, mai ales în zonele locuite aflate în apropierea/la limita ariei naturale protejate;

- Asigurarea unui management corespunzător al deșeurilor;

- Se vor controla/elimina speciile invazive identificate;

- Este interzisă introducerea în spațiile verzi a speciilor invazive sau alogene;

- Zonele afectate prin lucrări de tipul decopertărilor, îndepărtării materialului vegetal sau chiar defrișări, vor fi aduse la starea inițială sau la o stare cât mai apropiată de aceasta prin lucrări specifice, care vor înlesni refacerea covorului vegetal, după monitorizarea prealabilă a stării factorilor biotici și abiotici afectați;

- Se vor monitoriza la începutul și sfârșitul fiecărei perioade de vegetație stadiul de refacere a habitatelor afectate de proiectele și măsurile propuse prin PUG, cu obligația beneficiarului de a interveni cu lucrările necesare de corectare;

- Evitarea/interzicerea perturbării intenționate în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație a speciilor de faună;

- Evitarea deteriorării/și sau distrugerii locurilor de reproducere ori de odihnă ale speciilor de faună;

În plus, trebuie acordat sprijin cu prioritate:

- Investițiilor care promovează activități de dezvoltare;

- Acțiunilor care susțin și promovează infrastructura pentru transport;

- Investițiilor care vizează activități turistice precum și ecoturismul;

- Proiectelor care au o abordare „ecologică” a peisajului și ecosistemelor (împădurirea, dezvoltarea arilor)

Pe raza localității Tăuții Magherăuș, gospodăriile sunt dotate în totalitate cu sisteme de colectare/canalizare a apelor uzate menajere și meteorice. Datorită extinderii zonelor locuite,

rețeaua de canalizare este insuficientă, ca urmare, în prezent, există riscul contaminării organice (chiar anorganice) a mediului acvatic pe o suprafață restrânsă și la un nivel moderat. Pe viitor, în condițiile dezvoltării economice, există riscul creșterii gradului de impurificare a mediului acvatic și a pânzei freatice. În cazul orașului Tăuții Măgherauș principala problemă a apelor nu este impurificarea menajeră, ci cea reziduală industrială din perioada de funcționare a minelor. Mediul acvatic natural are capacitatea de a-și elabora mecanisme proprii de autoepurare până la un anumit nivel de purificare. Dar atunci când capacitatea de autoepurare este depășită, echilibrele ecologice se deteriorează concretizându-se în fenomene de eutrofizare, modificări ale parametrilor fizico-chimici și destructurări ale biocenozelor acvatice naturale. În acest context, apele poluate istoric nu pot fi epurate prin acțiuni prevăzute de PUG, ci necesită programe naționale elaborate prin cooperarea complexă a unor instituții, în primul rând prin intervenția unor proiecte de cercetare.

Administrația locală a prevăzut extinderea rețelelor de distribuție a apei și de colectare a apelor uzate. În zonele de intervenție nu s-au constatat existența unor specii de importanță comunitară. Speciile vegetale existente sunt comune, realizând populații mari, cu dinamică anuală corespunzătoare, a căror prezență și stabilitate în zonă va fi afectată moderat de aprobarea și aplicarea PUG-ului. E posibil ca unele acțiuni să provoace moartea accidentală a unor specii de nevertebrate fără ca efectivele comunităților să fie periclitate. Restul speciilor animale de interes conservativ nu dezvoltă populații în zonele de intervenție propuse.

O situație similară o constituie iazurile de decantare de pe teritoriul UAT-ului. Aceste iazuri de decantare sunt situații atipice pentru localități, iar rezolvarea lor nu poate să cadă în sarcina exclusivă a beneficiarului PUG. Posibila remediere a zonelor miniere necesită reconstrucții ecologice complexe, costisitoare, derulate în intervale lungi de timp. Mediul se confruntă cu o problemă atât de gravă încât până în prezent nu există o soluție clară și o tehnologie eficientă de decontaminare, astfel încât situația să fie posibil de rezolvat într-un orizont de timp definit. Se cunosc doar proiecte, dar încă soluțiile nu s-au identificat cu certitudine. De aceea considerăm că problema zonelor miniere depășește sfera de competență, atât a administrației locale, cât și a PUG-ului

IX.2. Restricții sau obiective de mediu existente în zona propusă pentru implementarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Măgherauș și evaluarea efectelor

Planul Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș va fi implementat în aria naturală Arboretul de castan comestibil, dar din evaluare a rezultat că pe suprafața orașului Tăuții Magherăuș, tangentă cu suprafața zonei protejate, nu au fost identificate obiectivele pentru care a fost desemnată aria naturală protejată.

X. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE ȘI O DESCRIERE A MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA, INCLUSIV ORICE DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE

X.1. Motive care au dus la selectarea variantelor alese

Alternativa „0” reprezintă punctul de plecare pentru evaluarea potențialelor efecte semnificative, inclusiv a aspectelor pozitive, asupra mediului produse prin implementarea PUG.

Alternativa „zero” a fost luată în considerare ca element de referință față de care se compară celelalte alternative pentru diferitele elemente ale planului de dezvoltare urbanistica propus.

Principalele forme de impact asociate adoptării alternativei „zero” sunt:

- continuarea poluării apelor și solului din zona Tăuții Magherăuș prin: colectarea parțială a apelor uzate menajere înainte de deversarea în apele de suprafață, evacuarea necorespunzătoare de apă din gospodăriile individuale în rigole sau în sol;
- pierderea unui potențial de dezvoltare prin păstrarea nemodificată a aeroportului
- pierderea unui potențial de dezvoltare prin limitarea extinderii căilor de comunicații
- apariția unui risc de inundații prin neregularizarea râurilor
- amplificarea unor probleme majore de mediu prin neamenajarea perimetrelor miniere
- pierderea unor oportunități majore de creștere a valorii de întrebuințare a unor terenuri aflate la limita intravilanului actual;
- pierderea oportunităților de implementare a unui regulament complex de urbanism (în concordanță cu situația actuală) care să păstreze și să pună în valoare peisajul orașului, ca bun cultural local și regional, să traseze direcțiile de dezvoltare urbană, să stabilească cadrul legal de amplasare, construire și intervenție în raport cu suprafețele existente, valențele acestora (condiții geotehnice, risc antropic, condiții hidrologice), restricțiile impuse de existența sau propunerea de amplasare a unor construcții și/sau instalații (stații de epurare, gospodării de apă, conducte de transport, linii electrice, etc).

În tabelul de mai jos se prezintă o comparație a formelor de impact asupra mediului corespunzătoare alternativei „zero” sau „nici o acțiune” cu cele ale implementării Planului de Urbanism General propus.

Tabelul 17. Opțiuni și comentarii privind formele de impact asupra mediului corespunzătoare alternativei „zero” sau „nici o acțiune” cu cele ale implementării Planului de Urbanism General propus.

Factor/aspect de mediu	Opțiuni		Comentarii
	alternativa „zero”	implementarea proiectului	
Calitatea apei	-continuarea impactului pe termen lung ca urmare a deversării unor ape menajere neepurate; -continuarea folosirii apei din fântâni proprii care captează apa din stratul freatic de suprafață.	-impact pozitiv semnificativ pe termen lung ca urmare a planurilor de gospodărire a apelor (deversare în emisari doar a apelor epurate, regularizările cursurilor de apă, stingerea torenților, etc) - impact pozitiv prin diminuarea	-proiectul oferă beneficii semnificative pe termen lung comparativ cu alternativa „zero”;

	-neamenajarea perimetrelor miniere	scurgerilor și infiltrărilor de ape miniere în pânza freatică	
Calitatea aerului	-condițiile actuale persistă pe termen lung: aer de bună calitate cu anumite influențe determinate de încălzirea rezidențială și de antrenarea particulelor de pe suprafețele drumurilor;	impact negativ asupra calității aerului generat de extinderea intravilanului, pe termen scurt creșterea numărului de case, mărirea numărului căilor de circulație, înlocuirea unor suprafețe ocupate de vegetație cu spații construite (mărirea suprafeței intravilanului actual).	-extinderile de intravilan propuse vor avea asociate surse noi de poluanți atmosferici, dar acestea vor fi strict controlate prin măsuri tehnice și de management; -modernizarea drumurilor în intravilanul actual și implementarea unei serii de alte măsuri (mărirea suprafețelor verzi din intravilan, înființarea unor perdele de vegetație de-a lungul drumurilor) vor avea impact pozitiv asupra calității aerului.
Zgomot și vibrații	-condițiile actuale, specifice unei zone semi-rurale se vor menține pe termen lung.	-înființarea perdelelor de protecție fonica la nivelul drumurilor județene va reduce nivelul zgomotului la limita locuintelor; -introducerea unor restricții privind circulația pe drumurile județene va duce la diminuarea vibrațiilor în zona adiacentă acestuia; -impactul generat de zgomotul aferent extinderii intravilanului propus va fi menținut în limite pentru protecția receptorilor sensibili;	-implementarea proiectului duce la reducerea poluării fonice și a vibrațiilor produse de cea mai mare sursă de poluare – drumurile județene și comunale; -extinderea intravilanului va avea asociate surse noi de zgomot și vibrații, dar acestea vor fi strict controlate prin măsuri tehnice și de management;
Sol/Utilizarea terenului	-menținerea pe termen lung a condițiilor actuale de utilizare agricolă a solului (agricultură de subsistență, pășunat),	-impact pe termen lung prin ocuparea unei părți semnificative din terenurile localității cu case și alte construcții gospodărești;	-ocuparea terenului va afecta solul dar vor fi utilizate terenurile funcție de clasarea geotehnică și se vor lua măsuri de stabilizare și fixare a terenurilor degradabile prin împăduriri și alte lucrări
Biodiversitate și peisaj	-condițiile actuale vor prevala pe termen lung	-impact negativ pe termen scurt și mediu ca urmare a ocupării terenului cu construcții și infrastructură specifică intravilanului. -peisajul se va schimba ireversibil prin extinderea intravilanului	-extinderea intravilanului va avea un impact negativ mai ales în etapele de construcție, situație care se va ameliora după extinderea spațiilor verzi. -peisajul actual în zonele pentru care se propune extinderea intravilanului nu are o valoare ecologică semnificativă
Aspecte socioeconomice	-impact negativ asupra locurilor de muncă și a trendului investițiilor actuale generat de epuizarea terenurilor ce pot fi oferite celor ce doresc să-și construiască locuințe de vacanță	-investiții locale semnificative, crearea locurilor de muncă, determinând îmbunătățirea condițiilor socioeconomice pe termen scurt și mediu	-extinderea intravilanului conferă condiții propice pentru dezvoltarea socioeconomică a localității;
Patrimoniul cultural	-întreținerea necorespunzătoare a obiectivelor de patrimoniu	-menținerea în stare de conservare a monumentelor istorice	- menținerea în condiții bune a caselor vechi și arhitecturale și a bisericilor

X.2. Dificultăți

- date generale privind calitatea factorilor de mediu;
- lipsa monitorizării sistematice privind calitatea factorilor de mediu;
- lipsa datelor cu privire la răspunsul biotei acvatice la impactul antropic;
- date cu caracter general privind amploarea proceselor de producție.

XI. DESCRIEREA MĂSURILOR AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI SAU PROGRAMULUI

Programul de monitorizare urmărește identificarea presiunilor antropice la nivelul ecosistemelor transpuse în restructurărilor biocenozelor și a tuturor factorilor de mediu. Scopul acestui program este menținerea calității habitatelor și a factorilor de mediu. Activitățile de monitorizare vor fi efectuate anual în perioada sezonului deschis.

Așa cum reiese din evaluarea potențialelor efecte asupra mediului implementarea obiectivelor Planului Urbanistic General nu va genera efecte semnificative negative. În același timp, implementarea PUG-ului poate să aducă importante schimbări de natură economică sau socială orașului Tăuții Magherăuș.

Relansarea economică a orașului Tăuții Magherăuș se poate realiza prin:

- ✓ Dezvoltarea pe baza unui sistem polinuclear care să asigure accesul omogen al populației către instituțiile de interes public și servicii;
- ✓ Eficientizarea circulației rutiere și pietonale;
- ✓ Încurajarea utilizării spațiului public și valorificarea cadrului natural prin creșterea accesibilității sale;
- ✓ Promovarea unui mediu economic durabil bazat pe servicii turistice și agricole; Mărirea suprafețelor spațiilor verzi și asigurarea accesului uniform dinspre zonele de locuire. Atingerea suprafeței de 26 mp/loc de spațiu verde;
- ✓ Protejarea elementelor de patrimoniu natural și cultural;
- ✓ Crearea unui specific al orașului prin corelarea indicatorilor urbanistici, creșterea procentului de spații verzi cu regim privat, impunerea prin regulament de materiale, finisaje, mobilier urban ce vor fi utilizate pentru dezvoltarea viitoare a orașului.

Efectele implementării PUG-ului trebuie monitorizate de administrația publică printr-o consecvență urmărirea aplicării măsurilor stabilite. Implementarea obiectivelor planului necesită eforturi financiare considerabile. Determinantă în implementarea PUG-ului va fi capacitatea administrației publice locale de a accesa fonduri comunitare (judetene, regionale, naționale sau europene).

Se va limita impactul asupra factorilor de mediu prin respectarea următoarelor măsuri:

1. Măsuri pentru protejarea factorului de mediu „AER”

Principalele surse de emisii atmosferice rezultate ca urmare a implementării planului sunt surse staționare de ardere asociate încălzirii spațiilor rezidențiale, comerciale și instituționale, precum și surse mobile (trafic rutier, spații parcare).

Pentru limitarea emisiilor de poluanți în aerul atmosferic se vor lua următoarele măsuri generale:

- ✓ obiectivele existente să fie supuse reevaluării din punct de vedere al emisiilor obținându-se pentru acestea autorizația de mediu, eventual reautorizarea pentru cele care dispun deja de acest document;
- ✓ orientarea în viitor pentru implementarea de tehnologii cu potențial redus de poluare sau nepoluante;
- ✓ utilizarea de tehnologii moderne, nepoluante;
- ✓ reducerea emisiilor de aerosoli cu conținut de carbon, oxizi de carbon, aldehide și cetone, prin introducerea gazului metan;
- ✓ reabilitări de drumuri și modernizarea rețelei rutiere prin asfaltare sau pietruire, construire de poduri etc.;
- ✓ realizarea unui program de întreținere periodică a carosabilului și a căilor pietonale în vederea diminuării emisiilor de pulberi în suspensie care sunt generate de traficul intens;
- ✓ se vor extinde zonele verzi, în acest scop la eliberarea autorizațiilor de construire pentru obiective noi se va impune și respecta suprafețele minime de spații verzi și plantate, conform prevederilor legale din regulamentul general de urbanism.

2. Măsuri pentru protejarea factorului de mediu „APA”

Respectarea Avizului de gospodărire a apelor pentru PUG al orașului Tăuții Magherăuș, emis de ANAR-Bazinul Someș - Tisa. Alte măsuri prevăzute pentru protejarea factorului de mediu apă:

- ✓ indicatorii de calitate ai apelor uzate epurate ce vor fi evacuate în receptorii naturali de pe teritoriul localității, se vor încadra în limitele impuse prin HGR. nr.188/2002, Anexa 3 - NTPA 001/2005, modificată și completată cu HG nr.352/2005;
- ✓ dimensionarea rețelelor de apă și canalizare se va face în conformitate cu planul de extindere al zonei;
- ✓ racordarea consumatorilor individuali la rețelele de alimentare cu apă se va realiza numai după execuția și punerea în funcțiune a sistemelor de canalizare;
- ✓ se impune instituirea unor zone de protecție în lungul cursurilor de apă existente și zone cu restricții de construire;
- ✓ precizarea în documentațiile de urbanism ulterioare adoptării PUG-ului a restricțiilor la regimul construcțiilor ținându-se cont de limita de inundabilitate a localității;
- ✓ amplasarea de lucrări și construcții în albiile majore inundabile ale cursurilor de apă, în zonele de protecție ale cursurilor de apă, lucrărilor de gospodărire a apelor și a altor lucrări hidrotehnice, se va realiza numai după delimitarea zonelor de protecție și cu acceptul autorității de gospodărire a apelor, respectându-se normele legale în vigoare;
- ✓ pentru toate lucrările de investiții la nivel local al orașului, ce vor avea legătură cu apele (foraje pentru alimentarea cu apă, rețele de aducțiune, rețele de distribuție a apei potabile, rețele de canalizare, stații de epurare, lucrări de apărări de maluri etc), se vor solicita în mod obligatoriu avize de gospodărire a apelor pe baza unor documentații tehnice întocmite

conform normativelor în vigoare; orice lucrări de traversare a albiei cursurilor de apă se vor realiza numai respectând condițiilor normale de scurgere a apelor în situația unor debite mari;

✓ pe perioada execuției lucrărilor se interzice depozitarea materialelor de construcții, a deșeurilor în albie și pe malul cursurilor de apă, precum și extragerea balastului din albie.

3. Măsuri pentru protejarea factorului de mediu „SOL, SUBSOL, APE SUBTERANE”

✓ se va realiza pentru toate străzile rețele de canalizare pentru evitarea poluării freaticului cu ape uzate din gospodăriile individuale;

✓ se va face dimensionarea rețelilor de apă și canalizare în conformitate cu planul de extindere al zonei; se va realiza delimitarea exactă a zonelor de protecție sanitara pentru surse de apă, stații tratare apă, stații de epurare, cimitire și urmărirea respectării acestora, conform HG nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică;

✓ se va interzice realizarea construcțiilor de orice fel în albiile minore ale cursurilor de apă și în zonele inundabile;

✓ se va interzice depozitarea deșeurilor în locuri neautorizate;

✓ se va implementa sistemul de colectare selectivă deșeurilor de la populație, în vederea atingerii obiectivelor naționale privind gestiunea deșeurilor respectiv: reducerea cantităților de deșuri biodegradabile, colectarea selectivă a ambalajelor, reciclarea și valorificarea deșeurilor reprezentate de echipamente electrice, electronice, gestionarea corespunzătoare a uleiurilor uzate, acumulatorilor și anvelopelor uzate, gestionarea altor tipuri de deșuri conform prevederilor legale specifice;

✓ autoritățile locale vor trebui să respecte termenele stabilite în PJGD Maramureș;

✓ se va asigura managementul deșeurilor prin colectarea selectivă la sursă sau la rampă și educarea cetățenilor pentru reducerea cantităților de deșuri;

✓ se va realiza colectarea deșeurilor printr-un operator de salubritate autorizat, potrivit legii;

✓ promovarea unor proiecte privind reciclarea materialelor recuperabile (hârtie, sticlă, mase plastic, textile);

✓ vidanșarea nămolurilor rezultate din epurarea apelor uzate;

✓ Consiliile locale sunt responsabile de neutralizarea cadavrelor de animale provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale sau a celor găsite moarte pe teritoriul unității administrative teritoriale respective pentru care nu se poate identifica proprietarul (Ordonanța nr. 47/2005, modificată și aprobată prin Legea nr. 73/2006, art. 9, alin.2.);

✓ Consiliile locale au obligația să-și asigure contractual serviciile unei unități de ecarisare conform legislației în vigoare (Ord. nr. 47/2005, modificată și aprobată prin Legea nr. 73/2006, art. 9, alin. 3.); se va asigura implementarea la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor (conform Legii nr. 27/2007 care modifică Legea nr. 426/2001 pentru aprobarea și modificarea OUG nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor).

4. Măsuri pentru protejarea factorului de mediu „VEGETAȚIE ȘI ASEZĂRI UMANE”

✓ se va respecta zona de protecție a monumentelor istorice delimitate prin PUG, ca urmare a studiilor de specialitate întocmite prin grija Direcției Monumentelor Istorice, se interzice realizarea de construcții care prin funcțiune, configurație arhitecturală sau

amplasament, compromit aspectul general al zonei, distrug coerența specificului rural existent sau afectează valoarea monumentului ori a zonei protejate a acestuia unde este cazul;

- ✓ Consiliul local va răspunde pentru adoptarea elementelor arhitecturale adecvate, optimizarea densității de locuire, concomitent cu menținerea și dezvoltarea spațiilor verzi, a amenajărilor peisagistice cu funcție ecologică, estetică și recreativă;

- ✓ realizarea perdelelor de protecție pentru zonele incompatibile funcțional și cimitire;

- ✓ se va impune amenajarea de spații verzi în interiorul zonelor construite;

- ✓ suprafețele de spațiu verde prevăzute prin PUG vor fi amenajate și întreținute corespunzător;

- ✓ se va menține în extravilan suprafața de pădure și se va impune respectarea zonei de protecție, conform legislației în vigoare;

- ✓ se vor asigura măsuri pentru încadrarea nivelului de zgomot ambiental în prevederile legislației în vigoare, pentru evitarea disconfortului și a efectelor negative asupra sănătății populației;

- ✓ se vor respecta distanțele de protecție stabilite conform Ordinului nr. 536/1997 respectiv 50 m față de împrejmuirea cimitirelor;

- ✓ se vor asigura plantații înalte pe aleile principale și la limita exterioară a incintei în proporție de minim 5% din suprafața totală a cimitirului;

- ✓ pentru speciile de faună și floră, respectiv pentru habitate se vor respecta măsurile de reducere a impactului din studiu de evaluare adecvată.

5. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Măsuri pentru diminuarea efectelor inundațiilor în zonă

Pentru zonele afectate de inundabilitate, precum și pe cursurile de apă existente în teritoriul administrativ al orașului Tăuții Magherăuș se va respecta zona de protecție pentru cursurile de apă impuse de Apele Române. Se vor decolmata cursurile de apă din zonă. Se vor executa lucrări de drenaj pentru zonele cu drenaj insuficient.

Măsuri pentru zone afectate de alunecări de teren

Pentru zonele cu probabilitate medie de instabilitate, pentru a preveni fenomenele de risc ce apar la amplasarea construcțiilor se vor avea în vedere următoarele recomandări:

- ✓ amplasarea construcțiilor se va face pe baza studiilor geotehnice cu calculul stabilității versantului la încărcările suplimentare create de construcții;

- ✓ proiectarea construcțiilor ușoare;

- ✓ interzicerea executării săpăturilor de anvergură pe versant (șanțuri adânci, platforme, taluze verticale, umpluturi etc);

- ✓ se vor executa numai săpături locale pentru fundații izolate sau ziduri de sprijin care vor fi betonate imediat ce s-a terminat săpătura;

- ✓ se vor lua măsuri pentru a preîntâmpina pătrunderea apei în săpături;

- ✓ se vor dirija apele din precipitații prin rigole bine dimensionate și dirijate astfel încât să nu producă eroziuni;

- ✓ se vor planta arbori la o distanță corespunzătoare față de construcțiile ce urmează să se execute.

- ✓ pentru zonele afectate de fenomene de instabilitate și cele improprii construcțiilor se va avea în vedere împădurirea lor.

6. Măsuri PSI și de evitare a riscurilor unor accidente

- ✓ asigurarea mijloacelor de stingere a incendiilor, conform legislației în vigoare;
- ✓ montarea conductelor și a cablurilor electrice, conform normelor în vigoare.

7. Măsuri de supraveghere și control a factorilor de mediu

- ✓ extinderea zonelor verzi și plantate;
- ✓ reabilitări și modernizări de drumuri;
- ✓ realizarea rețelei de alimentare cu apă;
- ✓ realizarea rețelei de canalizare și realizarea stației de epurare;
- ✓ stabilirea de zone de protecție sanitară;
- ✓ instaurarea unui regim strict privind destinația terenurilor;
- ✓ interdicția de construire pe terenuri forestiere;
- ✓ interdicția realizării de construcții care depreciază peisajul;
- ✓ obligativitatea respectării regimului de administrare a monumentelor naturii;
- ✓ delimitarea prin PUG a zonelor de protecție a monumentelor istorice și de arhitectură și a siturilor arheologice;
- ✓ stabilirea regulilor privind realizarea de construcții în zonele expuse riscurilor naturale.

8. Măsuri de supraveghere a siguranței sănătății populației

- ✓ asigurarea unor surse de alimentare cu apă cu potențial calitativ și cantitativ;
- ✓ disponibilitatea datelor referitoare la generarea și managementul deșeurilor;
- ✓ redimensionarea rețelelor de canalizare;
- ✓ extinderea punctelor de colectare a deșeurilor;
- ✓ dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor menajere;

Monitorizarea implementării planului din punct de vedere al impactului asupra calității factorilor de mediu nu va putea să fie făcută, în exclusivitate de titular datorită lipsei mijloacelor tehnice necesare. Urmărirea în timp a calitatii factorilor de mediu va trebui să se realizeze în colaborare cu instituțiile ale statului, de profil, cu personal calificat. Monitorizarea titularului de plan se va referi numai la acele activități ce pot fi cuantificabile ca valori, cantități și timp de execuție.

Primăria orașului Tăuții Magherăuș va depune anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, rezultatele "Programului de monitorizare" la Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș. În vederea asigurării unui nivel înalt de transparență și a creșterii gradului de conștientizare, respectiv, de informare a publicului interesat și a factorilor decizionali propunem postarea anuală, în luna mai pentru anul anterior, pe pagina web a Primăriei Tăuții Magherăuș, a rezultatelor monitorizării factorilor de mediu conform planului structurat în tabelul 9.

Plecând de la obiectivele Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș și de la acțiunile specifice care rezultă din obiectivele PUG, este prezentată o propunere de monitorizare a modului de aplicare a PUG și a efectelor aferente aplicării acestuia.

Instituțiile competente implicate în Programul de Monitorizare sunt:

- ✓ Administrația Publică Locală (AL) (Consiliul Local, prin departamente specializate);

✓ instituții publice descentralizate din județul Maramureș, desemnate prin cadrul legal de înființare și funcționare, respectiv:

- Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș (APM);
- Garda de Mediu Maramureș (GM-Maramureș),
- Direcția pentru Sănătate Publică Maramureș (DSP),
- Direcția de Sănătate Veterinară (DSV),
- AN APELE ROMÂNE: Sucursala de Gospodărire a Apelor Maramureș (SGA),
- Regia Națională a Pădurilor, Direcția Silvică Maramureș (DS),
- Direcția de Cultură, Culte și Patrimoniu Național a județului Maramureș,
- Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice (OSPA),
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale, Compartimentul de Inspecție Teritorială Maramureș;
- Mediul de Afaceri – Agenți Economici (Ag Ec) cu un rol de solicitant sau executant a serviciilor, lucrărilor de mediu.
- Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare – Județul Maramureș.
- S.C. Drumuri Poduri Maramureș S.A. (DPM)
- ✓ Agenți economici a căror activitate influențează oricare dintre componentele de mediu ale zonei studiate prin plan;
- ✓ Societate Civilă – ONG cu un rol sau interes de mediu în localitate/zonă.

Tablelul 18. Calendar de implementare si monitorizare a masurilor de reducere a impactului în zona de interes

OBIECTIV DE MEDIU	ȚINTE	INDICATORI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE	FRECVENȚA MONITORIZĂRII	COMPETENȚE
CREȘTEREA SIGURANȚEI POPULAȚIEI ȘI PROTECȚIA ÎMPOTRIVA RISCULUI ASOCIAT DEZASTRELOR NATURALE	Îmbunătățirea calității vieții	Plantații în jurul obiectivelor cu risc de mediu (ha). Reconstrucția ecologică a iazurilor de decantare (ha) Respectarea standardelor de calitate ale apelor de suprafață și ale pânzei freatice Concentrația metalelor grele în apele freatice și de suprafață Amenajarea unor spații verzi (ha) Surse de alimentare cu apă potabilă (număr) Redimensionarea rețelelor de canalizare (Km) Extinderea punctelor de colectare a deșeurilor (număr)	În faza de implementare Anual	Administrația locală/Operator economic
	Măsuri de protecție populație împotriva dezastrelor naturale	Studii de inundabilitate (număr) Studii geotehnice (număr) Elaborarea planurilor pentru situații de urgență (număr) Decolmatarea și regularizarea văilor Îndiguiri (Km). Lucrări antierozionale pe versanți % suprafețe împădurite în zonele de risc .	Anual	
PROTECȚIA ATMOSFEREI	Menținerea și îmbunătățirea calității aerului în limitele stabilite de normele legislative	Monitorizarea stării tehnice a construcțiilor generatoare de mirosuri și gaze. Măsuri operative "in situ" în caz de accidente la sursa de poluare . Implementarea tehnologiilor cu potențial redus de poluare. Intensitatea traficului rutier (vehicule/zi). Suprafața spațiilor verzi înființate/modernizate/reabilitate (m ²).	Anual	Administrația locală/ Operatorul economic

	Reducerea nivelului de zgomot	<p>Monitorizarea emisiilor de SO₂, NO_x și particule în suspensie (praf fin) pentru instalațiile de ardere din sectorul casnic/industrial.</p> <p>Drumuri noi construite (Km) .</p> <p>Drumuri modernizate/reabilitate (Km).</p> <p>Monitorizarea nivelului de zgomot (dB).</p> <p>Extinderea zonelor verzi (ha).</p> <p>Perdele și aliniamente de vegetație de-a lungul căilor rutiere (Km).</p>		Administrația locală și partenerii
PROTECȚIA APEI	Limitarea poluării apei din surse punctiforme și difuze	<p>Monitorizarea parametrilor prevăzuți în standardele de calitate în vigoare în amonte și în aval de evacuări.</p> <p>Monitorizarea calității apelor în preajma iazurilor de decantare.</p> <p>Redimensionarea rețelelor de apă și canalizare (Km).</p> <p>Construirea de noi stații de epurare a apelor uzate menajere.</p> <p>Lucrări de gospodărire a apelor.</p>	Anual	Administrația locală/ Operatorul economic
PROTECȚIA SOLULUI ȘI SUBSOLULUI	Prevenirea poluării solului	<p>Conformitatea cu datele de proiectare a siturilor industriale</p> <p>Elaborarea și respectarea protocolului în caz de avarii</p> <p>Impermeabilizarea construcțiilor ce dețin apă uzată și nămol</p>		Administrația locală
	Limitarea poluării solului	<p>Situri industriale reabilitate (ha)</p> <p>Suprafața totală a terenurilor afectate de eroziune (ha)</p> <p>Zone vulnerabile la poluarea cu nitrați (ha)</p> <p>Reabilitarea ecologică a solurilor afectate de poluarea istorică (ha)</p> <p>Perimetre de ameliorare în zonele cu soluri degradate (ha)</p> <p>Suprafața solurilor defrișate/reîmpădurite</p>	Anual	Operatorul economic Operator economic-responsabil Administrația locală-verificator

		conform normelor în vigoare (ha) Extinderea rețelelor de canalizare și distribuție a apei potabile (ha)		Administrația locală și partenerii Operator economic
CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII	Îmbunătățirea managementului ariilor protejate	Monitorizarea efectivelor populaționale Monitorizarea stadiului de refacere a habitatelor afectate (Nr. de castani bolnavi înlăturați; Suprafața afectată/refăcută –ha; Nr. de puiți de castan plantați)	Anual	Ocolul Silvic Municipal Baia Mare/ Administrația locală
	Reducerea numărului de specii invazive din zona destinată proiectului	Numărul speciilor invazive de-a lungul drumurilor de acces și de-a lungul văilor Suprafața habitatelor ruderales din zona de incidență a proiectului Perdele de vegetație în zone degradate și cimitire (ha)	Anual și sezonier	Administrația locală și partenerii
	Reducerea suprafeței habitatelor ruderales	Habitat favorabile herpetofaunei (ha). Număr de gropi, șanțuri și denivelări generate antropice	Anual	Administrația locală și partenerii
	Conservarea speciilor	Inventarierea speciilor de interes științific (lista de specii, abundență numerică, compoziția specifică) Înlăturarea fenomenului de braconaj (Nr. exemplare aprobat pentru cota anuală) Interconectarea zonelor verzi (ha suprafață înierbată)	Anual și sezonier	Administrația locală și partenerii
PREVENIREA ȘI COMBATEREA ACCIDENTELOR	Colaborarea autorităților locale (sănătate publică, administrație publică, mediu, servicii de apă)	Elaborare protocolului pentru avarii Plan de acțiune în caz de accidente Sistem de avertizare a autorităților și a folosințelor de apă din aval privind producerea accidentelor	Anual	Administrația locală și partenerii
INFORMAREA ȘI CONȘTIENȚIZAREA PUBLICULUI	Perfecționarea personalului din instituții cu atribuții în domeniul protecției mediului	Număr acțiuni de pregătire profesională Număr participanți		Autoritățile locale
	Optimizarea măsurilor privind protecția mediului	Dezbaterea și consultarea publicului (Număr) Proiecte privind responsabilizarea cetățenilor		Autoritățile locale

	Comportament responsabil privind mediul	față de mediu (număr). Număr de surse de informare publică de mediu. Număr de evenimente de mediu inițiate în comunitate (număr participanți).	Anual	Administrația locală și partenerii
ÎNLĂTURAREA/ REDUCEREA IMPACTULUI NEGATIV PRIVIND MEDIUL	Îmbunătățirea condițiilor de viață	Respectarea normelor și a legislației în vigoare Instruirea personalului care execută lucrări în amplasamente desemnate ca arii protejate. Extinderea rețelelor de canalizare și de distribuție a apei potabile (Km)	Anual	Administrația locală și partenerii
	Protecția habitatelor naturale împotriva fragmentării	% din suprafața habitatelor pierdute Zone reabilitate (ha) Suprafață afectată din zonele verzi (ha) Extinderea spațiilor verzi (ha) Plantarea unor centuri verzi (ha) Gestionarea ecologică a nămolului rezultat din stația de epurare (raport)		Administrația locală și partenerii
	Reducerea riscului asociat activității miniere	Monitorizarea stabilității fizice și a variației parametrilor chimici a depozitelor de deșeuri Recuperarea terenurilor și a peisajului prin repopulare vegetală (ha). Plantații forestiere în jurul obiectivelor cu risc de mediu (ha). Activități de întreținere și mentenanță pe amplasamentul depozitelor și în vecinătatea acestora (Raport) Informarea populației cu privire la riscurile potențiale (workshop-uri)		Administrația locală -verificator Operatorul economic - responsabil
DEȘEURI GENERATE	Diminuarea cantităților de deșeuri depozitate	Creșterea cantităților de deșeuri: 1. Colectate și eliminate (kg); 2. Colectate și reciclate (kg). Reducerea cantității de deșeuri menajere cu respectarea Legii 249/2015 privind	Anual Anual până la data de 25 februarie a fiecărui	Administrația locală, operatori economici

		<p>modalitatea de gestionare a ambalajelor și a Ordinului 794/2012 privind procedura de raportare a datelor (kg).</p> <p>Indeplinirea obiectivului anual de reducere cu 15% a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.</p>	<p>an pentru anul anterior celui pentru care se realizează raportarea</p> <p>Anual</p>	<p>Administrația locală</p> <p>Administrația locală</p>
DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ	Baza de date privind populația	<p>Rata de creștere/descreștere demografică</p> <p>Structura pe vârste și sexe a populației</p> <p>Rata de ocupare a forței de muncă active</p> <p>Rata șomajului</p>	Cu ocazia recensămintelor	Direcția Județeană de Statistică Maramureș
	Gradul de ocupare al populației	<p>Gradul de conectare la sistemul de canalizare (%)</p> <p>Lungimea totală a rețelei de canalizare (m)</p> <p>Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile (%)</p> <p>Lungimea totală a rețelei de canalizare (m)</p>		
	Revitalizarea industriei și a serviciilor	<p>Lungimea străzilor modernizate (Km)</p> <p>Investițiile atrase (cuantum)</p> <p>Creșterea investițiilor (cuantum)</p> <p>Modernizarea și extinderea infrastructurii electrice (m)</p> <p>Gradul de conectare la sistemul de canalizare (%)</p> <p>Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile (%)</p> <p>Dezvoltarea transportului în comun (număr curse, dezvoltarea parcului auto, număr stații de autobuz)</p>	Anual	Administrația locală
	Dezvoltarea transporturilor în context durabil	<p>Modernizarea drumurilor locale (Km)</p> <p>Călători care utilizează serviciile de transport public (persoane/zi)</p> <p>Cantitatea pesticidelor și a produselor fito-</p>		

	<p>Promovarea agrozootehniei</p> <p>Promovarea turismului</p>	<p>sanitare utilizate Valorificarea potențialului agrozootehnic (Târguri) Infrastructura de turism (pensiuni/cabane, căi de acces)</p> <p>Număr mediu/maxim de turiști Reabilitarea, modernizarea, dotarea infrastructurilor culturale (nr. muzee, case memoriale) Amenajare zone turistice și de agrement (ha) Proiecte de promovare a turismului durabil</p>		<p>Administrația locală și partenerii</p>
ECODEZVOLTAREA	<p>Dezvoltare economică în context ecologic</p> <p>Protecția patrimoniului natural și cultural</p> <p>Protejarea și conservarea siturilor istorice și culturale</p> <p>Valorificarea patrimoniului local</p>	<p>Consolidarea informațiilor tradiționale Dezvoltarea serviciilor cu caracter ecologic. Rentabilizarea activităților tradiționale. Retehnologizarea unităților industriale Eficientizarea consumului de materii prime Promovarea tehnologiilor ecologice</p> <p>Proiecte de promovare a turismului durabil Număr panouri informative Promovarea tradițiilor, datinilor și obiceiurilor locale (număr acțiuni)</p> <p>Respectarea zonelor de protecție în conformitate cu reglementările urbanistice . Conservarea identității arhitectonice locale (Nr. obiective).</p> <p>Număr de halde miniere recuperate în scop turistic Suprafețe de halde/iazuri reintroduse în planul de urbanism general al localității cu diferite funcțiuni (ha). Evenimente turistice realizate (nr.)</p>	<p>Anual</p>	<p>Administrația locală și partenerii</p>

XII. CONSULTAREA

La elaborarea lucrării s-au avut în vedere reglementări specifice în domeniul protecției mediului din care enumerăm:

- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată și modificată prin Legea nr. 265/2006 cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- ✓ Directiva nr. 2001/42/CE – Directiva SEA;
- ✓ Ghid privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe de amenajare a teritoriului;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și aprobarea listei cuprinzând deșeurile;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 1470/2004 privind aprobarea strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor modificate prin Hotărârea de guvern nr. 358 /2007;
- ✓ Ordinul comun nr. 1364/1999/2006 al Ministerului Mediului și Gospodăriei Apelor și Ministerului Integrării Europene de aprobare a planurilor regionale de gestionare a deșeurilor;
- ✓ Ordonanța de urgență a guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, modificată și aprobată prin Legea 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărâre nr. 974 din 15/06/2004 - Intrare în vigoare: 26/07/2004 pentru aprobarea Normelor de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile și a Procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile;
- ✓ Legea apelor nr. 107/1996 modificată și completată de Legea nr. 310/2004 și Legea nr. 112/2006;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate, modificată și completată prin Hotărârea guvernului nr. 352/2005;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică;
- ✓ Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu – Convenția de la Aarhus (1998);
- ✓ Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial nr. 938/2006;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată și completată, republicată în Monitorul Oficial nr. 951/2006.
- ✓ Ordinul nr. 35/2007 al Ministerului Mediului și Gospodăriei Apelor privind aprobarea Metodologiei de elaborare și punere în aplicare a planurilor și programelor de gestionare a calității aerului;

✓ Ordin nr. 161 din 16/02/2006, Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 511 din 13/06/2006 pentru aprobarea Normativului privind clasificarea calității apelor de suprafață în vederea stabilirii stării ecologice a corpurilor de apă;

✓ Lege nr. 5 din 06/03/2000 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 152 din 12/04/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, modificată prin OUG 46/2016;

✓ Ordin nr. 196 din 10/10/2006, Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 855 din 18/10/2006 privind aprobarea Normelor și prescripțiilor tehnice actualizate, specifice zonelor de protecție și zonelor de siguranță aferente Sistemului național de transport al țițeiului, gazolinei, condensatului și etanului;

✓ Hotărâre nr. 1856 din 22/12/2005 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 23 din 11/01/2006 privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici;

✓ Hotărâre nr. 878 din 28/07/2005 - privind accesul publicului la informația privind mediu;

✓ Hotărâre nr. 352 din 21/04/2005 - privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate.

XIII. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC AL INFORMAȚIILOR FURNIZATE

Lucrarea are ca obiect Raportul de mediu pentru evaluarea strategică de mediu a Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș, județul Maramureș. Raportul de mediu a fost întocmit în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de mediu pentru planuri și programe.

Planul Urbanistic General cuprinde obiectivele de dezvoltare pentru Tăuții Magherăuș. Titularul planului este Consiliul Local al orașului Tăuții Magherăuș. Scopul PUG îl reprezintă dezvoltarea orașului corelată cu potențialul zonei, necesitățile populației și programe regionale și naționale.

Dintre principalele obiective urmărite de proiectanți în elaborarea Planului Urbanistic General al orașului Tăuții Magherăuș menționăm:

- ✓ Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan;
- ✓ Optimizarea relațiilor localității cu teritoriile adiacente și cu tendințele de dezvoltare ale județului;
- ✓ Valorificarea potențialului uman, economic și natural;
- ✓ Organizarea și dezvoltarea căilor de comunicație;
- ✓ Stabilirea și delimitarea zonelor funcționale;
- ✓ Stabilirea condițiilor de construibilitate și delimitarea zonelor cu restricții;
- ✓ Stabilirea și delimitarea zonelor protejate;
- ✓ Evidențierea regimului proprietății imobiliare și a circulației juridice a terenurilor;
- ✓ Delimitarea terenurilor propuse pentru obiectivele de utilitate publică;
- ✓ Corelarea dezvoltării localității cu prevederile cuprinse în documentațiile superioare de urbanism și amenajarea teritoriului aprobate;
- ✓ Preântâmpinarea și eliminarea disfuncțiilor identificate prin analiza situației existente la nivelul cadrului antropic, natural și socio-economic al localității;
- ✓ Îmbunătățirea calității mediului și a nivelului de trai prin extinderea și modernizarea sistemului de circulații rutiere și pietonale;
- ✓ Modernizarea echipării edilitare prin extinderea rețelelor existente și propunerea de obiective edilitare;
- ✓ Protejarea resurselor naturale prin limitarea extinderii teritoriului intravilan al localității, încurajarea creșterii densității de locuire, protejarea zonelor ce prezintă riscuri naturale și antropice;
- ✓ Valorificarea elementelor de potențial și resursele locale existente;

Documentația PUG va fi însoțită de Regulamentul Local de Urbanism, care va cuprinde toate reglementările prevăzute de lege și de noul PUG elaborat.

Planul Urbanistic General împreună cu Regulamentul Local de Urbanism aferent, cuprind norme obligatorii pentru autorizarea construcțiilor pe orice categorie de terenuri, atât în intravilan cât și în extravilan, în limita teritoriului administrativ al orașului Tăuții Magherăuș.

Planul Urbanistic General crează cadru pentru activități și proiecte noi, integrează prevederi punctuale referitoare la Tăuții Magherăuș cu alte planuri și programe, după cum urmează:

✓ Planul de amenajare a teritoriului național, toate secțiunile aprobate (Secțiunea 1 — Căi de comunicații; Secțiunea 2 — Apa; Secțiunea 3 — Zone protejate, naturale și construite; Secțiunea 4 — Rețeaua de localități; Secțiunea 5 — Zone de riscuri naturale);

✓ Planul de amenajare a teritoriului Județului Maramureș;

✓ Sistem de Management Integrat al Deșeurilor – Județul Maramureș;

✓ Prevederile legislației privind monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local;

✓ PLAM pentru județul Maramureș este complementar celorlalte activități de planificare ale autorităților județene și reflectă opinia publicului în ceea ce privește problemele prioritare de mediu.

Raportul de mediu a urmărit să evalueze impactul pe care îl va avea implementarea fiecărui obiectiv din PUG asupra mediului și de a stabili măsuri de contracarare a oricărui posibil efect negativ. Pentru factorii de decizie din administrația publică a orașului Tăuții Magherăuș, Raportul de Mediu este un instrument care împreună cu Planul Urbanistic General poate să sprijine fundamentarea deciziilor în implementarea unor proiecte care să reducă la minim impactul negativ al investițiilor, să întărească și să accentueze aspectele pozitive ale dezvoltării urbanistice viitoare ale orașului Tăuții Magherăuș.

Evaluarea strategică de mediu crează bază pentru:

✓ creșterea eficienței procesului decizional;

✓ realizarea unui management durabil din punct de vedere al mediului;

✓ întărirea sistemului de conducere și a eficienței instituționale;

✓ evaluare mai corectă a proiectelor.

Raportul de mediu, prin evaluarea făcută, ajută la limitarea dintr-o fază incipientă a unor greșeli în ceea ce privește realizarea unor proiecte evitându-se astfel cheltuielile suplimentare necesare remedierilor.

Obiectivele prevăzute în PUG au fost evaluate din punct de vedere al obiectivelor de mediu, s-au stabilit măsuri de contracarare/minimizare a oricărui efect negativ generat de implementarea obiectivelor planului.

Evidențierea riscurilor generate de neimplementarea măsurilor poate constitui baza pentru administrația publică în alegerea priorităților în dezvoltarea urbanistică a localității.

Evaluarea a presupus mai multe etape în care s-a parcurs:

✓ analiza stării actuale a mediului în urma careia s-au stabilit obiectivele de mediu relevante, evaluarea a presupus analizarea modului în care PUG contribuie la atingerea obiectivelor;

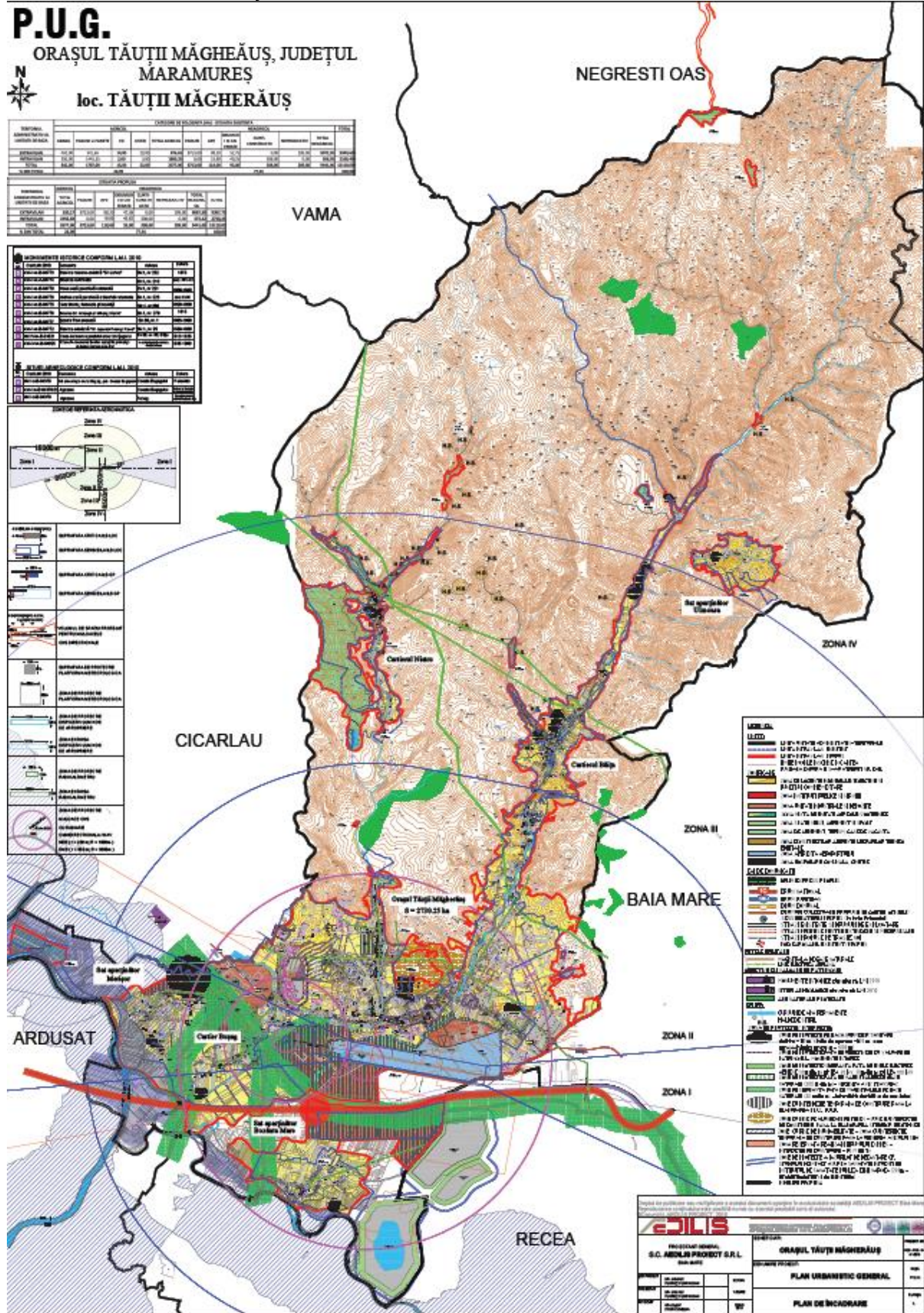
✓ s-au analizat variantele posibile, inclusiv varianta "0" și s-a concluzionat ca varianta definitivă va avea un efect general pozitiv, mai bună atât pentru mediu cât și din punct de vedere economic.

Programul de monitorizare se bazează pe monitorizarea obiectivelor de mediu și pe performanță — se asigură controlul implementării și eficacității măsurilor prevăzute în PUG care își propun să producă efecte pozitive asupra mediului.

Monitorizarea implementării PUG va indica dacă sunt necesare măsuri suplimentare.

În concluzie, se apreciază ca implementarea PUG pentru Tăuții Magherăuș va avea un efect pozitiv asupra mediului, va duce la dezvoltarea durabilă a orașului pe termen mediu și lung.

XIV. ANEXA I – Planșe

Bibliografie selectivă

- Ardelean, G., Béreş, I., Lapoşi, Al., 2007. *Fauna Depresiunii Baia Mare*, Ed. Daya, Satu Mare, pp 1-22.
- Bidiga, D., 2013. Managementul riscului asociat iazurilor de decantare. Universitatea Tehnică De Construcţii Bucureşti. Teza de doctorat.
- Boca, M., 1972. *Monografia municipiului Baia Mare*, Întreprinderea Poligrafică Baia Mare:23-50.
- Bolea, V., Maftai, L., Chira, D., Vascul, F., Vasile, D. 2005. Convertirea la codru a lăstărişurilor cu castan de la Băiţa-Tăuţii Măgherauş. In Revista de Silvicultură şi Cinegetică. Anul X . Nr. 21: 77-81..
- Chira, D., Chira, F., Bolea, V., Mantale, C., Mariş, V., 2005. Combaterea biologică a ciupercii *Cryphonectria parasitica*. In Revista de Silvicultură şi Cinegetică. Anul X . Nr. 21: 82-90.
- Dinucă, N., C., 2015. Cercetări privind fundamentarea ştiinţifică a reconstrucţiei ecologice a haldelor de steril rezultate prin exploatarea miniere de suprafaţă din bazinul mijlociu al Jişului şi Motrului. Universitatea *Transilvania* din Braşov. Teză de doctorat.
- Fodor, D., 2006. Influenţa industriei miniere Asupra mediului In. Buletinul A 2 GIR nr. 3/2006: 2-13.
- Mariş, V., 2005. Agenţii criptogamici ai castanului comestibil. In Revista de Silvicultură şi Cinegetică. Anul X . Nr. 21: 91-98.
- Minea, E., M., 2016. Planificare urbană. Urbanism: Doctrină şi reglementări juridice. Pro Universitaria. Bucureşti.
- Modoi, O., 2010. Managementul integrat al deşeurilor rezultate din valorificarea minereurilor asociate provinciei metalogenetice Baia Mare. Teza de doctorat Universitatea Babeş – Bolyai. Cluj-Napoca.
- Modoi O. C. si colab., 2010. Riscuri asociate poluării solului în vecinătatea iazurilor de decantare situate în vestul Municipiului Baia Mare. In. ProEnvironment 3 (2010) 534 – 540.
- Nagy-Korodi, I., 2012. Impactul exploatarea miniere aurifere şi polimetalice asupra mediului înconjurător în zona Nistru-Băiţa (România). Universitatea “BABEŞ -BOLYAI” Cluj-Napoca. Teză de doctorat.
- Petrea, D., 2005. Potenţial natural, resurse şi reconversie teritorială în aria de impact a activităţilor miniere din Munţii Igniş, Gutâi şi Văratec, în Raport de Cercetare, Grant nr.133, Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj Napoca: 14-20.
- ***2008. Raport de cercetare Nr: 31010/14.09.2008” Monitorizarea acţiunii microbiotei solului în vederea utilizării ei în remedierea ecologică a iazurilor de decantare (AMSREI)"coord. Marian, M.
- ***2009. Plan strategic de dezvoltare socio-economică a orasului Tautii Magheraus Judetul Maramures.
- ***2011. Studii de Fundamentare pe Specialităţi în cadrul proiectului: Iniţierea implementării Managementului Integrat al Rezervaţiei de castan comestibil Baia Mare şi a Sitului Natura 2000 ROSCI0003.
- ***2012. Plan de dezvoltare locală MaRAMUREŞ Vest 2012-2015.
- ***2014. Planul de Acţiune pentru prevenirea şi reducerea zgomotului generat de traficul aeroportuar. Aeroport Internaţional Baia Mare. Coordonator Tache, G. şi Lazarovici, B.
- ***2014. Planul de Dezvoltare Regională Transilvania Nord 2014-2020.

***2015. Sweet chestnut (*Castanea sativa* Mill.) forest in Romania: distribution, current state, management and research activities Chira, D., Bolea, V., Botu, M. Giorgi, N., Juveloiu, E. [accesat în 22/10/2016]. <<https://www.researchgate.net/publication> >.

***2016. Inițierea implementării managementului integrat al REZERVAȚIEI DE CASTAN COMESTIBIL LA BAIA MARE ȘI AL SITULUI NATURA 2000 ROSCI 0003 [accesat în 08/07/2016]. <<http://castanbaiamare.ro/prezentare/localizare-geografica/>>.

***2016. Strategia de dezvoltare a județului Maramureș 2014-2020.

***2016. <http://www.dpmm.ro/infrastructura/reteadedrumuri.php>